

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องคุณธรรมของพลเมืองดี (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

พลเมืองดี คือ คนที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีหลักการดำเนินชีวิตที่ประกอบไปด้วย
คุณธรรมและจริยธรรมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้
2. ยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงการเป็นผู้มีคุณธรรมได้
3. บอกความหมายคุณธรรมของพลเมืองดีได้

เนื้อหา

คุณธรรมเป็นหลักหรือแนวทางในการดำเนินชีวิตที่จะทำให้เราเป็นพลเมืองดี สามารถ
อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข คุณธรรมในการอยู่ร่วมกันที่พลเมืองดี
ตามวิถีประชาธิปไตยควรศึกษาและนำไปปฏิบัติคือ

1. คาวะธรรม หมายถึง การมีความเคารพซึ่งกันและกัน
2. ปัญญาธรรม หมายถึง การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต
3. สามัคคีธรรม หมายถึง การร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
ต่อกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นเตรียม

- 1.1. ครูแนะนำวิธีการเรียนโดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

1.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1.3. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นคนดีว่าต้องปฏิบัติตนอย่างไร

1.4 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

1.5 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- กรณีตัวอย่าง เรื่อง "สมเด็จพระกลับใจ"
- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

2. ชั้นเสนอกกรณีตัวอย่าง

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง "สมเด็จพระกลับใจ" ใช้เวลา 5 นาที

4. ชั้นวิเคราะห์

หลังจากศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง "สมเด็จพระกลับใจ"แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาไปความรู้เรื่อง คุณธรรมในการอยู่ร่วมกันของพลเมืองดีและอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงานแล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

- 3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ตัดสินใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที
- 3.2 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน
- 3.3 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขึ้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม แล้วจดบันทึกลงบนกระดานดำ

4.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากการศึกษากรณีตัวอย่าง

4.3 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงาน และพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. กรณีตัวอย่าง เรื่อง "สมเดชกลับใจ"
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสียในการกระทำของบุคคลได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. ยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงการเป็นผู้มีคุณธรรมได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
3. บอกความหมายคุณธรรมของพลเมืองดีได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

กรณีตัวอย่าง เรื่อง สมเดชกลับใจ

สมเดชอยู่กับยาย ทุกเช้า ยายต้องปลุกสมเดชให้ไปโรงเรียนเสมอ เพราะสมเดชมักตื่นสายเป็นประจำ เมื่อกลับจากโรงเรียนสมเดชก็จะไปวิ่งเล่น และช่วยวิชัย เพื่อนที่มีฐานะยากจนขายพวงมาลัยเสมอ จนทำให้ต้องกลับบ้านค่ำทุกวัน ป๊องเป็นเพื่อนเรียนห้องเดียวกับสมเดช และอาศัยอยู่ใกล้บ้านสมเดช และในตอนเย็นยายมักจะใช้ให้ป๊องไปตามสมเดชกลับบ้านเสมอ ยายมักบ่นให้ป๊องฟังว่าสมเดชไม่ทำการบ้านและไม่ช่วยเหลืองานยายเลย วันนี้ยายบ่นไม่สบาย แต่สมเดชก็ยังออกไปช่วยเพื่อนขายพวงมาลัยเหมือนเคย ยายล้มป่วยอยู่หลายวัน จนลูกทำงานไม่ไหว ป๊องได้มาดูแลและตามสมเดชกลับบ้านแต่สมเดชไม่ยอมกลับ ทำให้ยายท้อแท้ใจมากและอาการป่วยก็รุนแรงมากยิ่งขึ้น ป๊องได้ไปตามพ่อมาพยายไปโรงพยาบาลและยายต้องนอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลหลายวัน เมื่อสมเดชต้องอยู่คนเดียว ซึ่งในตอนเช้าสมเดชไปโรงเรียนไม่ทันเพราะไม่มีคนปลุกให้ตื่น ตอนเย็นก็ไม่มีอาหารที่จะรับประทานและไม่มีเสียงยายเรียกให้ทำการบ้าน สมเดชเริ่มรู้สึกคิดถึงยาย บ้านที่อาศัยก็เงียบ เขาคิดได้ว่าตนเองซึ่งเป็นหลานแท้ๆแต่ไม่ได้ดูแลยายของคนซึ่งผิดกับป๊องซึ่งเป็นคนอื่น ยังช่วยเหลือดูแลยายแทนเขา เมื่อยายกลับมาบ้านสมเดชได้ขอโทษยายและปรับปรุงตนเองโดยไม่ตื่นสายและดูแลยายรวมทั้งไม่ออกไปเล่นนอกบ้านจนมีดคำอีกต่อไป

โບความรู้ เรื่องคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันของพลเมืองดี

การเป็นพลเมืองดี ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติที่ดีต่อกันระหว่างบุคคลต่าง ๆ รวมทั้งการกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่นที่อยู่ อาศัย โดยอาศัยหลักธรรม 3 ประการ คือ ปัญญาธรรม คารวธรรม และสามัคคีธรรม

ปัญญาธรรม เป็นเรื่องของการใช้เหตุผล การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต รู้ว่าสิ่งใดดีสิ่งใดไม่ดี รู้จักเลือกกระทำสิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อประเทศชาติ การนำปัญญาธรรมมาใช้จะทำให้เกิดความคิดและการกระทำไม่เป็นไปเพื่อการเบียดเบียนผู้อื่น ไม่เอาไรต์เอาเปรียบและนำทรัพย์สินของผู้อื่นหรือของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง

คารวธรรม เป็นเรื่องของการเคารพยกย่อง การมีความเคารพซึ่งกันและกัน การอ่อนน้อม ถ่อมตน การให้เกียรติ ความกตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่ และผู้มีพระคุณ

สามัคคีธรรม เป็นเรื่องของความร่วมมือกันระหว่างบุคคลทั้งร่างกายและแรงใจเพื่อทำงานให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ช่วยกันกำหนดขึ้น มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

สังคมไทยในอดีตได้ยึดถือคุณธรรม ทั้ง 3 ประการข้างต้นมาเป็นเวลาช้านานซึ่งส่งผลทำให้สังคมไทยมีแต่ความสงบสุข ร่มเย็น สืบมาจนทุกวันนี้

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “สมเดชกลับใจ”
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. ถ้าสมเดชไม่กลับใจปฏิบัติตนเหมือนเดิม จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
2. ถ้าสมเดชกลับใจปรับปรุงตนเองจะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
3. ถ้านักเรียนเป็นสมเดช นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด
4. ปัญญาธรรม และคารวธรรม หมายความว่าอย่างไร
5. ยกตัวอย่างการปฏิบัติตนของบุคคลที่มีปัญญาธรรม และคารวธรรม

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. ถ้าสมเดชไม่กลับใจปฏิบัติตนเหมือนเดิม จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี

ผลเสีย

.....

.....

.....

.....

2. ถ้าสมเดชกลับใจปรับปรุงตนเองจะมีผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี

ผลเสีย

.....

.....

.....

.....

3. ถ้านักเรียนเป็นสมเดช นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

4. ปัญญาธรรม และคารวธรรม หมายความว่าอย่างไร

.....

.....

.....

5. ยกตัวอย่างการปฏิบัติตนของบุคคลที่มีปัญญาธรรม และคารวธรรม

.....

.....

.....

.....

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตนโดย ไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....ประธาน
 ชื่อ - สกุล.....เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องคุณธรรมของพลเมืองดี (2)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

พลเมืองดี คือ คนที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีหลักการดำเนินชีวิตที่ประกอบไปด้วย
คุณธรรมและจริยธรรมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้
2. วิเคราะห์การกระทำที่บ่งบอกถึงการเป็นผู้มีคุณธรรมได้
3. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น

เนื้อหา

คุณธรรมเป็นหลักหรือแนวทางในการดำเนินชีวิตที่จะทำให้เราเป็นพลเมืองดี สามารถ
อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข คุณธรรมในการอยู่ร่วมกันที่พลเมืองดี
ตามวิถีประชาธิปไตยควรศึกษาและนำไปปฏิบัติคือ

1. การระงับธรรม หมายถึง การมีความเคารพซึ่งกันและกัน
2. ปัญญาธรรม หมายถึง การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต
3. สามัคคีธรรม หมายถึง การร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
ต่อกันเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นเตรียม

1.1 นักเรียนกลุ่มเดิมในช่วงเช้าที่ผ่านมา กำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1.2. ครูสนทนาซักถามนักเรียนทบทวนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นคนดีตามหลักคุณธรรมและปัญญาธรรมว่าควรปฏิบัติตนอย่างไร

1.3 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- ข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง “กลุ่มคนเสื้อแดงปะทะเสื้อเหลือง”
- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

2. ขั้นเสนอกรณีตัวอย่าง

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง “กลุ่มคนเสื้อแดงปะทะเสื้อเหลือง” ใช้เวลา 5 นาที

3. ขั้นวิเคราะห์

3.1 หลังจากศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “กลุ่มคนเสื้อแดงปะทะเสื้อเหลือง”แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน วิเคราะห์ข่าวและอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงานแล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ดัดสันใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.3 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.4 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ขั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขึ้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม แล้วจดบันทึกลงบนกระดานดำ

4.2 นักเรียนทำใบงานเป็นการบ้าน หรือทำนอกเวลาเรียน

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงาน และพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. ข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง “ กลุ่มคนเสื้อแดงปะทะเสื้อเหลือง ”
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
5. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
6. แบบประเมินการเสนอผลงานกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสียในการกระทำของบุคคลได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. วิเคราะห์การกระทำที่บ่งบอกถึงการเป็นผู้มีคุณธรรมได้	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
3. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น	ตรวจจาก แบบสังเกตพฤติกรรม	คะแนนเต็ม 20 คะแนน ต้องได้คะแนนเฉลี่ย 14 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

ข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง กลุ่มคนเสื้อแดงปะทะเสื้อเหลือง

วันที่ 26 พ.ย. 2551 ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เมื่อเวลา 15.00 น. เกิดการปะทะกันระหว่าง กลุ่มรักเชียงใหม่ 51 หรือกลุ่มเสื้อแดงเชียงใหม่ กับกลุ่มทหารเสื้อพระราช หรือกลุ่มเสื้อเหลือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่บริเวณด้านหน้าทางเข้าหมู่บ้านระมิงค์นิเวศน์ ถ.ทิพย์เนตร ต.หายยา อ.เมืองเชียงใหม่ ซึ่งภายในหมู่บ้านดังกล่าวเป็นที่ตั้งสถานีวิทยุชุมชนวิหคเรดิโอ คลื่น 89 เมกกะเฮิรตซ์ โดยช่วงเกิดเหตุมีมือบเสื้อแดงจำนวนกว่า 200 คนนั่งรถยนต์กระบะและรถตู้กุกหลายคัน มาปิดล้อมบริเวณปากทางเข้าหมู่บ้านดังกล่าว ซึ่งเป็นบริเวณที่การตรวจทหารเสื้อพระราชไม่ต่ำกว่า 30 คนประจำการอยู่ หลังจากนั้นทั้งสองฝ่ายที่มีอาวุธไม้ มีด ประทัดยักษ์ หนังสติ๊ก และปืน เปิดฉากเข้าใส่กันและเกิดเสียงระเบิด รวมถึงเสียงปืนหลายนัด แต่ไม่ทราบว่ามาจากฝ่ายใด ส่งผลให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บจำนวน 2 คน คนแรกอายุ 50 ปีถูกยิงบริเวณหน้าอกด้วยปืน.38 กระสุนฝังใน อาการสาหัส ส่วนอีกรายถูกสะเก็ดประทัดยักษ์เข้า บริเวณศีรษะ บาดเจ็บปานกลาง ถูกนำตัวส่งโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จากนั้นกลุ่มทหารเสื้อพระราชได้ล่าถอยเข้าไปภายในหมู่บ้านระมิงค์นิเวศน์ ห่างจากจุดเกิดเหตุประมาณ 40-50 เมตร โดยใช้ปูนที่กั้นเกาะกลางถนนสูง 1 เมตรเป็นเกราะกำบัง 2-3 อัน ในส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีการดูแลความเรียบร้อยและตั้งกำลังบริเวณหมู่บ้านระมิงค์นิเวศน์ไม่ต่ำกว่า 40 นายจากสภอ.เมืองเชียงใหม่ แต่ไม่มีไล่ที่กำบังแต่อย่างใด และยังไม่มีการที่ว่าจะมีชุดปราบจลาจลมาสมทบเพิ่มเติม ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เวลาผ่านไปกว่า 1 ชั่วโมงทั้งสองฝ่ายก็ยังคงอาวุธครบมือและเผชิญหน้ายังแข็งกันอยู่ และคาดว่าทั้งสองฝ่ายมีโอกาสเปิดฉากปะทะกันอีกครั้ง ทั้งนี้ กลุ่มเสื้อแดงจำนวนหนึ่งได้แบ่งกำลังไปปักหลักที่สนามบินเชียงใหม่ เพื่อรออารักขานายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี ที่มีกระแสข่าวว่าจะเดินทางมายังเชียงใหม่ หลังจากเดินทางไปประชุมที่ประเทศเปรู อย่างไรก็ตาม คลื่นวิทยุชุมชนทั้งของทหารเสื้อพระราช 89.0 เมกกะเฮิรตซ์ และคลื่น 92.5 เมกกะเฮิรตซ์ ของรักเชียงใหม่ 51 มีการออกอากาศระดมคนให้เข้ามาสมทบบริเวณสนามบินและหมู่บ้านระมิงค์นิเวศน์อย่างต่อเนื่อง ขณะที่ตำรวจ สภอ.เมืองเชียงใหม่ ไม่ต่ำกว่า 40 นายได้ตั้งกำลังบริเวณด้านหน้าหมู่บ้านดังกล่าวแต่ไม่มีไล่ที่กำบังหรือชุดปราบ จลาจลมาสมทบแต่อย่างใด ผู้สื่อข่าวรายงานว่าผู้บาดเจ็บได้เสียชีวิตแล้ว คือ นายเชษฐา เจียมกิจวัฒนา บิดานายเทอดศักดิ์ เจียมกิจวัฒนา แกนนำกลุ่มทหารเสื้อพระราช

ที่มา : ไทอินไซด์เดอร์, 2551, หน้า 4

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “กลุ่มคนเสื้อแดงปะทะเสื้อเหลือง”
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. กลุ่มคนเสื้อเหลืองและเสื้อแดงปะทะกัน จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
2. ถ้ากลุ่มคนทั้งสองกลุ่มหันหน้าเข้าหากัน รักสามัคคีกันจะมีผลอย่างไรต่อประเทศไทย
3. ในฐานะนักเรียนเป็นคนไทยนักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรต่อข่าวนี้
4. สามัคคีธรรม หมายความว่าอย่างไร
5. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการปฏิบัติตนของบุคคลที่มีสามัคคีธรรม

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. กลุ่มคนเสียเหงือกและเสื่อแดงปะทะกัน จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี	ผลเสีย
.....
.....
.....
.....

2. ถ้ากลุ่มคนทั้งสองกลุ่มหันหน้าเข้าหากัน รักสามัคคีกันจะมีผลอย่างไรต่อประเทศชาติ

.....

.....

.....

.....

3. ในฐานะนักเรียนเป็นคนไทย นักเรียนคิดอย่างไรและจะปฏิบัติตนอย่างไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

4. สามัคคีธรรม หมายความว่าอย่างไร

.....

.....

.....

5. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการปฏิบัติตนของบุคคลที่มีสามัคคีธรรม

.....

.....

.....

.....

ใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
เรื่องคุณธรรมของพลเมืองดี
จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์การกระทำที่บ่งบอกถึงการเป็นผู้มีคุณธรรมได้
 คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

บ้านหนองปลาไหลเป็นหมู่บ้านที่ชาวบ้านใช้น้ำในลำคลองอุบลโคกบริโกศ แต่เวลานี้ในคลองเต็มไปด้วยผักตบชวา ลุงพิงจึงชักชวนให้ชาวบ้านช่วยกันลอกคลอง ให้สะอาด ลุงแมนไปนั่งดูเพราะเห็นชาวบ้านช่วยกันเยอะแล้ว แดงโมเป็นเด็กและมีบ้านอยู่ใกล้ลำคลองเห็นผู้ใหญ่ทำงานกันเห็นดีเห็นชอบจึงนำน้ำแฉะเย็นมาแจกให้ทุกคนดื่ม ดันและค่อยช่วยกันเก็บผักตบชวาที่เขานำขึ้นมาแล้วไปให้ยายตากแห้งเพื่อสานกระเป๋าขาย

คำถาม

1. จากเรื่องนี้ใครเป็นผู้มีคุณธรรมบ้าง มีคุณธรรมด้านใด และการกระทำใดที่บ่งบอกถึงการมีคุณธรรม

ผู้กระทำ	มีคุณธรรมด้าน	การกระทำ
1.....
2.....
3.....

2. ในเรื่องนี้ใครเป็นผู้ไม่มีคุณธรรม การกระทำใดที่แสดงถึงการไม่มีคุณธรรม

.....

.....

.....

.....

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

- a. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลทุกคนให้ทำหน้าที่ของตนโดย ไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....	ประธาน
ชื่อ - สกุล.....	เลขานุการ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้อ่าน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้กระตุ้นเตือน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้ตรวจสอบ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

**เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
ด้านกรามีความเอื้อเพื่อเพื่อน**

ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. มีน้ำใจช่วยเหลือ ผู้ร่วมงานเสียสละโดย ไม่หวังสิ่งตอบแทน	มีน้ำใจเอื้อเพื่อเพื่อน ช่วยเหลือผู้ร่วมงาน เสมอ	มีน้ำใจเอื้อเพื่อเพื่อน ช่วยเหลือผู้ร่วมงาน ในบางครั้ง	ช่วยเหลือเพื่อนเพราะ ต้องการสิ่งตอบแทน
2. มีน้ำใจช่วยเหลือ เพื่อนร่วมห้อง เสียสละโดยไม่หวังสิ่ง ตอบแทน	มีน้ำใจเอื้อเพื่อเพื่อน ช่วยเหลือเพื่อนใน ห้องเรียนเสมอ	มีน้ำใจเอื้อเพื่อเพื่อน ช่วยเหลือเพื่อนใน ห้องเรียนบางครั้ง	ช่วยเหลือเพื่อนใน ห้องเรียนเพราะ ต้องการสิ่งตอบแทน
3. มีน้ำใจช่วยเหลือ เพื่อนและครูใน โรงเรียนเสียสละโดย ไม่หวังสิ่งตอบแทน	มีน้ำใจเอื้อเพื่อเพื่อน ช่วยเหลือเพื่อนและ ครูในโรงเรียนเสมอ	มีน้ำใจเอื้อเพื่อเพื่อน ช่วยเหลือเพื่อนและ ครูในโรงเรียนบางครั้ง	ช่วยเหลือเพื่อนและ ครูในโรงเรียนเพราะ ต้องการสิ่งตอบแทน
4. มีน้ำใจช่วยเหลือ กิจการงานของ โรงเรียนโดยไม่หวัง สิ่งตอบแทน	มีน้ำใจช่วยเหลือ กิจการงานของ โรงเรียนเสมอ	มีน้ำใจช่วยเหลือ กิจการงานของ โรงเรียนบางครั้ง	ช่วยเหลือกิจการงาน ในโรงเรียนเพราะ ต้องการสิ่งตอบแทน
5. มีน้ำใจบริจาค สิ่งของหรือเงิน ช่วยเหลือ ผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่ง ตอบแทน	มีน้ำใจบริจาคสิ่งของ หรือเงินช่วยเหลือ ผู้อื่นเสมอ	มีน้ำใจบริจาคสิ่งของ หรือเงินช่วยเหลือ ผู้อื่นบางครั้ง	มีน้ำใจบริจาคสิ่งของ หรือเงินช่วยเหลือ ผู้อื่นเพราะต้องการสิ่ง ตอบแทน

การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
เกณฑ์คะแนน	18-20	15-17	10-14	ต่ำกว่า 10

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้ 14 คะแนนขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	เวลา 14 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องความเมตตากรุณา (1)	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

ความเมตตากรุณาเป็นความรัก ความปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นเป็นสุข เป็นความรักที่ประกอบด้วยไมตรีจิต กรุณา หมายถึง ความสงสาร คิดช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ปราศจากการเบียดเบียนกัน การแสดงความเมตตากรุณานั้น สามารถแสดงออกได้ทั้งทางกาย วาจา ใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์การกระทำเกี่ยวกับความเมตตากรุณาได้
2. บอกพฤติกรรมที่แสดงว่าเป็นผู้มีความเมตตากรุณาได้

เนื้อหา

ความหมาย ความสำคัญ และแนวทางการปฏิบัติตน เป็นผู้มีความเมตตากรุณา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชั้นเตรียม

1.1. ครูแนะนำวิธีการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

1.2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วย

นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1.3. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น แล้วถามความรู้สึกว่าทำไมถึงคิดอยากที่จะช่วยเหลือบุคคลดังกล่าว

1.4. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

1.5. สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- กรณีตัวอย่าง เรื่อง "ตัวเด็กกำพร้า"
- ใบความรู้ เรื่องความเมตตากรุณา
- ภาพการช่วยคนตกน้ำ และภาพช่วยคนแก่ข้ามถนน
- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

2. ชั้นเสนอกรณีตัวอย่าง

2.1. ครูให้นักเรียนดูภาพช่วยคนตกน้ำ และภาพช่วยคนแก่ข้ามถนน ให้ตัวแทนนักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อภาพนั้น โดยครูใช้คำถามนำดังนี้

- ใครเคยปฏิบัติคนเหมือนในรูปภาพบ้าง
- การกระทำของทั้งสองกรณีมีข้อดีและข้อเสียอย่างไร

2.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง "ตัวเด็กกำพร้า" ใช้เวลา 5 นาที

3. ชั้นวิเคราะห์

หลังจากศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง "ตัวเด็กกำพร้า" แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้เรื่อง เรื่อง ความเมตตากรุณาและอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงานแล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ดัดจริตใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.2 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.3 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขึ้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม แล้วจดบันทึกลงบนกระดานดำ

4.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากการศึกษากรณีตัวอย่าง

4.3 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงาน และพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. กรณีตัวอย่าง เรื่อง "ตัวเด็กกำพร้า"
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
5. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
6. ใบงาน

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์การกระทำเกี่ยวกับความเมตตากรุณาได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. บอกพฤติกรรมที่แสดงว่าเป็นผู้มี ความเมตตากรุณาได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

กรณีตัวอย่าง เรื่อง ตัวเด็กกำพร้า

ตัว เป็นเด็กกำพร้า ไม่มีพ่อแม่ อาศัยอยู่กับปู่ซึ่งมีอาชีพหาปลา ตัวจะช่วยปู่หาปลาในตอนเย็น และวันหยุดเสมอ ๆ ปีนี้ปู่แก่มากหาปลาไม่ค่อยไหว จึงให้ตัวเป็นผู้หาปลาเพียงคนเดียว ตัวนำปลาไปขายได้เงินมาเพียงแค่อื้อข้าวกินไปวัน ๆ และค่อนข้างขาดแคลนเนื่องจากปู่เริ่มเจ็บป่วยบ่อย ๆ ซึ่งในสัปดาห์นี้ปู่ป่วยมากต้องเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาลซึ่งรักษาฟรี แต่ตัวไม่มีเวลาไปหาปลาเนื่องจากต้องไปเฝ้าดูแลปู่ วันนี้ตัวมาโรงเรียนด้วยท่าทางอิดโรย เนื่องจากเดินมาโรงเรียน และไม่มีเงินซื้อข้าวรับประทาน เพื่อน ๆ ในห้องเรียนรู้ถึงความลำบากของตัว จึงได้ช่วยกันบริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือตัว และยังมีนาฬิกาข้อมือที่จำเป็นมามอบให้ตัวอีกด้วย

ใบความรู้ เรื่องความเมตตากรุณา

เมตตา คือ ความรัก ความปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นเป็นสุข เป็นความรักที่ประกอบด้วย
ไมตรีจิตปราศจากกิเลสทั้งปวง

กรุณา คือ ความสงสาร คือช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ปราศจากการเบียดเบียนกัน

คนเราต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เป็นเหล่า การติดต่อเกี่ยวข้องกับตลอดเวลาย่อมเกิดปัญหา
ขึ้นมากมาย เพราะบางคนก้าวร้าว เห็นแก่ตัว โหดร้าย ทารุณ บางคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สุภาพ
อ่อนน้อม คุณธรรมความเมตตากรุณานี้ สอนให้คนเราปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข พ้นทุกข์ ให้เกิด
ความรักใคร่ ไมโลภ ไมโกรธ ไม่หลง ไม่ทะนงตัว ไม่ริษยา พยาบาท อาฆาต จองเวร และ
เบียดเบียนซึ่งกันและกัน ถ้าทุกคนปฏิบัติตามคุณธรรมข้อนี้ ความสุขความสงบก็จะบังเกิดขึ้นใน
สังคมนั้น ๆ

การแสดงความเมตตากรุณานั้น สามารถแสดงได้ทั้งทางกาย วาจา ใจ

ทางกาย เช่น สุภาพ อ่อนน้อมไม่รังแกทำร้ายคนอื่น ให้ความคุ้มครองผู้ที่อ่อนแอกว่า
ช่วยเหลือผู้อื่นที่ประสบภัย ตกทุกข์ได้ยาก แม้ว่าจะช่วยไม่สำเร็จก็ไม่ควรกระวนกระวายเพราะ
เพียงแต่คิดปรารถนาดีและคิดช่วยเหลือผู้อื่นอย่างบริสุทธิ์ ก็ถือว่าเราได้ทำความดีแล้ว

ทางวาจา เช่น พูดจาไพเราะน่าฟัง ไม่พูดดูถูกเหยียดหยาม ส่อเสียด ดุด่า หยาบคาย
หรือใช้วาจาเชือดเฉือนผู้อื่น ไม่กล่าวถึงผู้อื่นในทางไม่ดี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจริงหรือไม่จริงก็ตาม

ทางใจ เช่น ไม่คิดร้าย ไม่คิดริษยา เบียดเบียนผู้อื่น คือปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุขและพ้นทุกข์

คนมีเมตตากรุณาอยู่เสมอ ย่อมได้รับประโยชน์หลายอย่าง คือ เป็นผู้มีมีกังวล หลับ
ง่าย จิตใจเป็นสุข หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ประกายตาสงบและแจ่มใส ผิวพรรณผ่องใส เป็นที่รัก
ของคนทั่วไป

ที่มา : ฉวีวงศ์ ศรีสุวรรณ , 2549, หน้า 118.

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “ดั่งเด็กกำพร้า”
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. ถ้าเพื่อนบริจาคเงินช่วยดั่ง จะเกิดผลดีและผลเสียต่อดั่งอย่างไร
2. ถ้าเพื่อนไม่บริจาคเงินช่วยดั่งจะเกิดผลดีและผลเสียต่อดั่งอย่างไร
3. ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนดั่ง นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด
4. คนที่มีความเมตตาากรุณาจะมีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างไร
5. ยกตัวอย่างการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความเมตตาากรุณา

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. ถ้าเพื่อนบริจาคเงินช่วยตัวเอง จะเกิดผลดีและผลเสียต่อตัวเองอย่างไร

ผลดี

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....

2. ถ้าเพื่อนไม่บริจาคเงินช่วยตัวเองจะเกิดผลดีและผลเสียต่อตัวเองอย่างไร

ผลดี

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....

3. ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนตัวเอง นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

4. คนที่มีความเมตตา กรุณาจะมีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างไร

.....

.....

.....

5. ยกตัวอย่างการปฏิบัติตนเป็นคนที่มีความเมตตา กรุณา

.....

.....

.....

.....

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตนโดย ไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล..... ประธาน
 ชื่อ - สกุล..... เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล..... ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล..... ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล..... ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล..... ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	เวลา 14 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องความเมตตากรุณา (2)	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

ความเมตตากรุณาเป็นความรัก ความปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นเป็นสุข เป็นความรักที่
ประกอบด้วยไมตรีจิต กรุณา หมายถึง ความสงสาร คิดช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ปราศจาก
การเบียดเบียนกัน การแสดงความเมตตากรุณานั้น สามารถแสดงออกได้ทั้งทางกาย วาจา ใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับความเมตตากรุณาได้
2. วิเคราะห์ผลดีของการมีความเมตตากรุณาได้
3. เป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นผู้มีความเมตตากรุณา

เนื้อหา ความหมาย ความสำคัญ และแนวทางการปฏิบัติตน เป็นผู้มีเมตตากรุณา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นเตรียม

1.1 นักเรียนกลุ่มเดิมในชั่วโมงที่ผ่านมา กำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงใน
แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียนทบทวนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นคนมีความเมตตา
กรุณาว่าควรปฏิบัติตนอย่างไร

1.3 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- นิตานกรณีตัวอย่าง เรื่อง “สิงโตเจ้าป่ากับหนูตัวน้อย”
- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

2. ชั้นเสนอกรณีตัวอย่าง

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษานิทานกรณีตัวอย่าง เรื่อง "สิงโตเจ้าป่ากับหนูตัวน้อย" โดยใช้เวลา 5 นาที

3. ชั้นวิเคราะห์

3.1 หลังจากศึกษานิทานกรณีตัวอย่าง เรื่อง "สิงโตเจ้าป่ากับหนูตัวน้อย" แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน วิเคราะห์นิทานและอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงานแล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ตัดสินใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.3 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.4 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในชั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในชั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลชั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม แล้วจดบันทึกลงบนกระดานดำ

4.2 นักเรียนทำกิจกรรมในใบงาน เป็นการบ้าน

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงาน และพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานกรณีตัวอย่าง เรื่อง "สิงโตเจ้าป่ากับหนูตัวน้อย"
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
5. ใบงาน

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับความเมตตากรุณาได้	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. วิเคราะห์ผลดีของการมีความเมตตากรุณาได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
3. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นผู้มีความเมตตากรุณา	ตรวจจาก แบบสังเกตพฤติกรรม	คะแนนเต็ม 20 คะแนน ต้องได้คะแนนเฉลี่ย 14 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

นิทานกรณีสัตว์อย่าง เรื่อง สิงโตเจ้าป่ากับหนูตัวน้อย

ในวันหนึ่ง เจ้าหนูสีเทาตัวเล็กๆ ตัวหนึ่งออกไปหาอาหารยังริมป่าใกล้ๆ รั้งของมัน ทันใดตัวของมันก็คล้ายถูกระไรมาทับ มันตกใจมาก มองไปรอบๆ ก็พบว่ามันอยู่ในอุ้มเท้าของ สัตว์ใหญ่ตัวหนึ่ง สิงโตนั่นเอง เจ้าสิงโตดูเหมือนจะเล่นสนุกกลับกล่าวว่า“อืม หนูตัวเล็กๆ ในอุ้มเท้า ช่างน่าอร่อยเสียจริง”เจ้าหนูร้องขอชีวิตต่อสิงโตว่า“ปล่อยข้าเถอะ ข้าเป็นแม่หนู มีลูกหนูที่ต้องดูแลอีกหลายตัว อย่าทำร้ายข้าเลยนะ ถ้าปล่อยข้า จะให้ข้าทำอะไร ข้าก็ยอมทั้งนั้น” สิงโตนิ่งไปสักครู่ จากนั้นมันก็หัวเราะขึ้น พลังค่อยๆ คลายกรงเล็บ พลังกล่าวว่า“เจ้าจะช่วยอะไรข้าได้ เจ้าตัวแสบเล็ก แต่จริงๆ แล้วเจ้าก็เล็กเกินกว่าที่ข้าจะกินอ้อมเสียอีก เจ้าไปเถอะ” แล้วสิงโตก็ปล่อยเจ้าหนูตัวนั้นไป จากนั้นก็เดินกลับเข้าไปในป่าเจ้าหนูพอได้รับอิสระก็วิ่งอย่างรวดเร็ว กลับไปที่รั้งของมัน มันคิดว่ามันโชคดีที่ยังมีชีวิตอยู่ และรู้สึกขอบคุณสิงโตที่ไม่กินมัน

ผ่านไปหนึ่งปี เจ้าหนูยังหากินอยู่ในละแวกของมัน หลายครั้งที่มันเห็นสิงโตตัวนั้น เห็นอีกฝ่ายยังแข็งแรง เข้มแข็งก็รู้สึกดีใจ มันยังไม่รู้จะตอบแทนอีกฝ่ายอย่างไรดี แต่ในวันหนึ่งระหว่างที่มันหาอาหารกลับได้ยินเสียงร้องอย่างโหยหวนของสิงโตตัวนั้น เจ้าหนูรีบวิ่งไปหาค้นหาเสียงในทันที มันพบสิงโตติดอยู่ในร่างแหดักสัตว์ของนายพราน แหดักสัตว์พันอยู่รอบตัวของสิงโตนั้น

แม้มันจะพยายามดิ้นรนอย่างไรก็ไม่อาจหลุดจากแหดักสัตว์ได้ เจ้าหนูรีบวิ่งเข้าไปใกล้พลางร้องบอกว่า“ข้าจะช่วยท่านนะ” สิงโตหยุดดิ้นรน พลังมองที่เจ้าหนูแล้วกล่าวว่า“เจ้าช่วยอะไรไม่ได้หรอก ตัวเจ้าเล็กนิดเดียว ข้าคงไม่รอดแล้ว อีกเดี๋ยวนายพรานก็คงมาถึง” แต่เจ้าหนูไม่ยอม มันรู้ว่าต้องทำอะไร

ดังนั้นเจ้าหนูจึงรีบวิ่งเข้าไปที่ร่างแหดักสัตว์ แล้วลงมือกัดร่างแหนั้น มันมีฟันที่แสนคม ไว้กัดสิ่งต่างๆ ดังนั้นไม่นานร่างแหก็ขาดไปที่ละจุดๆ สักครู่ใหญ่ ร่างแหก็ขาดเป็นแนวกว้าง พอให้สิงโตหนีออกมาได้ สิงโตดีใจอย่างยิ่งรีบมุดตัวออกมา มันหันไปมองที่หนู แล้วกล่าวว่า“ขอบใจเจ้ามากนะ”เจ้าหนูตอบกลับว่า “ข้าบอกท่านแล้ว หากให้ชีวิตข้า วันหนึ่งข้าจะกลับมาช่วยท่าน”

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง "สิงโตเจ้าป่ากับหนูตัวน้อย"
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. ถ้าสิงโตกินหนู จะเกิดผลดีและผลเสียอย่างไร
2. เมื่อสิงโตไม่กินหนูจะเกิดผลดีและผลเสียอย่างไร
3. ถ้านักเรียนเป็นสิงโต นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด
4. สิงโตไม่กินหนูเพราะเหตุใด แสดงว่าสิงโตมีจิตใจเป็นอย่างไร
5. ความเมตตาครูนั้นมีประโยชน์อย่างไร

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. ถ้าสิงโตกินหนู จะเกิดผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....

2. เมื่อสิงโตไม่กินหนูจะเกิดผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....

3. ถ้านักเรียนเป็นสิงโต นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

4. สิงโตไม่กินหนูเพราะเหตุใด แสดงว่าสิงโตมีจิตใจเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

5. ความเมตตาากรุณามีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

ใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่องความเมตตากรุณา

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์พฤติกรรมที่บ่งบอกว่าเป็นความเมตตากรุณาได้
 คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมในข้อต่อไปนี้เป็นความเมตตากรุณา
 แล้วใส่เครื่องหมายถูกหน้าข้อนั้น

-1. การทิ้งขยะลงในถังขยะเพราะกลัวครูทำโทษ
-2. การบริจาคเงินร่วมทำบุญกับเด็กกำพร้า
-3. การปฏิบัติตามกฏระเบียบของโรงเรียน
-4. การไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด
-5. การไม่คิดร้าย ไม่ริษยา ไม่เบียดเบียนผู้อื่น
-6. เมื่อเห็นคนแก่ถือของเต็นมา แล้วช่วยถือไปส่ง
-7. บริจาคเสื้อผ้า ผ้าห่มให้กับชาวเขา ที่อยู่ในที่กันดารและหนาวเย็น
-8. การช่วยงานบ้านแม่เมื่อแม่บอกให้ทำ
-9. เพื่อนไม่ได้รับประทานข้าวกลางวันเพราะข้าวโรงอาหารหมดจึงช่วยแบ่งอาหารให้
-10. ให้เพื่อนลอกการบ้านเพราะกลัวเพื่อนถูกทำโทษ

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

2. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตน โดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....ประธาน
 ชื่อ - สกุล.....เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

**เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
ด้านกรมีความเมตตากรุณา**

ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. ให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียนทุกครั้งเมื่อเพื่อนลืมนำมาโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	ให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียนทุกครั้งเมื่อเพื่อนลืมนำมา	ให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียนในบางครั้งเมื่อเพื่อนลืมนำมา	ให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียนเมื่อเพื่อนลืมนำมาเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
2. แบ่งปันเงินให้เพื่อน เมื่อเพื่อนลืมนำมาโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	แบ่งปันเงินให้เพื่อนเมื่อเพื่อนลืมนำมาเสมอ	แบ่งปันเงินให้เพื่อนเมื่อเพื่อนลืมนำมาบางครั้ง	แบ่งปันเงินให้เพื่อนเมื่อเพื่อนลืมนำมาเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
3. ช่วยผู้อื่นทำงานเมื่อทำไม่ทันโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	ช่วยผู้อื่นทำงานเมื่อทำไม่ทันเสมอ	ช่วยผู้อื่นทำงานเมื่อทำไม่ทันในบางครั้ง	ช่วยผู้อื่นทำงานเมื่อทำไม่ทันเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
4. ไม่ทำร้ายสัตว์หรือสิ่งมีชีวิตด้วยความถึกคะนองทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น	ไม่ทำร้ายสัตว์หรือสิ่งมีชีวิตด้วยความถึกคะนองเสมอ	ไม่ทำร้ายสัตว์หรือสิ่งมีชีวิตด้วยความถึกคะนองทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่นในบางครั้ง	ไม่ทำร้ายสัตว์หรือสิ่งมีชีวิตด้วยความถึกคะนองเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น
5. บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนเสมอ	บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนบางครั้ง	บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน

การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
เกณฑ์คะแนน	18-20	15-17	10-14	ต่ำกว่า 10

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้ 14 คะแนนขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษาคกรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	เวลา 14 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ความเสียสละ (1)	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

ความเสียสละ เป็นการยอมละความเห็นแก่ตัว การให้ปันแก่ผู้อื่นที่ควรได้รับ ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา รวมทั้งการรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตนเอง ความมีจิตใจกว้างขวาง ช่วยเหลือเกื้อกูล การสละความสุขสบายหรือผลประโยชน์ของตนเองเพื่อส่วนรวม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดีและผลเสียของคนที่ มี และไม่มี ความเสียสละได้
2. ยกตัวอย่างบุคคลที่มีความเสียสละและวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย จากการกระทำของบุคคลตามตัวอย่างได้

เนื้อหา

ความเสียสละ หมายถึง การละความเห็นแก่ตัว การให้ปันกับผู้อื่นที่ควรได้รับ ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา รวมทั้งการรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตนเอง ความมีจิตใจกว้างขวาง ช่วยเหลือเกื้อกูล การสละความสุขสบายหรือผลประโยชน์ของตนเอง โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นเตรียม

- 1.1. ครูแนะนำวิธีการเรียนโดยใช้เทคนิคศึกษาคกรณีตัวอย่าง
- 1.2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่

มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1.3 ครูเล่านิทานคติธรรม เรื่อง “เพื่อนทรยศ” ให้นักเรียนฟังและซักถาม การกระทำดังกล่าวดีหรือไม่ดีอย่างไร ถ้านักเรียนเป็นบุคคลในเรื่องนักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร

1.4 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

1.5 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- กรณีตัวอย่าง เรื่อง “อนุทินกับการตัดสินใจ”
- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

2. ชื่นเสนอกรณีตัวอย่าง

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “อนุทินกับการตัดสินใจ” ใช้เวลา 5 นาที

3. ชื่นวิเคราะห์

หลังจากศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “อนุทินกับการตัดสินใจ” แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงานแล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ตัดสินใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.2 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.3 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ชื่นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม แล้วจดบันทึกลงบนกระดานดำ

4.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากการศึกษากรณีตัวอย่างและสรุปความหมายและความสำคัญของความเสียสละ

4.3 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงาน และพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานคติธรรม เรื่อง “เพื่อนทรยศ”
2. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “อนุทินกับการตัดสินใจ”
3. บัตรกำหนดงาน
4. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
5. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
6. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ผลดีและผลเสียของคนที่มีความดีและไม่มีความเสียสละได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. ยกตัวอย่างบุคคลที่มีความเสียสละและวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย จากกรกระทำของบุคคลตามตัวอย่างได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

นิทานคติธรรม เรื่อง “เพื่อนทรยศ”

กรุงราชคฤห์ เมืองหลวงของแคว้นมคธ สังฆะเศรษฐีมีทรัพย์ 80 โกฏิ(คิดเป็นเงินไทย 800 ล้านบาท) เขามีเพื่อนคนหนึ่งชื่อปิลิยะเศรษฐี อยู่เมืองพาราณสี เมืองหลวงของแคว้นกาสิมีทรัพย์ 80 โกฏิเหมือนกัน เศรษฐีทั้งสองเคยส่งข่าวคราวความทุกข์สุขถึงกัน และกันอยู่เสมอ

ครั้นต่อมาปิลิยะเศรษฐีได้ประสบภัยพิบัติเหลือที่จะแก้ไขได้ จึงยากจนลงตามลำดับ เขาจึงพากรรยาเดินทางไปกรุงราชคฤห์เพื่อขอพึ่งสังฆะเศรษฐี

เมื่อสังฆะเศรษฐีได้พบหน้าเพื่อน ก็แสดงความยินดีและทำการต้อนรับเป็นอย่างดี ครั้นเพื่อนพักผ่อนพอสมควรแล้ว จึงถามว่า

“เพื่อนมาหาเราเพื่อต้องการอะไรหรือ”ปิลิยะเศรษฐีตอบว่า

“เรามาขอความช่วยเหลือจากเพื่อน เราประสบภัยใหญ่หลวง ทรัพย์สมบัติของเราพินาศหมด”สังฆะเศรษฐีตอบโดยไม่ต้องคิดว่า“ได้ซีเพื่อน เรายินดีช่วยเหลือเต็มที่อย่าเป็นทุกข์ไปเลย เขาจึงสั่งให้บ่าวไพร่เปิดคลัง แบ่งทรัพย์ให้ 40 โกฏิ (400 ล้านบาท) พร้อมกับแบ่งสิ่งของเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพอีกครั้งหนึ่ง และให้ข้าทาสบริวารไปจำนวนหนึ่ง เพื่อให้ไปตั้งเนื้อตั้งตัวใหม่

ปิลิยะเศรษฐีเมื่อได้ทรัพย์และสิ่งของพร้อมทั้งข้าทาสบริวารแล้วก็ดีใจอย่างยิ่ง จึงลาสหายไปประกอบอาชีพในกรุงพาราณสีจนมีฐานะร่ำรวยขึ้นมาดังเดิม

ครั้นต่อมาสังฆะเศรษฐีได้ประสบภัยพิบัติ ทำการประกอบอาชีพล้มเหลว เกิดยากจนลงยังไม่รู้จะคิดแก้ไขอย่างไร จึงคิดขึ้นมาว่า“เราได้ทำคุณแก่เพื่อนของเราไว้มาก เมื่อเขายากจน ถ้าเราไปหาเขา เขาคงไม่ทิ้งเราแน่”เขาจึงพากรรยาออกเดินทางไปกรุงพาราณสีครั้นไปถึงกรุงพาราณสีแล้ว จึงให้ภรรยาคอยอยู่ศาลานอกเมือง ตนเองได้เข้าไปยังบ้านของปิลิยะเศรษฐีตามลัฟัง

เมื่อปิลิยะเศรษฐีเห็นหน้าเพื่อนที่เคยมีบุญคุณแก่ตนเองอย่างใหญ่หลวง แทนที่จะแสดงความยินดีและทำการต้อนรับเป็นอย่างดี กลับถามอย่างเสียไม่ได้ว่า“เพื่อนมาหาเราเพื่อต้องการอะไรหรือ”

สังฆะเศรษฐีตอบว่า “กันมาเยี่ยม กันประสบความยากจนลง อยากจะมาขอความช่วยเหลือจากเพื่อนบ้าง”

ปิลิยะเศรษฐีนิ่งคิดสักครู่ แล้วถามว่า“แกพักที่ไหน”

สังฆะเศรษฐีตอบว่า“กันยังไม่มีที่พักเลย ตอนนี้ให้ภรรยาคอยอยู่ที่ศาลานอกเมือง”

ปิลิยะเศรษฐีนิ่งอยู่ครู่หนึ่งตอบว่า“เสียใจนะเพื่อนบ้านเราไม่มีที่จะให้พักเลย ให้เพื่อเอาอาหารไปหุงต้มกินเองก็แล้วกัน และจะไปพักที่ไหนก็แล้วแต่จะหาเอาเอง”แล้วก็ให้ทาสคนหนึ่งตวงข้าว 4 ทะนาน ห่อชายผ้าให้สังฆะเศรษฐีไป ที่จริงวันนั้น ปิลิยะเศรษฐี

กำลังให้ทาสผิดข้าวสาลีอย่างดีขึ้นใส่ฉาง 100 เกวียน แต่ถึงอย่างนั้นยังให้ข้าวสาลีแก่สหายผู้มีคุณเพียง 4 ทะนาน ขณะที่ นางทาสดวงข้าวสาลี 4 ทะนาน แล้วนำมาให้สังขะเศรษฐี

สังขะเศรษฐีล้าพิงในใจว่าปิลิยะเศรษฐีนี้เป็นคนไม่รู้คุณ เราให้เงินมา 40 โกฎิพร้อมด้วยเครื่องมือประกอบอาชีพและข้าทาสบริวาร ยังตอบแทนเราด้วยข้าวสาลีเพียง 4 ทะนานเท่านั้น เราจะรับไว้ดีไหมหนอ จุกคิดขึ้นมาได้ว่า“เมื่อเขาตัดไม้ตรีเรา เพราะเขายากจนลง หากเราไม่รับสิ่งของเขาไว้ ชื่อว่าเราตัดไม้ตรีตอบ ถ้าเรารับของไว้ ไม้ตรีของเรายังอยู่” จึงรับข้าวสาลีไว้แล้วส่งจากปราสาทรีบมาหาภรรยาที่ศาลานอกเมือง

ภรรยารีบลุกขึ้นถามด้วยความดีใจ“ได้อะไรมาบ้างพี่” “ได้ข้าวสาลีมา 4 ทะนาน น้องเอ๋ย ปิลิยะเศรษฐีทั้งเราเสียแล้ว”ภรรยาสังขะเศรษฐีร้องไห้ด้วยความเสียใจอย่างใหญ่หลวง“โอ้ พี่รับข้าวสาลีเขามาทำไม มันเทียบกับเงิน 40 โกฎิของเราได้หรือ”

สังขะเศรษฐีปลอบภรรยาว่า “อย่าเสียใจเลยน้องเอ๋ย พี่รับข้าวสาลีมาเพื่อรักษาไม้ตรีของเราไว้ ไม่ให้เสียกรรมเนียมมิตรที่ดี” ภรรยากล่าววว่า “พี่ก็ใจดีต่อเขาเสมอ”นางร้องไห้คร่ำครวญต่ออย่างไม่ยอมหยุด

ขณะนั้นทาสกรรมกรที่สังขะเศรษฐีแบ่งให้ปิลิยะเศรษฐีไปขอความช่วยเหลือ ได้มาที่ศาลานั้นหลายคน พอเห็นภรรยาเศรษฐีร้องไห้ จึงได้เข้ามาหมอบลงถามว่า “นายทั้งสองมาที่นี่เพื่อประสงค์อะไร”สังขะเศรษฐีได้เล่าพฤติการณ์ของปิลิยะเศรษฐีให้ข้าเก่าฟังโดยตลอด พวกข้าเก่าปลอบว่า “นายท่านอย่าวิตกไปเลย พวกเราจะช่วยนายท่านเอง”

ข้าเก่าจึงพาเศรษฐีและภรรยาไปบ้านของตน ให้อาบน้ำชำระร่างกาย แล้วจัดอาหารให้รับประทานอย่างดี แล้วได้เรียกทาสกรรมกรที่เป็นข้าเก่าของเศรษฐีมาเล่าเรื่องให้ฟังอย่างละเอียด ทาสกรรมกรเหล่านั้นพร้อมใจกันที่จะช่วยเหลือนาย จึงได้พากันไปร้องทุกข์ที่พระราชวัง

พระเจ้าแผ่นดินเรียกเศรษฐีทั้งสองเข้าเฝ้า แล้วตรัสถามสังขะเศรษฐีขึ้นก่อนว่า “ท่านให้ทรัพย์ 40 โกฎิแก่ปิลิยะเศรษฐีจริงหรือ” สังขะเศรษฐีทูลว่า “จริงพะย่ะค่ะ ไม่เพียงเท่านั้น ข้าพเจ้ายังให้สิ่งของเครื่องใช้แก่เขาเป็นจำนวนมาก”

“จริงไหมเศรษฐี” ทรงรับสั่งถามปิลิยะเศรษฐี

“จริงพะย่ะค่ะ”ปิลิยะเศรษฐีรับตามตรง

“แล้วท่านได้ตอบแทนสังขะเศรษฐีอย่างไรบ้าง”ปิลิยะเศรษฐีนิ่งเฉยไม่ทูลตอบ

“ท่านได้ให้ข้าวสาลี 4 ทะนาน แก่สังขะเศรษฐีจริงไหม” รับสั่งถามต่อ

ปิลิยะเศรษฐี “จริงพะย่ะค่ะ”รับตอบตรง

พระเจ้าแผ่นดินจึงหันมาปรึกษากับหมู่อำมาตย์ราชมนตรีว่า “เราจะตัดสินใจอย่างไรดี” “ควรรับทรัพย์สินทั้งหมดแล้วยกให้สังขะเศรษฐีไป พะย่ะค่ะ” อำมาตย์ราช

มนตรีต่างทูลขึ้นเป็นเสียงเดียวกัน “ถูกแล้ว” พระเจ้าแผ่นดินคล้อยตามทันที “ปิลิยะ
เศรษฐีชาติชั่ว เนรคุณ ทางที่ถูกไม่น่าจะไว้ชีวิตเสียด้วยซ้ำ

สังขะเศรษฐีกราบทูลว่า “ขอพระองค์โปรดเมตตาเขาเถิด พะยะคะ ข้าพระองค์
ไม่ต้องการทรัพย์สินของผู้อื่น ขอเพียงส่วนที่ข้าพระองค์ได้ให้เขาเท่านั้น พะยะคะ”

เมื่อสังขะเศรษฐีได้ทรัพย์สินสมบัติส่วนของตนคืนแล้ว ได้พาข้าทาสบริวารกลับ
กรุงราชคฤห์ประกอบอาชีพสุจริตต่อไป

ที่มา: วิชัย สุธีรชานนท์, 2536, หน้า 14

กรณีตัวอย่าง เรื่อง อนุกับการตัดสินใจ

เมื่อ 2 วันที่ผ่านมา บ้านของลัดดาถูกไฟไหม้ ทำให้ลัดดาขาดเรียนหลายวัน คุณครูแจ้งให้เพื่อน ๆ ทราบข่าวถึงสาเหตุการขาดเรียนของลัดดา และพร้อมกับแจ้งให้เพื่อน ๆ ช่วยกันบริจาคเงินและสิ่งของเพื่อช่วยเหลือเพื่อน เนื่องจากลัดดามีฐานะยากจนและไม่มีญาติพี่น้องเลย อนุซึ่งเป็นนักเรียนในห้องที่เรียนกับลัดดาและมีความประพฤติดี ชอบช่วยเหลือผู้อื่นเป็นประจำเพื่อน ๆ จึงถามอนุว่า อนุจะบริจาคเงินหรือเปล่า อนุตอบว่าเขาคงจะไม่บริจาคช่วยเหลือลัดดาในครั้งนี้ออก เพื่อน ๆ จึงถามต่อไปว่าทำไมล่ะลัดดาเป็นเพื่อนเราและการช่วยเหลือเพื่อนก็ได้บุญด้วย อนุตอบเพื่อน ๆ ไปว่า วันนี้แม่เขาให้เงินมารับประทานอาหารกลางวันเพียง 10 บาทเท่านั้นซึ่งโรงอาหารจะจำหน่ายข้าวแกงจานละ 10 บาท ถ้าอนุบริจาคเงินเขาก็ไม่มีเงิน รับประทานอาหารกลางวันเมื่อหัวหน้านักเรียนเดินมาขอรับบริจาคจากอนุ อนุจะตัดสินใจอย่างไร

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง "อนุทินกับการตัดสินใจ"
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. ถ้าอนุตัดสินใจไม่บริจาคเงินช่วยเหลือลัดดา จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
2. ถ้าอนุตัดสินใจบริจาคเงินช่วยเหลือลัดดา จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
3. ถ้านักเรียนเป็นอนุ นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด
4. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการปฏิบัติตนที่จัดว่าเป็นผู้เสียสละ
5. บอกผลดีและผลเสียของคนที่มีความเสียสละ ว่าเป็นอย่างไร
6. บอกผลดีและผลเสียของคนที่ไม่มีความเสียสละ ว่าเป็นอย่างไร

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. ถ้าอนุตัดสินใจไม่บริจาคเงินช่วยเหลือลัดดา จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี	ผลเสีย
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. ถ้าอนุตัดสินใจบริจาคเงินช่วยเหลือลัดดา จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี	ผลเสีย
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. ถ้านักเรียนเป็นอนุ นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด

- () บริจาคเงินช่วยเหลือลัดดา
 () ไม่บริจาคเงินช่วยเหลือลัดดา
 เพราะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ประธาน ว่างมทบในตำแหน่งประธานในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบ
2. เลขานุการ ว่างมทบในตำแหน่งเลขานุการในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบ
1. ผู้ช่วยเลขานุการ ว่างมทบในตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบ
2. ผู้ตรวจการ ว่างมทบในตำแหน่งผู้ตรวจการในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบ
3. ผู้ประสานงาน ว่างมทบในตำแหน่งผู้ประสานงานในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบ
4. ผู้ควบคุมงาน ว่างมทบในตำแหน่งผู้ควบคุมงานในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบ
5. ผู้รายงาน ว่างมทบในตำแหน่งผู้รายงานในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบ
6. ผู้ปฏิบัติงาน ว่างมทบในตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบในตำแหน่งว่างมทบ

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกชมรม

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....ประธาน
 ชื่อ - สกุล.....เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	เวลา 14 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ความเสียสละ (2)	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ซื่อสัตย์สุจริต ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

ความเสียสละ เป็นการยอมละความเห็นแก่ตัว การให้ปันแก่ผู้อื่นที่ควรได้รับ ด้วยกำลัง
กาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา รวมทั้งการรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตนเอง ความมีจิตใจ
กว้างขวาง ช่วยเหลือเกื้อกูล การสละความสุขสบายหรือผลประโยชน์ของตนเองเพื่อส่วนรวม
โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ยกตัวอย่างเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับผลดีของการมีความเสียสละและ
ผลเสียของการขาดความเสียสละได้อย่างถูกต้อง
2. ปฏิบัติตนในการเป็นผู้เสียสละได้

เนื้อหา

ความเสียสละ หมายถึง การละความเห็นแก่ตัว การให้ปันกับผู้อื่นที่ควรได้รับ ด้วยกำลัง
กาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา รวมทั้งการรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตนเอง ความมีจิตใจ
กว้างขวาง ช่วยเหลือเกื้อกูล การสละความสุขสบายหรือผลประโยชน์ของตนเอง โดยไม่หวังสิ่ง
ตอบแทน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ชื่นเตรียม

1.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มี
ความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงใน
แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1.2 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

1.3 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- 1) กรณีตัวอย่าง เรื่อง “เหตุเกิดบนรถเมล์”
- 2) บัตรกำหนดงาน
- 3) แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

2. ชั้นสอน

2.1 ชั้นเสนอกรณีตัวอย่าง

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “เหตุเกิดบนรถเมล์” ใช้เวลา

5 นาที

2.2 ชั้นวิเคราะห์

หลังจากศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “เหตุเกิดบนรถเมล์” แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงานแล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที

3. ชั้นเสนอผลงาน

เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ตัดสินใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.2 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.3 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้

เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไรพร้อมทั้งเสนอเหตุผลขั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม แล้วจดบันทึกลงบนกระดานดำ

4.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากการศึกษากรณีตัวอย่างและสรุปความหมายและความสำคัญของความเสียสละ

4.3 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

4.4 นักเรียนรับใบงานจากครูไปทำเป็นภาระบ้าน

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงาน และพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. กรณีตัวอย่าง เรื่อง "เหตุเกิดบนรถเมล์"
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
5. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
6. ใบงาน

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. ยกตัวอย่างเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับการมีความเสียหายและการขาดความเสียหายได้อย่างถูกต้อง	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. ปฏิบัติตนในการเป็นผู้เสียหายได้	ตรวจจาก แบบสังเกตพฤติกรรม	คะแนนเต็ม 20 คะแนน ต้องได้คะแนนเฉลี่ย 14 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

กรณีตัวอย่าง เรื่อง “เหตุเกิดบนรถเมล์”

วันนี้อุไรลาโรงเรียน 1 วัน เนื่องจากเธอเป็นไข้หวัดใหญ่ ปวดเมื่อยตามร่างกาย และวงเวียนศีรษะแทบจะยืนไม่ไหว ครอบครัวของอุไรเดินทางไปเยี่ยมญาติที่ต่างจังหวัด ก่อนที่อุไรจะป่วย ปลดปล่อยให้อุไรอยู่บ้านเพียงลำพัง วันนี้อุไรตั้งใจจะหาหมอที่โรงพยาบาลในเมือง เธอจึงโดยสารรถประจำทางเข้าไปในเมือง

ขณะที่เธอนั่งอยู่บนรถประจำทางนั้นรู้สึกปวดเมื่อยตามร่างกาย อยากจะให้ถึงโรงพยาบาลเร็วๆ รถโดยสารที่วิ่งอยู่ก็วิ่งช้า เพราะผู้โดยสารแน่นเต็มรถ เมื่อรถโดยสารแวะรับผู้โดยสารระหว่างทาง ก็มีหญิงชราคนหนึ่งถือตะกร้าใส่ของขึ้นมาบนรถ และยืนใกล้กับเธอที่นั่งอยู่ อุไรพยายามจะลุกขึ้นให้หญิงชราคนนั้นนั่งแต่เธอก็ลุกไม่ไหว และเธอก็มองดูผู้โดยสารคนอื่นๆ ในรถไม่มีใครลุกให้หญิงชรา นั่งเลย อุไร คิดว่าทุกคนในรถใจดำกันหมดเลย อุไรจะตัดสินใจอย่างไรในเหตุการณ์ครั้งนี้

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง "อนุทินกับการตัดสินใจ"
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. ถ้าอนุทินตัดสินใจไม่บริจาคเงินช่วยเหลือลัดดา จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
2. ถ้าอนุทินตัดสินใจบริจาคเงินช่วยเหลือลัดดา จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
3. ถ้านักเรียนเป็นอนุทิน นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด
4. ความเสียสละ หมายความว่าอย่างไร
5. บอกผลดีและผลเสียของคนที่มีความเสียสละ ว่าเป็นอย่างไร
6. บอกผลดีและผลเสียของคนที่ไม่มีความเสียสละ ว่าเป็นอย่างไร

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. ถ้าอุไรตัดสินใจไม่ลุกให้หญิงชรา นั่ง จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี	ผลเสีย
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. ถ้าอุไรตัดสินใจลุกให้หญิงชรา นั่ง จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี	ผลเสีย
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. ถ้านักเรียนเป็นอุไร นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด

- () ลุกให้หญิงชรา นั่ง
 () ไม่ลุกให้หญิงชรา นั่ง
 เพราะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ให้นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลที่มีความเสียสละ

.....

.....

.....

.....

5. ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียจากการกระทำของบุคคลตามตัวอย่าง
ในข้อ 4

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

เรื่องความเสียสละ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ยกตัวอย่างเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับผลดีของการมีความเสียสละและผลเสียของการขาดความเสียสละได้อย่างถูกต้อง

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับผลดีของการมีความเสียสละและผลเสียของการขาดความเสียสละ ในรูปแบบของแผนที่ความคิดแล้วระบายสีตกแต่งให้สวยงามตามความคิดสร้างสรรค์

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตน โดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล..... ประธาน
 ชื่อ - สกุล..... เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล..... ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล..... ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล..... ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล..... ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

**เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
ด้านความมีคามเสียสละ**

ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆ ของห้องเรียนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆของห้องเรียน	เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆของห้องเรียนในบางครั้ง	เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆของห้องเรียนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
1. เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน	เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนในบางครั้ง	เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
3. อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงานโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงาน	อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงานในบางครั้ง	อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงานเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
3. อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงานโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงาน	อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงานในบางครั้ง	อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงานเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
3. อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนทุกครั้งโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนทุกครั้ง	อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนในบางครั้ง	อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน

การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
เกณฑ์คะแนน	18-20	15-17	10-14	ต่ำกว่า 10

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้ 14 คะแนนขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษาคกรณีตัวอย่าง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	เวลา 14 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่องการดูแลรักษาของส่วนรวม (1)	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

สิ่งของส่วนรวม หมายถึง สิ่งของที่เป็นสาธารณะที่ทุกคนได้ใช้ร่วมกัน และเพื่อให้สิ่งของเหล่านั้น คงอยู่อย่างถาวร ผู้ใช้ต้องช่วยกันดูแลรักษา โดยมีได้ทำเพราะมีหน้าที่ต้องทำ แต่ทำเพราะมีจิตสำนึกที่จะปกป้องดูแลรักษาของส่วนรวมด้วยความเต็มใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. บอกชื่อสิ่งที่เป็นสิ่งของส่วนรวมได้ถูกต้อง
2. วิเคราะห์การกระทำที่แสดงออกถึงการร่วมกันรักษาสิ่งของส่วนรวมได้

เนื้อหา

การปฏิบัติตนในการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวมด้วยความเต็มใจ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นเตรียม

- 1.1. ครูแนะนำวิธีการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษาคกรณีตัวอย่าง
- 1.2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
- 1.3. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการดูแลสิ่งของส่วนรวมว่ามีการปฏิบัติกันมาอย่างไรบ้าง
- 1.4. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
- 1.5. สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ของส่วนรวม”
- ภาพสิ่งของสาธารณะ
- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

2. ชั้นเสนอกกรณีตัวอย่าง

2.1 ครูให้นักเรียนดูภาพสิ่งของสาธารณะ เช่น สนามเด็กเล่น ห้องน้ำ ห้องสมุด ฯลฯ แล้วสนทนาซักถามว่าสิ่งใดเป็นส่วนรวม โดยครูใช้คำถามนำดังนี้

- นักเรียนปฏิบัติตนต่อสิ่งที่เห็นในภาพอย่างไร
- การกระทำของนักเรียนดังที่ยกตัวอย่าง สิ่งใดควรทำ และสิ่งใดไม่ควรทำ เพราะอะไร

ควรทำ เพราะอะไร

2.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาคกรณตัวอย่าง เรื่อง “ของส่วนรวม” ใช้เวลา 5 นาที

3. ชั้นวิเคราะห์

หลังจากศึกษาคกรณตัวอย่าง เรื่อง “ของส่วนรวม” แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาไปความรู้เรื่อง เรื่อง การดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม และอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงานแล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

- 3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ดัดสนใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที
- 3.2 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน
- 3.3 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระตือรือร้นแก่ทั้งนักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากการศึกษาคกรณตัวอย่าง

4.3 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงาน และพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ของส่วนรวม”
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
5. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. บอกชื่อสิ่งของที่เป็นส่วนรวมได้ถูกต้อง	ตรวจจาก บัตรกำหนดงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. วิเคราะห์การกระทำที่แสดงออกถึงการร่วมกันรักษาสีของส่วนรวมได้	ตรวจจาก บัตรกำหนดงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

กรณีตัวอย่าง
เรื่อง “ของส่วนรวม”

กรณีที่ 1

ห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน มักมีนักเรียนเข้ามาใช้บริการ ในเวลาพักกลางวันเสมอ จึงทำให้คอมพิวเตอร์ชำรุดเสียหาย สาเหตุจากผู้ให้บริการ ไม่ดูแลรักษาขณะใช้งานรวมทั้งสร้างความสะดวกไม่เป็นระเบียบในห้องคอมพิวเตอร์ ได้แก่ การจัดวางสิ่งของเครื่องใช้ไม่เป็นระเบียบ โต๊ะเก้าอี้ไม่เก็บเข้าที่ เมื่อเลิกใช้บริการแล้ว จะทิ้งเศษวัสดุสิ่งของไว้ภายในห้อง ได้แก่ ถุงใส่ขนม แก้วน้ำคืมเป็นต้นคุณครูประจำห้อง ไม่มีเวลา และดูแลไม่ทั่วถึง เมื่อขออาสาสมัครมาดูแลเป็นเจ้าหน้าที่ประจำห้อง ก็ไม่มีใครอาสา

กรณีที่ 2

ห้องสมุดของโรงเรียน มีนักเรียนมาใช้บริการเป็นจำนวนมาก เนื่องจากห้องสมุด มีหนังสือ เอกสาร ให้อ่าน ค้นคว้ามากมาย ในเวลาพักกลางวัน จะมีนักเรียนอาสาสมัคร พลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาดูแล และให้บริการ นักเรียนที่เข้ามาใช้ห้องสมุด ก็ปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องสมุด จึงทำให้ห้องสมุดดูเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม นำเข้ามาศึกษาค้นคว้า หรืออ่านหนังสือ เมื่อมีคณะกรรมการเยี่ยมชมโรงเรียนมักจะกล่าวชมเชยว่า ห้องสมุดของโรงเรียน มีระเบียบ เหมาะที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชนได้

ใบความรู้ เรื่องการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม

สิ่งของส่วนรวม ได้แก่ สิ่งที่เราใช้ร่วมกัน ไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ เพื่อให้สิ่งของเหล่านั้นคงสภาพเดิมและมีอายุการใช้งานที่ยืนนาน ผู้ใช้สิ่งของเหล่านั้นจึงจำเป็นต้องร่วมมือกัน ดูแลรักษาสิ่งของเหล่านั้นให้คงสภาพและสามารถใช้สืบต่อไปให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้

สิ่งของส่วนรวมหรือบางครั้งอาจเรียกว่าของสาธารณะ ถ้าเป็นในชุมชน สิ่งของเหล่านี้คนในชุมชน ได้ใช้ร่วมกัน ได้แก่ สนามเด็กเล่น เครื่องออกกำลังกายของชุมชน สวนสาธารณะ เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ ทุกคนที่เป็นคนของชุมชน ที่จัดได้ว่าเป็นเจ้าของร่วมกัน ต้องมีหน้าที่ในการดูแลรักษาให้สามารถใช้ได้คงทนถาวร

สิ่งของส่วนรวมที่ใช้ในโรงเรียนมีมากมายหลายอย่าง เช่น สนามเด็กเล่น ห้องสมุด สวนวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ ถังน้ำดื่ม ห้องน้ำ ฯลฯ สิ่งต่างๆเหล่านี้ทุกคนที่เป็นนักเรียนต้องคิดเสมอว่าเป็นของของเรา อย่าคิดว่าไม่ใช่ของเราไม่จำเป็นต้องรักษา ซึ่งทุกสิ่งจำเป็นต้องร่วมมือกันในการรักษา ดูแล ให้คงสภาพเดิมและมีอายุการใช้งานที่ยืนนาน ต่อไป

วิธีการดูแลรักษา

1. ใช้งานให้ถูกวิธี
2. ใช้แล้วเก็บให้ถูกที่
3. ช่อมบำรุงเมื่อชำรุด
4. เป็นหูเป็นตาช่วยสอดส่องดูแลผู้ทำลายของส่วนรวม
5. ดูแลรักษา ทำความสะอาดให้คงสภาพเสมอ

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “ของส่วนรวม”
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. จากกรณีที่ 1 การใช้ห้องคอมพิวเตอร์มีข้อดีและข้อเสียอย่างไร
2. นักเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไรจึงจะทำให้ห้องคอมพิวเตอร์มีระเบียบเรียบร้อย เหมือนห้องสมุด
3. จากกรณีที่ 2 จงวิเคราะห์ผลดีจากการรักษาสิ่งของส่วนรวม
4. จงยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงออกถึงการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม
5. จงบอกชื่อสิ่งที่เป็นสิ่งของส่วนรวมและการดูแลรักษาของส่วนรวมนั้นตามความคิดของนักเรียน

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. จากกรณีที่ 1 การใช้ห้องคอมพิวเตอร์มีข้อดีและข้อเสียอย่างไร

ผลดี

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....

2. นักเรียนมีวิธีแก้ไขอย่างไรจึงจะทำให้ห้องคอมพิวเตอร์มีระเบียบเรียบร้อย เหมือนห้องสมุด

.....

.....

.....

.....

3. จากกรณีที่ 2 จงวิเคราะห์ผลดีจากการรักษาสิ่งของของส่วนรวม

.....

.....

.....

.....

4. จงยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงออกถึงการดูแลรักษาสิ่งของของส่วนรวม

.....

.....

.....

.....

5. จงบอกชื่อสิ่งที่เป็นสิ่งของส่วนรวมและการดูแลรักษาของส่วนรมนั้นตามความคิดของนักเรียน

.....

.....

.....

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตน โดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....	ประธาน
ชื่อ - สกุล.....	เลขานุการ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้อ่าน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้กระตุ้นเตือน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้ตรวจสอบ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องการดูแลรักษาของส่วนรวม (2)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

สิ่งของส่วนรวม หมายถึงสิ่งของที่เป็นสาธารณะที่ทุกคนได้ใช้ร่วมกัน และเพื่อให้สิ่งของเหล่านั้น คงอยู่อย่างถาวร ผู้ใช้ต้องช่วยกันดูแลรักษา โดยมีได้ทำเพราะมีหน้าที่ต้องทำ แต่ทำเพราะมีจิตสำนึกที่จะปกป้องดูแลรักษาของส่วนรวมด้วยความเต็มใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดีของการร่วมกันรักษาสิ่งของส่วนรวมได้
2. ปฏิบัติตนในการร่วมกันรักษาสิ่งของส่วนรวมด้วยความเต็มใจ

เนื้อหา

การปฏิบัติตนในการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวมด้วยความเต็มใจ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นเตรียม

1.1 ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมที่แบ่งออก 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1.2 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

1.3 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- 1) กรณีตัวอย่าง เรื่อง "สนามเด็กเล่น"
- 2) บัตรกำหนดงาน
- 4) แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

2. ชั้นสอน

2.3 ชั้นเสนอกรณีตัวอย่าง

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “สนามเด็กเล่น” ใช้เวลา 5 นาที

2.4 ชั้นวิเคราะห์

หลังจากศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “สนามเด็กเล่น” แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงานแล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที

3. ชั้นเสนอผลงาน

เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ตัดสินใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.2 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.3 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขึ้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม แล้วจดบันทึกลงบนกระดานดำ

4.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากการศึกษากรณีตัวอย่างและสรุปความหมายและความสำคัญของการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม

4.3 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

4.4 นักเรียนรับใบงานจากครูไปทำเป็นการบ้าน

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “สนามเด็กเล่น”
2. บัตรกำหนดงาน

3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
5. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
6. ใบงาน

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ผลดีของการร่วมกัน รักษาสิ่งของส่วนรวมได้	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. ปฏิบัติตนในการร่วมกันรักษา สิ่งของส่วนรวมด้วยความเต็มใจ	ตรวจจาก แบบสังเกตพฤติกรรม	คะแนนเต็ม 20 คะแนน ต้องได้คะแนนเฉลี่ย 14 คะแนน ขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและ
ตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์
การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการ
เสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและ
ตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์
การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการ
เสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

กรณีตัวอย่าง เรื่อง “สนามเด็กเล่น”

ในวันหยุดเรียน เสาร์-อาทิตย์ ก้อง ชัย และเพื่อนๆ มักจะไปเล่นที่สนามเด็กเล่นของโรงเรียนเสมอ วันนี้ก็เช่นเดียวกัน ทุกคนชวนกันไปเล่นที่สนามเด็กเล่นในโรงเรียน ทุกคนเล่นกันอย่างสนุกสนาน ชัยชอบแกล้งเพื่อนที่กำลังเล่น เช่นแกว่งชิงช้าแรงๆ ทำให้เพื่อนๆ ตกใจ กระโดดเหยียบ หรือข่มเครื่องเล่นให้มีเสียงดัง เสมอ ก้องชอบเล่นลอดได้ถัง ซึ่งต้องไต่บันไดขึ้นมาก่อนแล้วจึงสอดได้ถัง ไปโผล่ตรงกระดานสลับ ซึ่งก้องสนุกสนานกับการเล่นนี้มาก ชัยขอเล่นด้วย และชัยก็แกล้งก้องด้วยการจับบันไดเขย่าแรงๆ ทำให้ก้องตกใจ เพื่อนๆ ก็พากันหัวเราะชอบใจ ที่เห็นก้องจับบันไดแน่น ด้วยความกลัวตก เมื่อก้องไต่บันไดผ่านมาแล้ว ชัยได้ขึ้นไปบนบันได และขึ้นเหยียบพร้อมกับเขย่าแรงๆ ทันใดนั้นบันไดได้หักลงมา ทุกคนตกใจ ชัยจึงออกความเห็นว่ให้นำบันไดไปทิ้งเสีย เมื่อครูเวรเดินมาหรือถาม ก็ให้ทุกคนตอบว่าไม่ทราบ เนื่องจากตอนมาเล่นก็ไม่มีบันไดนี้แล้ว แต่ก้องไม่ยอมทำตามที่ชัยแนะนำโดยบอกให้ทุกคนไปรีบสารภาพกับครูและร่วมกันรับผิดชอบในการกระทำครั้งนี้ ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของก้องและชัยจะตัดสินใจอย่างไร

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง "สนามเด็กเล่น"
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. ถ้าเพื่อนๆของชัยและก้องตัดสินใจนำบันไดไปทิ้ง จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
2. ถ้าเพื่อนๆของชัยและก้องตัดสินใจไม่นำบันไดไปทิ้ง จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
3. ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนๆของชัยและก้อง นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด
4. บอกผลดีของการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม ว่าเป็นอย่างไร
5. บอกผลดีและผลเสียของคนที่ไม่ดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม ว่าเป็นอย่างไร

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. ถ้าเพื่อนๆของชัยและก้องตัดสินใจนำบันไดไปทิ้ง จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....

2. ถ้าเพื่อนๆของชัยและก้องตัดสินใจไม่นำบันไดไปทิ้ง จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....

3. ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนๆของชัยและก้อง นักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

4. บอกผลดีของการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม ว่าเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

5. บอกผลดีและผลเสียของคนที่ไม่ดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม ว่าเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

ใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

เรื่องการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์ผลดีของการร่วมกันรักษาสิ่งของส่วนรวมได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างแผนที่ความคิดเกี่ยวกับผลดีที่เกิดจากการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม แล้วตกแต่งให้สวยงามตามความคิดสร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตนโดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล..... ประธาน
 ชื่อ - สกุล..... เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล..... ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล..... ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล..... ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล..... ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

**เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียน
ด้านการรู้จักดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม**

ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. เก็บอุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียนโดยที่ครูไม่ต้องบอกทุกครั้ง	เก็บอุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียนเสมอโดยที่ครูไม่ต้องบอกบางครั้ง	เก็บอุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียนในบางครั้ง	เก็บอุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียนเมื่อครูบอกให้เก็บ
2. ใช้และดูแลโต๊ะเก้าอี้ของห้องเรียนให้สะอาดไม่มีรอยขีดเขียนและไม่พังชำรุดโดยที่ครูไม่ต้องบอก	ใช้และดูแลโต๊ะเก้าอี้ของห้องเรียนให้สะอาดไม่มีรอยขีดเขียนและไม่พังชำรุด บางครั้งโดยที่ครูไม่ต้องบอก	ใช้และดูแลโต๊ะเก้าอี้ของห้องเรียนให้สะอาดไม่มีรอยขีดเขียนแต่พังชำรุดบ้างเล็กน้อย	ใช้โต๊ะเก้าอี้ของห้องเรียนแล้วมีรอยขีดเขียนและพังชำรุด
3. อาสาเข้าทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลห้องปฏิบัติการหรือห้องพิเศษ ของโรงเรียนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	อาสาเข้าทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลห้องปฏิบัติการหรือห้องพิเศษ ของโรงเรียนเมื่อครูแนะนำ	อาสาเข้าทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลห้องปฏิบัติการหรือห้องพิเศษ ของโรงเรียนบางครั้ง	อาสาเข้าทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลห้องปฏิบัติการหรือห้องพิเศษ ของโรงเรียนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
4. ดูแลสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆในโรงเรียนโดยที่ครูไม่ต้องบอกทุกครั้ง	ดูแลสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆในโรงเรียน บางครั้งโดยที่ครูไม่ต้องบอก	ดูแลสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆในโรงเรียนโดยที่ครูบอกบางครั้ง	ดูแลสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆในโรงเรียนโดยต้องการสิ่งตอบแทน
5. เฝ้าระวังรักษาสิ่งของส่วนรวม เมื่อชำรุดรีบแจ้งครูทุกครั้ง	เฝ้าระวังรักษาสิ่งของส่วนรวม เมื่อชำรุดแจ้งครูบางครั้ง	เฝ้าระวังรักษาสิ่งของส่วนรวม เมื่อชำรุดไม่แจ้งครู	เฝ้าระวังรักษาสิ่งของส่วนรวม เมื่อชำรุดรีบแจ้งครูเพราะต้องการสิ่งตอบแทน

การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
เกณฑ์คะแนน	18-20	15-17	10-14	ต่ำกว่า 10

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้ 14 คะแนนขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	เวลา 14 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่องการช่วยเหลือสังคม (1)	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การช่วยเหลือสังคม คือ การเสียสละแรงกาย ทรัพย์สินของ ตลอดจนความคิดในการช่วยกิจการงานของสังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้
2. บอกประโยชน์ของการช่วยเหลือสังคมได้

เนื้อหา

การช่วยเหลือสังคมเป็นหน้าที่ของคนในสังคมที่จะต้องดูแลช่วยเหลือ ชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ซึ่งสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่นการเสียสละแรงกาย ทรัพย์สินของ ตลอดจนความคิดในการช่วยกิจการงานของสังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชื่นเตรียม

1.1. ครูแนะนำวิธีการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

1.2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1.3. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นคนดีที่ต้องปฏิบัติตนอย่างไร

1.4. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

1.5 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- ข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง "ช่วยผู้ประสบภัย"
- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

2. ชั้นเสนอกรณีตัวอย่าง

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง "ช่วยผู้ประสบภัย" ใช้เวลา 5 นาที

3. ชั้นวิเคราะห์

หลังจากศึกษาข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง "ช่วยผู้ประสบภัย"แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน วิเคราะห์ข่าวและอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงานแล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ตัดสินใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.2 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.3 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขึ้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากการศึกษากรณีตัวอย่าง

4.3 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. กรณีตัวอย่าง เรื่อง "ช่วยผู้ประสบภัย"
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

4. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
5. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. บอกประโยชน์ของการช่วยเหลือสังคมได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

ข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง ช่วยผู้ประสบภัย

(18ก.ย.) ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ที่โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม ต.แม่ปะ อ.แม่สอด จ.ตาก นายดิสร วัชโรทัย ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ พร้อมด้วยคณะได้นำสิ่งของพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงห่วงใย พลสกนิกที่ประสบภัยน้ำท่วม มาแจกจ่ายให้ผู้ประสบภัย 500 คน ทั้งนี้เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในพื้ดังกล่าวมีนายชุมพร พลรักษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก และคณะนายตำรวจของจังหวัดตากให้การต้อนรับ และมอบสิ่งของพระราชทาน และวันเดียวกัน คณะได้เดินทางไปที่อบค.ต่าน อ.แม่สอด เพื่อมอบสิ่งของพระราชทานให้แก่ราษฎรที่ประสบภัยจากน้ำท่วม 500 ครอบครัว

ด้านพล.ท.หญิงพูนพิรมย์ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน กล่าวหลังนำคณะลงพื้นที่มอบของช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม ที่วิทยาลัยอาชีวะลพบุรี ว่า หลังเกิดอุทกภัยหลายพื้นที่ ประชาชนได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากขาดแคลนเครื่องอุปโภคและบริโภค ทางกระทรวงฯจึงลงพื้นที่มอบของช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมในพื้นที่ อ.เมืองจังหวัดลพบุรี เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเบื้องต้น 500 ถัง เงินสด 50,000 บาท พร้อมกันนี้ยังมอบน้ำมันดีเซล 100,000 ลิตรให้ป้องกันภัยจังหวัดลพบุรี เพื่อใช้บรรเทาความเดือดร้อนผู้ประสบภัยน้ำท่วม โดยมีประชาชนชาว ต.ป่าตาล อ.เมืองลพบุรีมารับของบริจจาคกว่า 300 คน

ส่วนสถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่ อ.เมืองลพบุรี อ.โคกสำโรง และ อ.บ้านหมี่ สถานการณ์น่าห่วง ระดับน้ำเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชนสูง 1.50-2.00 เมตร เนื่องจากตลอดทั้งคืนที่ผ่านมาฝนตกลงมาอย่างหนัก ส่งผลให้ระดับน้ำในคลองชลประทานชัยนาท-ป่าสัก เพิ่มระดับสูงขึ้นอีก 30 มิลลิเมตรประชาชนได้รับความเดือดร้อน 56,332 คน พืชผลทางการเกษตรเสียหายกว่า 200,000 ไร่ ทางจังหวัดต้องระดมเครื่องสูบน้ำ 32 เครื่อง เร่งระบายน้ำออกจากพื้นที่ประสบภัยเร่งด่วน ทั้งนี้คาดว่าระดับน้ำจะลดลงและกลับเข้าสู่ภาวะปกติในอีก 15 วัน

ที่มา: คม ชัด ลึก, 2552, หน้า 6

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษาข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง “ผู้ประสบภัย”
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. ถ้าไม่มีใครช่วยเหลือผู้ประสบภัย จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
2. ถ้ามีผู้ช่วยเหลือผู้ประสบภัยจะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
3. ในฐานะที่นักเรียนเป็นประชาชนคนไทย หากมีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นนักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด
4. การช่วยเหลือสังคมมีประโยชน์อย่างไร
5. ยกตัวอย่างการช่วยเหลือสังคมที่นักเรียนเคยประสบมา

4. การช่วยเหลือสังคมมีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. จงยกตัวอย่างการช่วยเหลือสังคมที่นักเรียนเคยประสบมา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตน โดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....ประธาน
 ชื่อ - สกุล.....เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	เวลา 14 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่องการช่วยเหลือสังคม (2)	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การช่วยเหลือสังคม คือ การเสียสละแรงกาย ทรัพย์สินของ ตลอดจนความคิดในการช่วยกิจการงานของสังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ประโยชน์ของการช่วยเหลือสังคม ว่าส่งผลดีต่อตนเอง ชุมชน และประเทศชาติอย่างไร
2. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีความมีน้ำใจช่วยเหลือสังคม

เนื้อหา

การช่วยเหลือสังคมเป็นหน้าที่ของคนในสังคมที่จะต้องดูแลช่วยเหลือ ชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ซึ่งสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่นการเสียสละแรงกาย ทรัพย์สินของ ตลอดจนความคิดในการช่วยกิจการงานของสังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชั้นเตรียม

1.1 นักเรียนกลุ่มเดิมในชั่วโมงที่ผ่านมา กำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1.2. ครูสนทนาซักถามนักเรียนทบทวนเกี่ยวกับการช่วยเหลือสังคมว่าควรปฏิบัติตนอย่างไร

1.3 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ร่วมมือร่วมใจ”

- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

2. ชั้นเสนอกกรณีตัวอย่าง

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “ร่วมมือร่วมใจ” ใช้เวลา 5 นาที

3. ชั้นวิเคราะห์

3.1 หลังจากศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “ร่วมมือร่วมใจ” แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน วิเคราะห์กรณีตัวอย่างและอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงานแล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ตัดสินใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.3 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.4 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขึ้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม แล้วจดบันทึกลงบนกระดานดำ

4.2 นักเรียนทำใบงานเป็นการบ้าน หรือทำนอกเวลาเรียน

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. ข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง “ร่วมมือร่วมใจ”
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
5. ใบงาน

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ประโยชน์ของการช่วยเหลือสังคม ว่าส่งผลดีต่อตนเอง ชุมชน และประเทศชาติอย่างไร	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีความมีน้ำใจช่วยเหลือสังคม	ตรวจจาก แบบสังเกตพฤติกรรม	คะแนนเต็ม 12 คะแนน ต้องได้คะแนนเฉลี่ย 8 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

กรณีตัวอย่าง เรื่อง ร่วมมือร่วมใจ

อำเภอชัยบาดาล สนับสนุนและส่งเสริมเรื่องการอนุรักษ์ประเพณีไทย ดังนั้นเมื่อถึงเทศกาล วันสำคัญต่าง ๆ จึงรณรงค์ให้หน่วยงานและชาวชัยบาดาลทุกคนได้ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง

อีก 2 วันข้างหน้าจะถึงเทศกาลลอยกระทง วัดสำนารายณ์ได้จัดให้มีการอนุรักษ์ประเพณีลอยกระทงด้วยการ จัดให้มีการลอยกระทงในวัด และ มีการทำบุญสวดมนต์ไหว้พระ ซึ่งทางวัดได้จัดหากล่องจำหน่ายเพื่อนำเงินที่ได้ไว้บูรณะซ่อมแซมวัด ทางวัดจึงได้ขอความร่วมมือมายังโรงเรียนให้ทำกระทงไปร่วมในครั้งนี้ โรงเรียนกำหนดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ของโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ คุณครูจึงให้อาสาสมัครที่สนใจร่วมทำบุญด้วยการทำกระทงให้กับทางวัด ตามกำลังที่สามารถทำได้ ทุกคนร่วมกันทำกระทงอย่างตั้งใจ ใกล้เคียงเวลาโรงเรียนเลิกแล้ว ทางวัดได้มารับกระทง แต่เมื่อนับจำนวนแล้ว กระทงไม่ครบตามที่กำหนดไว้ คุณครูจึงขออาสาสมัคร เพื่อช่วยทำกระทงต่อ นักเรียนคนอื่น ๆ ต้องกลับรถประจำทาง เหลือเพียง กิ่งแก้วและน้ำเพชร ที่อาศัยอยู่ใกล้โรงเรียน กิ่งแก้วและน้ำเพชรอยากช่วยแต่ต้องกลับบ้านไปช่วยแม่ขายขนม นักเรียนช่วยกันคิดว่าจะช่วยกิ่งแก้วและน้ำเพชรตัดสินใจอย่างไร

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “ร่วมมือร่วมใจ”
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. ถ้ากิ้งก่าและน้ำเพชร อยู่ช่วยครูทำกระทงให้วัด จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
2. ถ้ากิ้งก่าและน้ำเพชร ไม่อยู่ช่วยครูทำกระทงให้วัด จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
3. ถ้าเป็นนักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด
4. การช่วยเหลือสังคมมีผลดีต่อตนเอง ชุมชน และประเทศชาติอย่างไร
5. หากเราไม่ช่วยเหลือสังคมจะเกิดผลเสียอย่างไร

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. ถ้ากิ้งก่าและน้ำเพชร อยู่ช่วยครูทำกระทงให้วัด จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. ถ้ากิ้งก่าและน้ำเพชร ไม่อยู่ช่วยครูทำกระทงให้วัด จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. ถ้าเป็นนักเรียนจะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. การช่วยเหลือสังคมมีผลดีต่อตนเอง ชุมชน และประเทศชาติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. หากเราไม่ช่วยเหลือสังคมจะเกิดผลเสียอย่างไร

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

เรื่องการช่วยเหลือสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์ประโยชน์ของการช่วยเหลือสังคม ว่าส่งผลดีต่อตนเอง ชุมชน และประเทศชาติอย่างไร

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างแผนที่ความคิดเกี่ยวกับผลดีของการช่วยเหลือสังคม โดยออกแบบตามความคิดสร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตน โดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....	ประธาน
ชื่อ - สกุล.....	เลขานุการ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้อ่าน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้กระตุ้นเตือน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้ตรวจสอบ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

**เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
ด้านการให้ความช่วยเหลือสังคม**

ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. ช่วยเหลือกิจการงานของโรงเรียนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	ช่วยเหลือกิจการงานของโรงเรียนเสมอ	ช่วยเหลือกิจการงานของโรงเรียนบางครั้ง	ช่วยเหลือกิจการงานในโรงเรียนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
2. บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ	บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้อื่นบางครั้ง	บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้อื่นเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
3. อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนทุกครั้งโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนบางครั้ง	อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนโดยผู้อื่นชักชวน	อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนโดยต้องการสิ่งตอบแทน

การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
เกณฑ์คะแนน	10-12	8-9	6-7	ต่ำกว่า 6

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้ 8 คะแนนขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่องการช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์(1) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ คือ การเสียสละด้าน แรงกาย กำลังความคิดในการช่วยงานสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อคนในสังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้
2. บอกประโยชน์ของการช่วยงานสาธารณะประโยชน์ได้

เนื้อหา

การช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ เป็นหน้าที่ของคนในสังคมที่จะต้องดูแลช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ซึ่งสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่นการเสียสละแรงกาย กำลังความคิดในการช่วยกิจการงานสาธารณะประโยชน์ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชั้นเตรียม

1.1. ครูแนะนำวิธีการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

1.3 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1.3. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นคนดีว่าต้องปฏิบัติตนอย่างไร

1.4 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

- 1.5 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย
 - ข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง “บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์”
 - บัตรกำหนดงาน
 - แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

2. ชั้นเสนอกรณีตัวอย่าง

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง “บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์” ใช้เวลา 5 นาที

3. ชั้นวิเคราะห์

หลังจากศึกษาข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง “บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์”แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน วิเคราะห์ข่าวและอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน แล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ตัดสินใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.5 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.6 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากการศึกษากรณีตัวอย่าง

4.3 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. ข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง “บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์”
2. บัตรกำหนดงาน และ แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

3. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
4. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. บอกประโยชน์ของการช่วยงานสาธารณะประโยชน์ได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

ข่าวกรณีตัวอย่าง
เรื่อง บำเพ็ญสาธารณประโยชน์

บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ถวายเป็นพระราชกุศลเนื่องในวัน 5 ธันวาคมมหाराช

น.อ.เสกสรรค์ ไชยมาศย์ รอง ผบ.ฝทน.บ.น.5 พล.บ.4 บยอ.นำข้าราชการ, ลูกจ้างและทหารกองประจำการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ ชายทะเลอำวประจวบและอำวมะนาว กองบิน 5 จ.ประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 3 ธ.ค.51

ร่วมกันพัฒนาอำวมะนาว

ที่มา: <http://wing5.rtaf.mi.th/home/index>, 2552 ย่อหน้า 1

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษาข่าวกรณีตัวอย่างเรื่อง“บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. จากข่าวถ้าไม่มีใครพัฒนาอ่าวมะนาว จะเกิดผลอย่างไร
2. จากข่าวหลังจากมีการพัฒนาอ่าวมะนาวแล้ว ผลที่เกิดขึ้นน่าจะเป็นอย่างไร
3. ในฐานะที่นักเรียนเป็นประชาชนคนไทย นักเรียนมีแนวคิดที่จะบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ของชุมชนในเรื่องใดบ้าง เพราะอะไร
4. การบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์มีประโยชน์อย่างไร
5. จงยกตัวอย่างการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ที่นักเรียนเคยประสบมา

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. จากข่าวถ้าไม่มีใครพัฒนาอ่าวมะนาว จะเกิดผลอย่างไร

ผลดี	ผลเสีย
.....
.....
.....

2. จากข่าวหลังจากมีการพัฒนาอ่าวมะนาวแล้ว ผลที่เกิดขึ้นน่าจะเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

3. ในฐานะที่นักเรียนเป็นประชาชนคนไทย นักเรียนมีแนวคิดที่จะบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ของชุมชนในเรื่องใดบ้าง เพราะอะไร

.....

.....

4. การบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์มีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

5. จงยกตัวอย่างการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ที่นักเรียนเคยประสบมา

.....

.....

.....

.....

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตนโดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....ประธาน
 ชื่อ - สกุล.....เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษาคกรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่องการช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ (2) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ คือ การเสียสละด้าน แรงกาย กำลังความคิดใน
การช่วยงานสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อคนในสังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้
2. บอกประโยชน์ของการช่วยงานสาธารณะประโยชน์ได้

เนื้อหา

การช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ เป็นหน้าที่ของคนในสังคมที่จะต้องดูแลช่วยเหลือ
เพื่อนมนุษย์ซึ่งสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่นการเสียสละแรงกาย กำลังความคิดในการช่วย
กิจการงานสาธารณะประโยชน์ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นเตรียม

1.1 นักเรียนกลุ่มเดิมในชั่วโมงที่ผ่านมา กำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงใน
แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1.2. ครูสนทนาซักถามนักเรียนทบทวนเกี่ยวกับการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ว่า
ควรปฏิบัติตนอย่างไร

1.3 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- กรณีตัวอย่าง เรื่อง “หมู่บ้านแสงดาว”
- บัตรกำหนดงาน

- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

2. ชั้นเสนอกกรณีตัวอย่าง

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง "หมู่บ้านแสงดาว" ใช้เวลา 5 นาที

3. ชั้นวิเคราะห์

3.1 หลังจากศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง "หมู่บ้านแสงดาว" แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน วิเคราะห์กรณีตัวอย่างและอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงานแล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ตัดสินใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.3 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.4 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม แล้วจดบันทึกลงบนกระดานดำ

4.2 นักเรียนทำใบงานเป็นการบ้าน หรือทำนอกเวลาเรียน

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. ข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง "หมู่บ้านแสงดาว"
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
5. ใบงาน

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ประโยชน์ของการช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์ว่าส่งผลดีต่อตนเองชุมชน และประเทศชาติอย่างไร	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีความ มีน้ำใจช่วยเหลืองาน สาธารณประโยชน์	ตรวจจาก แบบสังเกตพฤติกรรม	คะแนนเต็ม 20 คะแนน ต้องได้คะแนนเฉลี่ย 14 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและ
ตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้
คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการ
ปรับปรุงและแก้ไข

กรณีตัวอย่าง เรื่อง หมู่บ้านแสงดาว

หมู่บ้านแสงดาว เป็นหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลความเจริญ อุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้ และพืชพรรณทางธรรมชาติ ไม่มีน้ำประปา และไฟฟ้าใช้ คนในหมู่บ้านใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ชาวบ้านจะใช้น้ำในการอุปโภคบริโภคจากลำคลอง ความสมบูรณ์ของธรรมชาติในหมู่บ้านทำให้เริ่มมีนายทุนเข้ามาจ้างวานให้คนในหมู่บ้านไปตัดไม้ทำลายป่า ทำให้ป่าลดน้อยลง วุฒิ และวัฒน์ เป็นชาวบ้านที่รับจ้างตัดไม้เพราะทางบ้านต้องใช้จ่ายเงินในการรักษาพ่อที่ป่วยอยู่โรงพยาบาล อากาศที่เคยเย็นสบายก็เริ่มร้อนอบอ้าว ฝนที่เคยตกต้องตามฤดูกาลก็เริ่มไม่ตก พื้นดินเริ่มแห้งแล้ง น้ำในลำคลองก็แห้งลง ชาวบ้านเดือดร้อนเรื่องน้ำดื่มและน้ำใช้ขาดแคลน ลุงสุขกำนันในหมู่บ้านจึงประชุมชาวบ้านเพื่อหาวิธีการแก้ไข ทุกคนลงความเห็นว่าจะต้องขุดบ่อน้ำในหมู่บ้านเพิ่มขึ้น ซึ่งต้องใช้กำลังคนในหมู่บ้าน โดยเฉพาะผู้ชายที่มีร่างกายแข็งแรง วุฒิ และวัฒน์ ได้ตกลงกับนายทุนว่าในวันนี้จะขึ้นไปตัดไม้บนภูเขา ซึ่งจะได้นำค่าแรงมาจ่ายค่ารักษาพยาบาลพ่อ ในขณะที่เดียวกันลุงสุขได้มาขอร้องให้ วุฒิ และวัฒน์ ซึ่งเป็นคนที่มีที่มีร่างกายแข็งแรง ที่สุดในหมู่บ้านไปช่วยกันขุดบ่อน้ำ ทำให้วุฒิ และวัฒน์ ล้าบากใจมาก ถ้านักเรียนเป็นวุฒิ และวัฒน์ จะตัดสินใจอย่างไร

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “หมู่บ้านแสงดาว”
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. ถ้าวุฒิ และวัฒน์ ช่วยชาวบ้านขุดบ่อน้ำ จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
2. ถ้าวุฒิ และวัฒน์ ไม่ช่วยชาวบ้านขุดบ่อน้ำ จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
3. ถ้านักเรียนเป็น วุฒิ และวัฒน์ จะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด
4. การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์จะก่อให้เกิดผลดีอย่างไร
5. จงยกตัวอย่างการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของบุคคลในชุมชนที่นักเรียนเคยพบมา และอธิบายว่าส่งผลดีต่อชุมชนในด้านใด

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. ถ้าวุฒิ และวัฒน์ ช่วยชาวบ้านขุดบ่อน้ำ จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี	ผลเสีย
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. ถ้าวุฒิ และวัฒน์ ไม่ช่วยชาวบ้านขุดบ่อน้ำ จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี	ผลเสีย
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. ถ้านักเรียนเป็น วุฒิ และวัฒน์ จะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์จะก่อให้เกิดผลดีอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. จงยกตัวอย่างการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของบุคคลในชุมชนที่นักเรียนเคยพบมาและอธิบายว่าส่งผลดีต่อชุมชนในด้านใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

เรื่องการช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์ประโยชน์ของการช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์ ว่าส่งผลดีต่อตนเองชุมชน และประเทศชาติอย่างไร

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างแผนที่ความคิดเกี่ยวกับผลดีของการช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ โดยออกแบบตามความคิดสร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลทุกคนทำหน้าที่ของตนหรือยังไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....ประธาน
 ชื่อ - สกุล.....เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

**เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
ด้านการให้ความช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์**

ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. อาสาช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนเสมอ	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนบางครั้ง	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ในโรงเรียนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
2. อาสาช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ของชุมชนทุกครั้งโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ของชุมชนบางครั้ง	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ของชุมชนโดยผู้อื่นชักชวน	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ของชุมชนโดยต้องการสิ่งตอบแทน
3. สนใจแนะนำให้ผู้อื่นเห็นความสำคัญของงานสาธารณะประโยชน์และมีแนวคิดที่จะร่วมงานสาธารณะประโยชน์ระดับประเทศ	สนใจแนะนำให้ผู้อื่นเห็นความสำคัญของงานสาธารณะประโยชน์	สนใจแนะนำให้ผู้อื่นเห็นความสำคัญของงานสาธารณะประโยชน์บางครั้ง	แนะนำให้ผู้อื่นเห็นความสำคัญของงานสาธารณะประโยชน์ตามแบบอย่างเพื่อน

การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
เกณฑ์คะแนน	10-12	8-9	6-7	ต่ำกว่า 6

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้ 8 คะแนนขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษาคกรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 เรื่องผู้มีน้ำใจ (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การมีน้ำใจเป็นสิ่งสำคัญ ในสังคมที่มีคนอาศัยอยู่ร่วมกัน จำเป็นต้องมีน้ำใจซึ่งกันและกัน เพื่อความสงบสุขของชุมชนหรือสังคมที่เราอาศัยอยู่

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้
2. บอกประโยชน์ของการมีน้ำใจได้

เนื้อหา

การมีน้ำใจเป็นสิ่งที่ทุกคนพึงมี และพึงปฏิบัติต่อเพื่อนมนุษย์ หากเรามีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สังคมก็จะมีแต่ความรัก ความหวังดี ปรารถนาดีต่อกัน ไม่แก่งแย่งชิงดี หรือเกิดความแตกแยกในสังคม การพัฒนาบ้านเมืองถ้ามีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้วก็จะทำให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองทัดเทียมประเทศเพื่อนบ้าน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ชั้นเตรียม

- 1.1. ครูแนะนำวิธีการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษาคกรณีตัวอย่าง
- 1.2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
- 1.3. ครูนำนิทานเรื่อง ช่างทำรองเท้าผู้อารี มาเล่าให้นักเรียนฟัง พร้อมกับสนทนาซักถามเกี่ยวกับ ความมีน้ำใจของช่างทำรองเท้า
- 1.4. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

1.5 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- นิทานกรณีตัวอย่าง เรื่อง “หญิงทอผ้าผู้มีน้ำใจ”
- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

2. ขั้นเสนอกรณีตัวอย่าง

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง “หญิงทอผ้าผู้มีน้ำใจ” ใช้เวลา 5 นาที

3. ขั้นวิเคราะห์

หลังจากศึกษาข่าวกรณีตัวอย่าง เรื่อง “หญิงทอผ้าผู้มีน้ำใจ”แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน วิเคราะห์ข่าวเนื้อเรื่องและอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน แล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

1.3 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ตัดสินใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

1.4 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

1.5 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ขั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากการศึกษากรณีตัวอย่าง

4.3 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ขั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานกรณีตัวอย่าง เรื่อง “หญิงทอผ้าผู้มีน้ำใจ”
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

4. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
5. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. บอกประโยชน์ของการมีน้ำใจได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

นิทานคุณธรรม

เรื่อง ช่างทำรองเท้าผู้อารี

ในเมืองเล็กๆ แห่งนี้ มีร้านทำรองเท้าอยู่ร้านหนึ่ง ชายเจ้าของร้านเป็นผู้มีใจอารี และมีฝีมือในการทำรองเท้าเป็นอย่างดี และไม่ว่ารองเท้าคู่นั้นจะขาดวันเพียงใด เขาก็จะสามารถซ่อมให้กลับมาใช้งานเหมือนเดิมได้ และเขาก็คิดราคาไม่แพง หากใครไม่มีเงินจริงๆ เขาก็ซ่อมให้ฟรีๆ ดังนั้น เขาก็เป็นที่รักใคร่ของคนในเมืองและต่างเมืองที่ต่างพากันมาใช้บริการของเขาอยู่เสมอ ทุกครั้งที่เขาลงมือทำรองเท้า ไม่ว่าจะเป็นการตัดใหม่หรือซ่อม เขาก็คิดเสมอว่ากำลังทำรองเท้าของตัวเอง เหตุนี้เขาก็จึงทุ่มเทกายใจและความสามารถทั้งหมดในการทำอย่างดีที่สุด

วันหนึ่งขณะที่เขากำลังนั่งตัดรองเท้าคู่มืออยู่นั้น ได้มีชายชราคนหนึ่งแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าเก่าๆ ขาดๆ เดินเข้ามาในร้านเขา พร้อมกับเอ่ยว่า "พ่อหนุ่ม... ช่วยตัดรองเท้าให้ข้าสักคู่ได้ไหม" ช่างทำรองเท้ามองชายชราด้วยความรู้สึกสงสาร และตอบไปว่า "ได้สิ เชิญลงนั่งก่อน" "เจ้าคิดราคาเท่าไรล่ะพ่อหนุ่ม" ชายชราเอ่ยถาม "ฉันไม่คิดเงินหรอกจะตัดรองเท้าให้ฟรีๆ เพราะถ้าพ่อฉันอยู่ก็คงอายุเท่าลูกนี่ละถือเสียว่าฉันตัดรองเท้าให้ลูกใส่ก็เหมือนตัดรองเท้าให้พ่อใส่ก็แล้วกัน" ชายชราไม่ได้พูดอะไร เพียงแต่ยิ้มและพยักหน้า พร้อมกับยื่นเท้าให้ช่างทำรองเท้าวัดขนาด เมื่อตะวันใกล้ตกดินรองเท้าคู่มือของชายชราก็เสร็จเรียบร้อย ชายหนุ่มยื่นรองเท้าให้ชายชรา ที่รับมาสวมในทันที "ขอบใจนะพ่อหนุ่มเจ้าช่างเป็นคนที่มีน้ำใจอารี ข้าเองก็ยากจนไม่มีอะไรที่จะตอบแทนเจ้าได้ นอกเสียจากหนึ่งวัวผืนนี้... จำไว้ว่าถ้าเมื่อใดที่เจ้าต้องการตัดรองเท้าคู่มือให้ตัวเอง จงนำหนึ่งวัวผืนนี้มาตัดรองเท้าเถิด มันจะช่วยให้เจ้าสบายขึ้นบ้าง" พูดจบชายชราก็ส่งหนึ่งวัวให้กับช่างทำรองเท้าแล้วเดินจากไป

หลายปีผ่านไป ชายหนุ่มก็ยังตรากตรำทำงานอย่างหนัก ต่อมาไม่นานชายหนุ่มก็ต้องไปหาหมอยังต่างเมือง ด้วยอาการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานอย่างหนัก เขาก็ได้ตัดรองเท้าคู่มือให้ตนเอง และไม่ลืมที่จะใช้หนึ่งวัวที่ชายชราให้ไว้รองเท้าคู่มือของเขาช่างสวยงามมาก เมื่อเขาทดลองสวมใส่ ปรากฏว่ามันมีความนุ่มนวลและเบาสุดจึงใช้ปุ๋ยเมฆมาทำรองเท้า "โอ... มันช่างแสนวิเศษอะไรอย่างนี้" ชายหนุ่มอุทาน และเมื่อเขาใส่รองเท้าเดินออกไปนอกบ้าน เขารู้สึกเหมือนว่าเท้าของเขามีได้ติดดิน และแต่ละก้าวที่ย่างออกไปนั้นมันช่างเป็นก้าวที่ยาวเหลือเกิน เขารู้สึกตกใจและประหลาดใจมาก แต่เมื่อเขาได้ลองทำดูหลายๆ ครั้งก็แน่ใจว่าเขาได้ผืน รองเท้าคู่มือนี้เองที่ทำให้เป็นเช่นนั้น เขาหวนนึกถึงคำพูดของชายชรา และรู้ทันทีว่าเทพยดาได้แปลงตัวมาในร่างชายชรายากจน เพื่อช่วยเหลือเขาในยามเดือดร้อนนั่นเอง ชายหนุ่มจึงกำลงกราบเทพยดาด้วยความซาบซึ้งในบุญคุณ ความมีน้ำใจเอื้ออารี และตั้งใจดีที่จะทำสิ่งดีๆ ให้กับผู้อื่นนั้น เมื่อมีอยู่ในบุคคลใดแล้ว สุดท้ายย่อมนำสิ่งดี ๆ มาสู่ผู้นั้นเสมอ

นิทานกรณีตัวอย่าง เรื่อง หญิงทอผ้าผู้มีน้ำใจ

หญิงชราใจดีคนหนึ่งมีอาชีพทอผ้าขายมานานหลายปี นางมีความสุขกับการได้คิดสายผ้าใหม่ๆ และมีความสุขกับการได้มองดูคนมาซื้อผ้าด้วยรอยยิ้ม วันเวลาที่ผ่านไปทำให้หญิงผู้นี้แก่ชราลงเรื่อย ๆ นางทอผ้าได้เพียงวันละไม่กี่ผืน ทำให้รายได้จากการขายผ้านั้นแทบจะไม่พอประทังชีวิต แต่นางก็ยังมีความสุขกับการได้ทำในสิ่งที่ตนรัก

วันหนึ่งขณะที่นางกำลังออกจากบ้านเพื่อไปขายผ้าในตลาด เพื่อนข้างบ้านที่นางเคยให้ผ้าทอแก่เขา ก็นำผักคะน้าที่ตนปลูกได้มากในช่วงนี้มาแบ่งให้ และเมื่อเดินทางออกมาได้ไม่กี่ไกล นัก ชาวสวนสาส์ที่นางเคยให้ผ้าผืนหนึ่งเมื่อยามหน้าหนาวก็เดินผ่านมา ทั้งสองทักทายปราศรัยกันและชาวสวนคนนั้นก็ได้แบ่งสาส์ ให้หญิงชราเกือบ 10 ลูก จากนั้นนางก็เดินผ่านกระท่อมของครอบครัวยากจนที่ไม่ว่าจะเดินผ่านสักกี่ครั้งก็ดูดี ๆ ในบ้านก็ดูหิวโหยอยู่เสมอ นางจึงมอบคะน้าและสาส์ให้กับเด็ก ๆ และผ้าที่ดีที่สุด 1 ผืนให้แก่ผู้เป็นแม่ที่ใส่เสื้อผ้าเก่า ๆ ชาติ ๆ

วันนี้หญิงชรานั่งขายผ้าอย่างมีความสุข และขายผ้าได้เกือบหมด เหลือผ้าสายผืน ๆ อยู่เพียงผืนเดียวเท่านั้น นางคิดว่าผ้าผืนนี้คงไม่มีใครอยากได้เป็นแน่ จึงได้กลับบ้าน ระหว่างทางนั้นเอง นางเห็นเด็กคนหนึ่งเดินตัวเปียกโชกมาจากทางแม่น้ำ นางเข้าไปถามไถ่ได้ความว่า เด็กชายผู้นี้พลัดตกลงน้ำ นางจึงเอาผ้าผืนสุดท้ายนั้นเช็ดตัวให้ และให้เด็กคนนั้นคลุมตัวกลับบ้านไป

เมื่อเด็กกลับถึงบ้าน ทั้งพ่อและแม่ผู้เป็นเศรษฐีประจำเมืองก็รับมาซักถามว่า เหตุใดจึงกลับมาตัวเปียกปอนเช่นนั้น หลังจากที่ได้ฟังลูกเล่าจนจบ ผู้เป็นแม่ได้มองเห็นผ้าที่ลูกชายคลุมตัวกลับมา ว่าทอได้เนื้อละเอียดและสวยงามยิ่งนัก จึงได้ให้คนไปตามหาหญิงชราผู้นี้

2 วันต่อมาเศรษฐีนี้ก็ได้ออกมาที่บ้านหญิงชรา และได้เห็นผ้าทอดี ๆ มากมาย นางจึงขอซื้อผ้าเป็นจำนวนมาก และสั่งเพิ่มอีกหลายแบบ โดยที่ให้ราคาสูงกว่าที่นางเคยซื้อที่อื่น เพราะเห็นว่าหญิงชราเป็นผู้มีน้ำใจงาม หญิงชราจึงเริ่มมีรายได้มากขึ้น ไม่ลำบากเหมือนเช่นที่ผ่านมา และนางยังคงความเป็นผู้ให้ที่ไม่เปลี่ยนแปลง

การให้เป็นสิ่งมหัศจรรย์อย่างหนึ่ง ที่ยิ่งให้ เราก็กยิ่งมีมาก ยิ่งให้ เราก็กยิ่งได้รับไม่ว่าจะให้ไปเท่าไรเราก็กไม่มีหมด เพราะเมื่อเรารูจักให้ ผู้อื่นก็อยากจะให้ตอบ เมื่อเราได้รับตอบ เราก็กอยากจะให้อีก เป็นการให้ที่หมุนเวียนไป ไม่มีที่สิ้นสุด

ในสังคมทุกวันนี้ยังขาดการหยิบยื่นน้ำใจให้แก่กัน แท้จริงแล้วเพียงแต่การช่วยเหลือเล็กน้อยๆ ก็ถือว่าเป็นการให้ที่ยิ่งใหญ่ได้ ถ้ามาจากความตั้งใจที่ดี หากผู้คนในสังคมให้น้ำใจต่อกันมากขึ้น ลดความเห็นแก่ตัวลง สังคมก็จะสงบสุขน่าอยู่มากขึ้น อย่าลืมน้ำใจที่ให้แก่แม่จะไม่ได้สิ่งตอบแทนเป็นวัตถุ แต่ย่อมได้บุญ เพราะสร้างกรรมดีไว้แน่นอน

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษาข่าวกรณีตัวอย่างเรื่อง“หญิงทอผ้าผู้มีน้ำใจ”
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. จากนิทานเรื่องนี้ถ้าหญิงทอผ้าไม่นำผ้าไปเช็ดตัวให้เด็กและจะเกิดผลอย่างไร
2. จากนิทานเรื่องนี้การที่หญิงทอผ้า นำผ้าไปเช็ดตัวให้เด็กจะเกิดผลคืออะไร
3. การมีน้ำใจของหญิงทอผ้าส่งผลดีอย่างไรบ้าง
4. ความมีน้ำใจมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร
5. จงยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงการมีน้ำใจและผลจากการแสดงน้ำใจนั้นเป็นอย่างไร

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. จากนิทานเรื่องนี้ถ้าหญิงทอผ้าไม่นำผ้าไปเช็ดตัวให้เด็กและจะเกิดผลอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. จากนิทานเรื่องนี้การที่หญิงทอผ้า นำผ้าไปเช็ดตัวให้เด็กจะเกิดผลดีอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. การมีน้ำใจของหญิงทอผ้าส่งผลดีอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

4. ความมีน้ำใจมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. จงยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงการมีน้ำใจและผลจากการแสดงน้ำใจนั้นเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุก คนทำหน้าที่ของตน โดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....ประธาน
 ชื่อ - สกุล.....เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษาคกรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 เรื่องผู้มีน้ำใจ (2)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การมีน้ำใจเป็นสิ่งสำคัญ ในสังคมที่มีคนอาศัยอยู่ร่วมกัน จำเป็นต้องมีน้ำใจซึ่งกันและกัน
เพื่อความสงบสุขของชุมชนหรือสังคมที่เราอาศัยอยู่

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้
2. บอกประโยชน์ของการมีน้ำใจได้

เนื้อหา

การมีน้ำใจเป็นสิ่งที่ทุกคนพึงมี และพึงปฏิบัติต่อเพื่อนมนุษย์ หากเรามีน้ำใจช่วยเหลือซึ่ง
กันและกัน สังคมก็จะมีแต่ความรัก ความหวังดี ปราศจากความขัดแย้ง ไม่แก่งแย่งชิงดี หรือเกิด
ความแตกแยกในสังคม การพัฒนาบ้านเมืองถ้ามีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้วก็จะทำให้
ประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองทัดเทียมประเทศเพื่อนบ้าน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นเตรียม

- 1.1 นักเรียนกลุ่มเดิมในชั่วโมงที่ผ่านมา กำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงใน
แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
- 1.2 ครูสนทนาซักถามนักเรียนทบทวนเกี่ยวกับการมีน้ำใจว่าควรปฏิบัติตนอย่างไร
และมีผลดีอย่างไร
- 1.3 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย
 - กรณีตัวอย่าง เรื่อง “จะทำอย่างไร”
 - บัตรกำหนดงาน

- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

2. ชั้นเสนอกรณีตัวอย่าง

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “จะทำอย่างไร” ใช้เวลา 5 นาที

3. ชั้นวิเคราะห์

3.1 หลังจากศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง “จะทำอย่างไร”แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์กรณีตัวอย่างและอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงานแล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ตัดสินใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.3 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.4 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม แล้วจดบันทึกลงบนกระดานดำ

4.2 นักเรียนทำใบงานเป็นการบ้าน หรือทำนอกเวลาเรียน

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. กรณีตัวอย่าง เรื่อง “จะทำอย่างไร”
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
5. ใบงาน

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการ กระทำของบุคคลได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. บอกประโยชน์ของการมีน้ำใจได้	ตรวจจาก ไปงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและ
ตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้
คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการ
ปรับปรุงและแก้ไข

กรณีตัวอย่าง เรื่อง จะทำอย่างไร

ปรีดาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พ่อมีอาชีพรับจ้างถีบสามล้อ แม่ได้เสียชีวิตไปหลายปีแล้ว ปรีดาอยู่กับพ่อและน้องสาวอีก 1 คนซึ่งเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปรีดาจึงต้องทำหน้าที่หุงหาอาหารให้พ่อและน้องเป็นประจำ วันนี้ก็เช่นกัน ปรีดารีบกลับบ้านเพื่อเตรียมอาหาร หลังเลิกเรียนเขาและน้องได้แวะซื้อข้าวสารมาจากตลาด เก็บผักขุงในถุงผ้าข้างทางมาเพื่อทำอาหารให้ทุกคนในมื้อเย็นนี้ เมื่อเขาถึงบ้านเขาก็ทำอาหารทันที โดยหวังว่ามื้อนี้คงจะเป็นมื้อที่อร่อยที่สุดอีกมื้อหนึ่งของเขา และครอบครัว เขาทำอาหารเสร็จแล้ว และได้อาบน้ำคอยพ่อเพื่อรับประทานอาหารพร้อมกัน ขณะที่คอยพ่ออยู่นั้น มีหญิงชราคนหนึ่งเดินผ่านมาที่บ้าน และเรียกขานน้ำดื่ม เด็กทั้ง 2 คนจึงตักน้ำมาให้ หญิงชราจึงเล่าว่าตนเดินทางมาเยี่ยมลูก แต่หลงทางยังไม่ได้กินข้าวตั้งแต่กลางวันแล้ว ขณะนี้มีอาการคล้ายจะเป็นลมเพราะความหิว

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษากรณีตัวอย่าง เรื่อง "จะอย่างไร"
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. ถ้าปรีดา และน้อง ช่วยหญิงชราให้อาหารกิน จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
2. ถ้าปรีดา และน้อง ไม่ให้อาหารหญิงชรากิน จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร
3. ถ้านักเรียนเป็น ปรีดา และน้อง จะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด
4. ความมีน้ำใจมีประโยชน์อย่างไร
5. จงยกตัวอย่างความมีน้ำใจของบุคคลในชุมชนที่นักเรียนเคยพบมาและอธิบายว่าส่งผลดีต่อชุมชนในด้านใดบ้าง

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. ถ้าปรีดา และน้อง ช่วยหญิงชราให้อาหารกิน จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. ถ้าปรีดา และน้อง ไม่ให้อาหารหญิงชรากิน จะมีผลดีและผลเสียอย่างไร

ผลดี

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. ถ้านักเรียนเป็น ปรีดา และน้อง จะตัดสินใจอย่างไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ความมีน้ำใจมีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5. จงยกตัวอย่างความมีน้ำใจของบุคคลในชุมชนที่นักเรียนเคยพบมาและอธิบายว่าส่งผลดีต่อชุมชนในด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

เรื่องผู้มีน้ำใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์ประโยชน์ของการมีน้ำใจ ว่าส่งผลดีต่อตนเองชุมชน และสังคมอย่างไร
คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างแผนที่ความคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของการมีน้ำใจ ว่าส่งผลดีต่อตนเอง
ชุมชน และสังคมอย่างไรบ้าง โดยออกแบบตามความคิดสร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลทุกคนทำหน้าที่ของตนหรือยังไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....ประธาน
 ชื่อ - สกุล.....เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้รายงาน

**เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
ด้านความมีน้ำใจ**

ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. บริจาคสิ่งของช่วยเหลือผู้เดือดร้อนทุกครั้ง โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนเสมอ	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนบางครั้ง	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ในโรงเรียนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
2. แบ่งปันขนมหรืออาหารให้เพื่อนๆ ทุกครั้งที่ตนเองมีรับประทาน	แบ่งปันขนมหรืออาหารให้เพื่อนๆ บางครั้งที่ตนเองมีรับประทาน	แบ่งปันขนมหรืออาหารให้เพื่อนๆ บ้างแต่น้อยครั้ง	ไม่แบ่งปันขนมหรืออาหารให้เพื่อนๆ แม้ตนเองมีมาก
3. ช่วยครูทำงานทุกครั้งโดยที่ครูมิได้บอกให้ทำ	ช่วยครูทำงาน บางครั้งที่ครูมิได้บอกให้ทำ	ช่วยครูทำงานทุกครั้งโดยที่เพื่อนบอกให้ช่วย	ช่วยครูทำงานโดยหวังสิ่งตอบแทน

การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
เกณฑ์คะแนน	10-12	8-9	6-7	ต่ำกว่า 6

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้ 8 คะแนนขึ้นไป

ภาคผนวก ข
แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องคุณธรรมของพลเมืองดี (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

พลเมืองดี คือ คนที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีหลักการดำเนินชีวิตที่ประกอบไปด้วยคุณธรรมและจริยธรรมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียน เรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้
2. ยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงการเป็นผู้มีคุณธรรมได้
3. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น

เนื้อหา

คุณธรรมเป็นหลักหรือแนวทางในการดำเนินชีวิตที่จะทำให้เราเป็นพลเมืองดี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข คุณธรรมในการอยู่ร่วมกันที่พลเมืองดีควรมีคือ

1. การระงับอารมณ์ หมายถึง การมีความเคารพซึ่งกันและกัน
2. ปัญญาธรรม หมายถึง การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต
3. สามัคคีธรรม หมายถึง การร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ชั้นแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นคนดีว่าต้องปฏิบัติตนอย่างไร

2.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3. ขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- ใบความรู้ เรื่อง คุณธรรมในการอยู่ร่วมกันของพลเมืองดี
- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

3.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้เรื่อง คุณธรรมในการอยู่ร่วมกันของพลเมืองดีและอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงานแล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ดัดสันใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.2 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.3 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ขั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขึ้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ขั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรกำหนดงาน
2. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
3. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
4. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
5. ใบงาน

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสียในการกระทำของบุคคลได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. ยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงถึงการเป็นผู้มีคุณธรรมได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
3. บอกความหมายคุณธรรมของพลเมืองดีได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

โอบความรู้ เรื่องคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันของพลเมืองดี

การเป็นพลเมืองดี ได้แก่ การประพฤติปฏิบัติที่ดีต่อกันระหว่างบุคคลต่างๆ รวมทั้งการกระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่นที่อยู่ อาศัย โดยอาศัยหลักธรรม 3 ประการ คือ ปัญญาธรรม การวชิธรรม และสามัคคีธรรม

ปัญญาธรรม เป็นเรื่องของการใช้เหตุผล การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต รู้ว่าสิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี รู้จักเลือกกระทำสิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อประเทศชาติ การนำปัญญาธรรมมาใช้จะทำให้เกิดการคิดและการกระทำไม่เป็นที่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เอารัดเอาเปรียบและนำทรัพย์สินของผู้อื่นหรือของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง

การวชิธรรม เป็นเรื่องของการเคารพยกย่อง การมีความเคารพซึ่งกันและกัน การอ่อนน้อม ถ่อมตน การให้เกียรติ ความกตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่ และผู้มีพระคุณ

สามัคคีธรรม เป็นเรื่องของความร่วมมือกันระหว่างบุคคลทั้งร่างกายและแรงใจเพื่อทำงานให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ช่วยกันกำหนดขึ้น มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

สังคมไทยในอดีตได้ยึดถือคุณธรรม ทั้ง 3 ประการข้างต้นมาเป็นเวลาช้านานซึ่งส่งผลทำให้สังคมไทยมีแต่ความสุข ร่มเย็น สืบมาจนทุกวันนี้

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่อง “คุณธรรมในการอยู่ร่วมกันของพลเมืองดี
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. การปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรม จะมีผลดีอย่างไร
2. หากในสังคมทุกคนต่างไม่มีคุณธรรมจะเกิดผลเสียอย่างไร
3. ในฐานะนักเรียนเป็นคนในสังคม นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไรอย่างไร จึงจะจัดว่าเป็นผู้มีคุณธรรม
4. ปัญญาธรรม และคารวธรรม หมายความว่าอย่างไร
5. ยกตัวอย่างการปฏิบัติตนของบุคคลที่มีปัญญาธรรม และคารวธรรม

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. การปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรม จะมีผลคืออะไร

.....

.....

.....

.....

2. หากในสังคมทุกคนต่างไม่มีคุณธรรมจะเกิดผลเสียอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ในฐานะนักเรียนเป็นคนในสังคม นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไรอย่างไร จึงจะจัดว่า
เป็นผู้มีคุณธรรม

.....

.....

.....

.....

4. ปัญญาธรรม และการวธรรม หมายความว่าอย่างไร

.....

.....

.....

5. ยกตัวอย่างการปฏิบัติตนของบุคคลที่มีปัญญาธรรม และการวธรรม

.....

.....

.....

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตน โดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....ประธาน
 ชื่อ - สกุล.....เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องคุณธรรมของพลเมืองดี (2)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

พลเมืองดี คือ คนที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีหลักการดำเนินชีวิตที่ประกอบไปด้วย
คุณธรรมและจริยธรรมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียน เรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้
2. วิเคราะห์การกระทำที่บ่งบอกถึงการเป็นผู้มีคุณธรรมได้
3. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น

เนื้อหา

คุณธรรมเป็นหลักหรือแนวทางในการดำเนินชีวิตที่จะทำให้เราเป็นพลเมืองดี สามารถ
อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข คุณธรรมในการอยู่ร่วมกันที่พลเมืองดี
ตามวิถีประชาธิปไตยควรศึกษาและนำไปปฏิบัติคือ

1. การระงับอารมณ์ หมายถึง การมีความเคารพซึ่งกันและกัน
2. ปัญญาธรรม หมายถึง การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต
3. สามัคคีธรรม หมายถึง การร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
ต่อกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความสามัคคีที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน

2.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3. ขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 ครูเล่านิทานเรื่อง ความสามัคคีให้นักเรียนฟัง

3.2 นักเรียนรับเอกสารต่อไปนี่เพื่อไปปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

- บัตรกำหนดงาน

- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

3.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงาน แล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ตัดสินใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.5 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.6 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ขั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ขั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงาน และพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทาน เรื่อง " ความสามัคคี "
2. บัตรกำหนดงาน

3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสียในการกระทำของบุคคลได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. วิเคราะห์การกระทำที่พึงบอกถึงการเป็นผู้มีคุณธรรมได้	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
3. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น	ตรวจจาก แบบสังเกตพฤติกรรม	คะแนนเต็ม 20 คะแนน ต้องได้คะแนนเฉลี่ย 14 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

นิทาน

เรื่องความสามัคคี

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว. มีบ้านหลังใหญ่หลังหนึ่ง ซึ่งล้อมรอบไปด้วยเรือกสวนไร่นาอันร่มรื่น ในบ้านหลังนั้น มีชายแก่คนหนึ่ง ซึ่งใคร ๆ ก็เรียกกันว่า "ลุงมี" ลุงมีกำลังผลิตเพลินอยู่กับการพรวนดิน ภายในไร่ของแก่เพื่อเตรียมปลูกพืชผัก เหมือนที่แก่เคยทำมา ลุงมีเป็นชายแก่ที่ใจดี แก่ชอบให้พืชผักที่แก่ปลูกนั้น แก่ชาวบ้านที่ยากจน หรือคนที่เดินผ่านไปมา เพราะแก่คิดว่าถึงเก็บไว้ก็คงจะเน่าทิ้งเสียเปล่า ๆ "ชอบใจมากเลยนะตามี แก่ข้างมีน้ำใจดีจริง ๆ" ชาวบ้านพูด "ไม่เป็นไรหรอกน่า ถึงฉันเก็บเอาไว้ มันก็จะเน่าเสียซะเปล่า ๆ" ลุงมีบอกชาวบ้านทุกคนต่างรู้ว่าลุงมีเป็นคนมีน้ำใจ และเป็นคนดี แต่เสียที่ว่า แก่มีลูกชายที่ไม่ค่อยจะเอาการเอางานเท่าไรนัก ไม่ช่วยกันทำมาหากิน ปล่อยให้ลุงมีผู้เป็นบิดา ทำงานลำบากอยู่เพียงคนเดียว และในบางครั้ง ลูก ๆ ของแก่ ก็ไม่ค่อยที่จะมีความรัก มีความสามัคคีให้กันเลย มักจะหาเรื่องชกต่อย หรือทำร้ายกันอยู่เสมอ ทำให้ลุงมีเองนึกเสียใจอยู่ไม่น้อย ที่ตัวเองมีลูกชายไม่เอาไหนแบบนี้ "ทำไมเจ้าทั้งสองคนถึงไม่รักกัน ไม่สามัคคีกันเลย พ่อละเหนื่อยใจกับพวกเจ้าจริง ๆ มีลูกชายกับเค้าแท้ ๆ แต่กลับไม่เคยช่วยแบ่งเบาภาระพ่อได้เลย" ลุงมีพูดอย่างเศร้าใจ วันหนึ่ง ในขณะที่ลุงมีกำลังนั่งพักเหนื่อย อยู่ที่บ้านนั่นเอง แก่ก็มีความคิดว่า แก่ต้องทำอะไรสักอย่างเพื่อที่จะให้ลูก ๆ ของแก่ นั้นได้เกิดความรักความสามัคคีกัน ในขณะที่ลุงมีกำลังคิดหาหนทางอยู่นั่นเอง แก่ก็เหลือบไปเห็นกอไผ่ใหญ่กอหนึ่ง ซึ่งอยู่หลังบ้าน มันทำให้แก่คิดหาอุบายที่จะทำให้ลูก ๆ กลับมารักกันได้ วันต่อมา ก่อนที่จะออกไปทำงานในไร่ ลุงมีก็ได้เรียกลูก ๆ ทั้งสองออกมานั่งคุยกัน "เจ้าทั้งสองรู้มั๊ยว่าพ่อเรียกเจ้ามาคุย เรื่องอะไร" ลุงมีพูด "ไม่รู้หรอกพ่อ มีอะไรก็ว่ามาเถอะ" ลูกคนแรกพูดขึ้น "นั่นสิพ่อ มีอะไรก็รีบ ๆ พูดมาเถอะ" ลูกคนที่สองพูดเสริม ลุงมีหยิบท่อนไม้ไผ่ออกมาแล้ว ยื่นให้ลูกทั้งสองคน "เฮ้ย ลองหักดูสิ" ลุงมีพูด ลูกชายทั้งสองคน ก็รีบไม้ไผ่มา แล้วหักออกได้อย่างง่ายดาย "ทำไมเหรอพ่อ พ่อให้พวกเรามาหักท่อนไม้ไผ่ทำไมเนี่ย" ลูกคนที่หนึ่งพูด ลุงมีเห็นดังนั้น จึงหยิบไม้ไผ่ออกมาหนึ่งกำใหญ่ แล้วยื่นให้ลูกชายทั้งสองอีก "ที่นี่เจ้าทั้งสองคน ลองหักท่อนไม้ไผ่กำนี้ดูสิ" ลุงมีพูด ทั้งสองคนรับท่อนไม้ไผ่มาคนละกำ แล้วออกแรงหักอย่างแรง แต่ทำอย่างไร ไม้ไผ่กำนั้นก็ไมยอมหัก หรือ ขยับเขยื้อนแม้แต่น้อย ลุงมียื่นมองลูกชายด้วยสีหน้าพอใจ แล้วพูดขึ้น..." ที่นี้เจ้าทั้งสองก็จะเข้าใจว่า ทำไมพ่อถึงให้เจ้ามาหักไม้ไผ่ให้พ่อดู" "เจ้าทั้งสองคนเห็นมั๊ยว่า ไม้ไผ่ท่อนเดียว ก็เหมือนกับคน ๆ เดียวที่อาจโดนทำร้ายหรือรังแกได้ง่าย ๆ แต่ไม้ไผ่กำนั้นก็เหมือนกับคนหลาย ๆ คนที่รวมใจกันเป็นหนึ่งเดียว ต่อให้มีคนมาทำร้าย ก็ไม่อาจจะเอาชนะเราได้ ถ้าหากเรามีความรักความสามัคคีกัน" ลูกชายทั้งสองคนของลุงมี ฟังบิดาของตนอธิบายอย่างตั้งใจ และในที่สุดก็เข้าใจว่า สิ่งที่เป็นบิดาของตน

ต้องการบอกนั้น คือให้ทั้งสองคนมีความรักความสามัคคี กันนั่นเอง ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ลูกชายของลุงมีทั้งสองคน ก็มีความรักความสามัคคีให้กัน ช่วยกันทำมาหากินอย่าง ขะมักเขม้น และไม่เคยทะเลาะชกต่อยกันอีกเลย

ที่มา : <http://www.horhook.com/>, 2551, ย่อหน้า 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
3. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. ความสามัคคีมีประโยชน์อย่างไร
2. ถ้าผู้ชายของลูมีทั้งสองคนไม่มีความสามัคคีกันจะเกิดผลอย่างไร ต่อตนเองและครอบครัว
3. จากการขาดความสามัคคีของคนไทยในปัจจุบันนักเรียนคิดว่าส่งผลกระทบต่อประเทศชาติอย่างไร
4. สามัคคีธรรม หมายความว่าอย่างไร
5. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการปฏิบัติตนของบุคคลที่มีสามัคคีธรรม

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. ความสามัคคีมีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

2. ถ้าผู้ชายของลูมีทั้งสองคนไม่มีความสามัคคีกันจะเกิดผลอย่างไร ต่อตนเองและครอบครัว

.....

.....

.....

.....

3. จากการขาดความสามัคคีของคนไทยในปัจจุบันนักเรียนคิดว่าจะส่งผลกระทบต่อประเทศชาติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. สามัคคีธรรม หมายความว่าอย่างไร

.....

.....

.....

5. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการปฏิบัติตนของบุคคลที่มีสามัคคีธรรม

.....

.....

.....

.....

ใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
เรื่องคุณธรรมของพลเมืองดี
จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์การกระทำที่บ่งบอกถึงการเป็นผู้มีคุณธรรมได้
คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

บ้านหนองปลาไหลเป็นหมู่บ้านที่ชาวบ้านใช้น้ำในลำคลองอุบโศกบริโศก แต่เวลานี้ในคลองเต็มไปด้วยผักตบชวา ลุงพิงจึงชักชวนให้ชาวบ้านช่วยกันลอกคลอง ให้สะอาด ดุงแม่น้ำไปนั่งดู เพราะเห็นชาวบ้านช่วยกันเยอะแล้ว แดงโมเป็นเด็กและมีบ้านอยู่ใกล้ลำคลองเห็นผู้ใหญ่ทำงานกันเห็นดีเห็นชอบจึงนำน้ำแช่เย็นมาแจกให้ทุกคนดื่ม ดันและค่อยช่วยกันเก็บผักตบชวาที่เขานำขึ้นมาแล้ว ไปให้ยายตากแห้งเพื่อสานกระเป๋าขาย

คำถาม

1. จากเรื่องนี้ใครเป็นผู้มีคุณธรรมบ้าง มีคุณธรรมด้านใด และ การกระทำใดที่บ่งบอกถึงการมีคุณธรรม

ผู้กระทำ	มีคุณธรรมด้าน	การกระทำ
1.....
2.....
3.....

2. ในเรื่องนี้ใครเป็นผู้ไม่มีคุณธรรม การกระทำใดที่แสดงถึงการไม่มีคุณธรรม

.....

.....

.....

.....

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตนโดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....ประธาน
 ชื่อ - สกุล.....เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

**เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
ด้านการมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่**

ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. มีน้ำใจช่วยเหลือ ผู้ร่วมงานเสียสละโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือผู้ร่วมงาน เสมอ	มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือผู้ร่วมงาน ในบางครั้ง	ช่วยเหลือเพื่อนเพราะ ต้องการสิ่งตอบแทน
2. มีน้ำใจช่วยเหลือ เพื่อนร่วมห้อง เสียสละโดยไม่หวังสิ่ง ตอบแทน	มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเพื่อนใน ห้องเรียนเสมอ	มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเพื่อนใน ห้องเรียนบางครั้ง	ช่วยเหลือเพื่อนใน ห้องเรียนเพราะ ต้องการสิ่งตอบแทน
3. มีน้ำใจช่วยเหลือ เพื่อนและครูใน โรงเรียนเสียสละโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเพื่อนและ ครูในโรงเรียนเสมอ	มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเพื่อนและ ครูในโรงเรียนบางครั้ง	ช่วยเหลือเพื่อนและ ครูในโรงเรียนเพราะ ต้องการสิ่งตอบแทน
4. มีน้ำใจช่วยเหลือ กิจการงานของ โรงเรียนโดยไม่หวัง สิ่งตอบแทน	มีน้ำใจช่วยเหลือ กิจการงานของ โรงเรียนเสมอ	มีน้ำใจช่วยเหลือ กิจการงานของ โรงเรียนบางครั้ง	ช่วยเหลือกิจการงาน ในโรงเรียนเพราะ ต้องการสิ่งตอบแทน
5. มีน้ำใจบริจาค สิ่งของหรือเงิน ช่วยเหลือ ผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่ง ตอบแทน	มีน้ำใจบริจาคสิ่งของ หรือเงินช่วยเหลือ ผู้อื่นเสมอ	มีน้ำใจบริจาคสิ่งของ หรือเงินช่วยเหลือ ผู้อื่นบางครั้ง	มีน้ำใจบริจาคสิ่งของ หรือเงินช่วยเหลือ ผู้อื่นเพราะต้องการสิ่ง ตอบแทน

การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
เกณฑ์คะแนน	18-20	15-17	10-14	ต่ำกว่า 10

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้ 14 คะแนนขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องความเมตตากรุณา (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

ความเมตตากรุณาเป็นความรัก ความปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นเป็นสุข เป็นความรักที่
ประกอบด้วยเมตตจริต กรุณา หมายถึง ความสงสาร คิดช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ปราศจาก
การเบียดเบียนกัน การแสดงความเมตตากรุณานั้น สามารถแสดงออกได้ทั้งทางกาย วาจา ใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์การกระทำที่เกี่ยวกับความเมตตากรุณาได้
2. บอกพฤติกรรมที่แสดงว่าเป็นผู้มีเมตตากรุณาได้

เนื้อหา

ความหมาย ความสำคัญ และแนวทางการปฏิบัติตน เป็นผู้มีเมตตากรุณา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

2.1. ครูนำภาพ ดังต่อไปนี้มาให้ให้นักเรียนดู

- คนให้อาหารสัตว์
- คนให้เงินขอทาน
- ภาพเด็กพาคนแก่ข้ามถนน
- ภาพคนดูแลสัตว์ที่เจ็บป่วย

แล้วสนทนาเกี่ยวกับการกระทำในภาพต่างๆ ว่ามีผลดี ผลเสียอย่างไร

2.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3. ชั้นปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- ใบความรู้ เรื่อง ความเมตตากรุณา
- ใบงาน
- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม

3.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบความรู้เรื่อง ความเมตตากรุณาและอภิปรายจากประเด็นคำถามที่กำหนดในบัตรกำหนดงานแล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในแบบบันทึกผลงานกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.3 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ว่า ดัดจริตใจเช่นนั้น เพราะเหตุใด แต่ละกลุ่มเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.4 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.5 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ภาพการกระทำที่เกี่ยวกับความเมตตากรุณา
4. ใบความรู้ เรื่อง “ความเมตตากรุณา”
5. บัตรกำหนดงาน
6. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
7. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
8. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
9. ใบงาน

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์การกระทำเกี่ยวกับความเมตตากรุณาได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. บอกพฤติกรรมที่แสดงว่าเป็นผู้มี ความเมตตากรุณาได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและ
ตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะ
การปรับปรุงและแก้ไข

ใบความรู้ เรื่องความเมตตากรุณา

เมตตา คือ ความรัก ความปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นเป็นสุข เป็นความรักที่ประกอบด้วยไมตรีจิตปราศจากกิเลสทั้งปวง

กรุณา คือ ความสงสาร คือช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ปราศจากการเบียดเบียนกัน

คนเราต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เป็นเหล่า การติดต่อเกี่ยวข้องกับตลอดเวลาย่อมเกิดปัญหาขึ้นมากมาย เพราะบางคนก้าวร้าว เห็นแก่ตัว โหดร้าย ทารุณ บางคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สุขภาพอ่อนน้อม คุณธรรมความเมตตากรุณานี้ สอนให้คนเราปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข พ้นทุกข์ ให้เกิดความรักใคร่ ไมโลภ ไมโกรธ ไม่หลง ไม่ทะนงตัว ไม่ริษยา พยาบาท อาฆาต จองเวร และเบียดเบียนซึ่งกันและกัน ถ้าทุกคนปฏิบัติตามคุณธรรมข้อนี้ ความสุขความสงบก็จะบังเกิดขึ้นในสังคมนั้น ๆ

การแสดงความเมตตากรุณานั้น สามารถแสดงได้ทั้งทางกาย วาจา ใจ

ทางกาย เช่น สุขภาพ อ่อนน้อมไม่วิ่งแกทำร้ายคนอื่น ให้ความคุ้มครองผู้ที่อ่อนแอกว่า ช่วยเหลือผู้อื่นที่ประสบภัย ตกทุกข์ได้ยาก แม้ว่าจะช่วยไม่สำเร็จก็ไม่ควรกระวนกระวายเพราะเพียงแต่คิดปรารถนาดีและคิดช่วยเหลือผู้อื่นอย่างบริสุทธิ์ ก็ถือว่าเราได้ทำความดีแล้ว

ทางวาจา เช่น พูดจาไพเราะน่าฟัง ไม่พูดดูถูกเหยียดหยาม ส่อเสียด ดุด่า หยาดคาย หรือใช้วาจาเชือดเฉือนผู้อื่น ไม่กล่าวถึงผู้อื่นในทางไม่ดี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจริงหรือไม่จริงก็ตาม

ทางใจ เช่น ไม่คิดร้าย ไม่คิดริษยา เบียดเบียนผู้อื่น คือปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุขและพ้นทุกข์

คนมีเมตตากรุณาอยู่เสมอ ย่อมได้รับประโยชน์หลายอย่าง คือ เป็นผู้ไม่มีกังวล หลับง่าย จิตใจเป็นสุข หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส ประกายตาสงบและแจ่มใส ผิวพรรณผ่องใส เป็นที่รักของคนทั่วไป

ที่มา : ฉวีวงศ์ ศรีสุวรรณ , 2549, หน้า 118.

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่อง “ความเมตตากรุณา”
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นคำถามที่กำหนดให้ ใช้เวลา 15 นาที
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

ประเด็นคำถาม

1. ความเมตตา มีประโยชน์อย่างไร
10. ถ้าทุกคนไม่มีความเมตตา กรุณา จะเกิดผลเสียอย่างไร
11. ถ้าทุกคนมีความเมตตา กรุณา จะทำให้สังคมและประเทศชาติเป็นอย่างไร
12. ความเมตตา กรุณา หมายถึงความว่าอย่างไร
13. ยกตัวอย่างการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความเมตตา กรุณา

แบบบันทึกผลงานกลุ่ม.....

1. ความเมตตาที่มีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. ถ้าทุกคนไม่มีความเมตตากรุณาจะเกิดผลเสียอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ถ้าทุกคนมีความเมตตากรุณาจะทำให้สังคมและประเทศชาติเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. ความเมตตากรุณา หมายความว่าอย่างไร

.....

.....

.....

5. ยกตัวอย่างการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความเมตตากรุณา

.....

.....

.....

.....

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุก คนทำหน้าที่ของตน โดย ไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....ประธาน
 ชื่อ - สกุล.....เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องความเมตตากรุณา (2)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

ความเมตตากรุณาเป็นความรัก ความปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นเป็นสุข เป็นความรักที่
ประกอบด้วยเมตตริจิต กรุณา หมายถึง ความสงสาร คิดช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ปราศจาก
การเบียดเบียนกัน การแสดงความเมตตากรุณานั้น สามารถแสดงออกได้ทั้งทางกาย วาจา ใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับความเมตตากรุณาได้
2. วิเคราะห์ผลดีของความเมตตากรุณาได้
3. เป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นผู้มีความเมตตากรุณา

เนื้อหา

ความหมาย ความสำคัญ และแนวทางการปฏิบัติตน เป็นผู้มีเมตตากรุณา

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

2.1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการกระทำที่แสดงออกถึงการมีความเมตตากรุณา ที่พบ
เห็นในชีวิตประจำวัน

2.2. นักเรียนกลุ่มเดิมในชั่วโมงที่แล้วซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่ม

ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3. ขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงออกถึงความเมตตากรุณาครูบันทึกไว้บนกระดานดำ แล้วให้ทุกกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์การกระทำนั้นว่าส่งผลดี ผลเสีย อย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเขียนลงในตารางบนกระดานดำ กลุ่มละ 1 ข้อ

3.2 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่บันทึกความคิดเห็นบนกระดาน

3.3 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มบันทึกเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นการกระทำและผลงานที่เพื่อนได้บันทึกไว้บนกระดานดำ

3.4 นักเรียนรับเอกสารต่อไปนี้เพื่อไปปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
- ใบงาน

3.5 นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมในใบงาน

4. ขั้นสรุป

4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของความเมตตากรุณา รวมทั้งผลของความเมตตากรุณาและเหตุผลที่นักเรียนตัดสินใจบันทึกไว้ถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำเสนอผลการแสดงความคิดของกลุ่มเกี่ยวกับผลดี หรือประโยชน์ของความเมตตากรุณาหน้าห้องเรียน และครูร่วมแสดงความคิดเห็นโดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มได้อยู่ในชั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในชั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขึ้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ขั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบงาน
2. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
3. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์พฤติกรรมที่บ่งบอกว่า เป็นความเมตตากรุณาได้	ตรวจจาก ใบงาน.	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. วิเคราะห์ผลดีของการมีความ เมตตากรุณาได้	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
3. เป็นผู้มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการ เป็นผู้มีความเมตตากรุณา	ตรวจจาก แบบสังเกตพฤติกรรม	คะแนนเต็ม 20 คะแนน ต้องได้คะแนนเฉลี่ย 14 คะแนนขึ้นไป จึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและ
ตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้
คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการ
ปรับปรุงและแก้ไข

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงาน กลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตน โดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....	ประธาน
ชื่อ - สกุล.....	เลขานุการ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้อ่าน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้กระตุ้นเตือน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้ตรวจสอบ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

**เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
ด้านความเมตตากรุณา**

ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. ให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียนทุกครั้งเมื่อเพื่อนลืมนำมาโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	ให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียนทุกครั้งเมื่อเพื่อนลืมนำมา	ให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียนในบางครั้งเมื่อเพื่อนลืมนำมา	ให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียนเมื่อเพื่อนลืมนำมาเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
2. แบ่งปันเงินให้เพื่อน เมื่อเพื่อนลืมนำมาโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	แบ่งปันเงินให้เพื่อนเมื่อเพื่อนลืมนำมาเสมอ	แบ่งปันเงินให้เพื่อนเมื่อเพื่อนลืมนำมาบางครั้ง	แบ่งปันเงินให้เพื่อนเมื่อเพื่อนลืมนำมาเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
3. ช่วยผู้อื่นทำงานเมื่อทำไม่ทันโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	ช่วยผู้อื่นทำงานเมื่อทำไม่ทันเสมอ	ช่วยผู้อื่นทำงานเมื่อทำไม่ทันในบางครั้ง	ช่วยผู้อื่นทำงานเมื่อทำไม่ทันเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
4. ไม่ทำร้ายสัตว์หรือสิ่งมีชีวิตด้วยความศรัทธาและเคารพต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น	ไม่ทำร้ายสัตว์หรือสิ่งมีชีวิตด้วยความศรัทธาและเคารพเสมอ	ไม่ทำร้ายสัตว์หรือสิ่งมีชีวิตด้วยความศรัทธาและเคารพต่อหน้าและลับหลังผู้อื่นในบางครั้ง	ไม่ทำร้ายสัตว์หรือสิ่งมีชีวิตด้วยความศรัทธาและเคารพเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้อื่น
5. บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนเสมอ	บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนบางครั้ง	บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน

การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
เกณฑ์คะแนน	18-20	15-17	10-14	ต่ำกว่า 10

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้ 14 คะแนนขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ความเสียสละ (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

ความเสียสละ เป็นการยอมละความเห็นแก่ตัว การให้ปันแก่ผู้อื่นที่ควรได้รับ ด้วยกำลังกาย
กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา รวมทั้งการรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตนเอง ความมีจิตใจ
กว้างขวาง ช่วยเหลือเกื้อกูล การสละความสุขสบายหรือผลประโยชน์ของตนเองเพื่อส่วนรวม
โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดีและผลเสียของคนที่มี และไม่มี ความเสียสละได้
2. ยกตัวอย่างบุคคลที่มีความเสียสละและวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย จากการกระทำของ
บุคคลตามตัวอย่างได้

เนื้อหา

ความเสียสละ หมายถึง การละความเห็นแก่ตัว การให้ปันกับผู้อื่นที่ควรได้รับ ด้วยกำลัง
กาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา รวมทั้งการรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตนเอง ความมีจิตใจ
กว้างขวาง ช่วยเหลือเกื้อกูล การสละความสุขสบายหรือผลประโยชน์ของตนเอง โดยไม่หวังสิ่ง
ตอบแทน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชั้นแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูซักถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้

- นักเรียนเคยให้เงินขอกทานหรือไม่ ให้แล้วรู้สึกอย่างไร
- นักเรียนเคยช่วยชีวิตสัตว์ไหม เพราะอะไรจึงช่วย
- เวล่านักเรียนนั่งรถประจำทางโดยสารไปต่างจังหวัด นักเรียนเคยถูกให้
ผู้โดยสารคนอื่นนั่งหรือไม่ เพราะเหตุใด
- จากคำถามครูนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของความเมตตา กรุณา และบอก
ผลดีและผลเสียของการกระทำนั้นๆ

2.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3. ขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 เปิดแถบบันทึกเสียง เพลง ดันตระกกุลไทย แล้วให้นักเรียนอภิปรายสาระสำคัญของเพลงว่าบุคคลในเพลงนั้น มีการเสียสละอย่างไรบ้าง

3.2 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
- ใบงาน

3.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะของคนที่มีความเสียสละ แล้วสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มบันทึกลงในใบงาน ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.3 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากการอภิปรายของแต่ละกลุ่มแล้วนำเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.4 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.5 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นลักษณะของผู้เสียสละตามทัศนะของนักเรียน

4. ขั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการแสดงความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายโดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใด เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขึ้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงาน และพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. แอบบันทึกเสียงเพลงต้นตระกูลไทย
2. ใบงาน
3. บัตรกำหนดงาน
4. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
5. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
6. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ผลดีและผลเสียของคนที่มีความดีและไม่มีความดีเสียสละได้	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. ยกตัวอย่างบุคคลที่มีความดีเสียสละและวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย จากการกระทำของบุคคลตามตัวอย่างได้	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น เรื่องลักษณะของคนที่มีความเสียสละในทัศนะของนักเรียนลงในใบงาน ใช้เวลา 15 นาที
3. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

เรื่องความเสียสละ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์ผลดีและผลเสียของคนที่มี และไม่มี ความเสียสละได้
2. ยกตัวอย่างบุคคลที่มีความเสียสละและวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย จากการกระทำของบุคคลตัวอย่างได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ผลดีและผลเสียของคนที่มี และไม่มี ความเสียสละและยกตัวอย่างบุคคลที่มีความเสียสละและวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย จากการกระทำของบุคคลตัวอย่าง

1. วิเคราะห์ผลดีและผลเสียของคนที่มี และไม่มี ความเสียสละ

บุคคล	ผลดี	ผลเสีย
ที่มีความเสียสละ
ที่ไม่มี ความเสียสละ

2. ยกตัวอย่างบุคคลที่มีความเสียสละและวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย จากการกระทำของบุคคลตัวอย่าง

ชื่อบุคคลตัวอย่าง	พฤติกรรมความเสียสละ	ข้อดีของการกระทำ	ข้อเสียของการกระทำ
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงาน กลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตน โดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....	ประธาน
ชื่อ - สกุล.....	เลขานุการ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้อ่าน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้กระตุ้นเตือน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้ตรวจสอบ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	เวลา 14 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ความเสียสละ (2)	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

ความเสียสละ เป็นการยอมละความเห็นแก่ตัว การให้ปันแก่ผู้อื่นที่ควรได้รับ ด้วยกำลังกาย
กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา รวมทั้งการรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตนเอง ความมีจิตใจ
กว้างขวาง ช่วยเหลือเกื้อกูล การสละความสุขสบายหรือผลประโยชน์ของตนเองเพื่อส่วนรวม
โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดีและผลเสียของคนที่ มี และไม่มี ความเสียสละได้
2. ยกตัวอย่างบุคคลที่มีความเสียสละและวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย จากการกระทำของ
บุคคลตามตัวอย่างได้

เนื้อหา

ความเสียสละ หมายถึง การละความเห็นแก่ตัว การให้ปันกับผู้อื่นที่ควรได้รับ ด้วยกำลัง
กาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา รวมทั้งการรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตนเอง ความมีจิตใจ
กว้างขวาง ช่วยเหลือเกื้อกูล การสละความสุขสบายหรือผลประโยชน์ของตนเอง โดยไม่หวังสิ่ง
ตอบแทน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชื่นแฉ่งจุดประสงค์การเรียนรู้

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ชื่นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการกระทำที่แสดงออกถึงการมีความเสียสละ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน

2.2. นักเรียนกลุ่มเดิมในชั่วโมงที่แล้วซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3. ชื่นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

3.1. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงออกถึงความเสียสละครูบันทึกไว้บนกระดานดำ แล้วให้ทุกกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์การกระทำนั้นว่าส่งผลดี ผลเสีย อย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเขียนลงในตารางบนกระดานดำ กลุ่มละ 1 ข้อ

3.3. ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่บันทึกความคิดเห็นบนกระดาน

3.3. เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มบันทึกเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นการกระทำและผลงานที่เพื่อนได้บันทึกไว้บนกระดานดำ

3.4. นักเรียนรับเอกสารต่อไปนี่เพื่อไปปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
- ใบงาน

3.5. นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมในใบงาน

4. ชื่นสรุป

4.1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของการเสียสละ รวมทั้งผลของความเสียสละและเหตุผลที่นักเรียนตัดสินใจบันทึกไว้ถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2. ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงาน และพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ใบงาน
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. ยกตัวอย่างเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับการมีความเสียสละและผลเสียของการขาดความเสียสละได้อย่างถูกต้อง	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. บอกวิธีการปฏิบัติตนในการเป็นผู้เสียสละได้	ตรวจจาก แบบสังเกตพฤติกรรม	คะแนนเต็ม 20 คะแนน ต้องได้คะแนนเฉลี่ย 14 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นการกระทำที่บันทึกไว้บนกระดานดำ ใช้เวลา 15 นาที
3. ให้ตัวแทนกลุ่มบันทึกผลจากการกระทำบนกระดานดำที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตนโดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....	ประธาน
ชื่อ - สกุล.....	เลขานุการ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้อ่าน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้กระตุ้นเตือน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้ตรวจสอบ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

**เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียน
ด้านการศึกษาที่มีความเสียสละ**

ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆ ของห้องเรียนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆของห้องเรียน	เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆของห้องเรียนในบางครั้ง	เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆของห้องเรียนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
1. เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน	เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนในบางครั้ง	เสนอตัวเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
3. อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงานโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงาน	อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงานในบางครั้ง	อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงานเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
3. อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงานโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงาน	อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงานในบางครั้ง	อาสาช่วยเหลืองานเพื่อนและครูทุกครั้งที่เห็นเพื่อนทำงานเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
3. อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนทุกครั้งโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนทุกครั้ง	อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนในบางครั้ง	อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน

การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
เกณฑ์คะแนน	18-20	15-17	10-14	ต่ำกว่า 10

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้ 14 คะแนนขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การดูแลรักษาของส่วนรวม (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
 ชำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

สิ่งของส่วนรวม หมายถึง สิ่งของที่เป็นสาธารณะที่ทุกคนได้ใช้ร่วมกัน และเพื่อให้สิ่งของ
 เหล่านั้น คงอยู่อย่างถาวร ผู้ใช้ต้องช่วยกันดูแลรักษา โดยมิได้ทำเพราะมีหน้าที่ต้องทำ แต่ทำ
 เพราะมีจิตสำนึกที่จะปกป้องดูแลรักษาของส่วนรวมด้วยความเต็มใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. บอกชื่อสิ่งของส่วนรวมได้ถูกต้อง
2. วิเคราะห์การกระทำที่แสดงออกถึงการร่วมกันรักษาสิ่งของส่วนรวมได้

เนื้อหา

การปฏิบัติตนในการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวมด้วยความเต็มใจ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ชื่นแจงจุดประสงค์การเรียนรู้

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้

- สิ่งของส่วนรวมคืออะไร
- ถ้าเราใช้สิ่งของส่วนรวมโดยไม่ดูแลรักษาจะเกิดผลอย่างไร
- คิดว่าเราจะปฏิบัติตนอย่างไรในการดูแลสิ่งของส่วนรวม

2.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3. ชั้นปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 ครูให้นักเรียนดูภาพตัวอย่างสิ่งของส่วนรวม ได้แก่ สวนสาธารณะ ตู้โทรศัพท์ ม้านั่งในสวนสุขภาพ เป็นต้น แล้วสนทนาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และการดูแลรักษา

3.2 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
- ใบงาน

3.3 ครูให้นักเรียนออกไปดูสิ่งของส่วนรวมภายในโรงเรียน เช่น สวนวิทยาศาสตร์ ห้องพยาบาล สนามเด็กเล่น ห้องวิทยาศาสตร์ และห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น แล้วกลับมาที่ห้องเรียนให้แต่ละกลุ่มบันทึกการดูแลรักษาสถานที่เหล่านั้นลงในใบงาน

3.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับผลดีของการช่วยกันดูแลรักษา สิ่งของส่วนรวมเหล่านั้น ลงในใบงาน ใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.5 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากการอภิปรายของแต่ละกลุ่มแล้วนำเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.6 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.7 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นลักษณะของผู้ดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวมตามทัศนะของนักเรียน

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการแสดงความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปราย โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลของกลุ่มใด เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่า ยังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงาน และพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบงาน
2. บัตรกำหนดงาน
3. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
3. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
4. ภาพตัวอย่างสิ่งของส่วนรวม
5. แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น สวนวิทยาศาสตร์ ห้องพยาบาล สนามเด็กเล่น ห้องวิทยาศาสตร์ และห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. บอกชื่อสิ่งของส่วนรวม ได้ถูกต้อง	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. วิเคราะห์การกระทำที่แสดงออก ถึงการร่วมกันรักษาสິงของ ส่วนรวมได้	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและ
ตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์
การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการ
เสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น เรื่องผลของการดูแลรักษาของส่วนรวมในทัศนะของนักเรียนลงในใบงาน ใช้เวลา 15 นาที
3. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

เรื่อง การดูแลรักษาของส่วนรวม (1)

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์ผลดีของการร่วมกันรักษาสິงของส่วนรวมได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ผลดีของการดูแลรักษาสິงของส่วนรวม

รายการสิงของส่วนรวม	วิธีการดูแลรักษา	ผลดีของการดูแล
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุก คนทำหน้าที่ของตนโดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....	ประธาน
ชื่อ - สกุล.....	เลขานุการ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้อ่าน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้กระตุ้นเตือน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้ตรวจสอบ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องการดูแลรักษาของส่วนรวม (2)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

สิ่งของส่วนรวม หมายถึงสิ่งของที่เป็นสาธารณะที่ทุกคนได้ใช้ร่วมกัน และเพื่อให้สิ่งของ
เหล่านั้น คงอยู่อย่างถาวร ผู้ใช้ต้องช่วยกันดูแลรักษา โดยมีได้ทำเพราะมีหน้าที่ที่ต้องทำ แต่ทำ
เพราะมีจิตสำนึกที่จะปกป้องดูแลรักษาของส่วนรวมด้วยความเต็มใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. บอกชื่อสิ่งของส่วนรวมได้ถูกต้อง
2. ปฏิบัติตนในการร่วมกันรักษาสิ่งของส่วนรวม

เนื้อหา

การปฏิบัติตนในการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวมด้วยความเต็มใจ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

2.1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการดูแลรักษาของส่วนรวม ที่นักเรียนเคยปฏิบัติ

2.2. นักเรียนกลุ่มเดิมในชั่วโมงที่แล้วซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่ม

ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาท
สมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3. ชั้นปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างการกระทำของบุคคลต่อของส่วนรวมแล้ว ให้ทุกกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์การกระทำนั้นว่าส่งผลดี ผลเสีย อย่างไร แล้วส่งตัวแทนออกมาเขียนลงในตารางบนกระดานดำ กลุ่มละ 1 ข้อ

- a. ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่บันทึกความคิดเห็น

บนกระดาน

3.3 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มบันทึกเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นการกระทำและผลงานที่เพื่อนได้บันทึกไว้บนกระดานดำ

3.4 นักเรียนรับเอกสารต่อไปนี้เพื่อไปปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้

- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
- ใบงาน

3.5 นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมในใบงาน

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม รวมทั้งผลของการกระทำที่นักเรียนบันทึกไว้ โดยถ้าครูพบว่าการวิเคราะห์ของกลุ่มได้อยู่ในชั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในชั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลชั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบงาน
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ผลดีของการร่วมกัน รักษาสิ่งของส่วนรวมได้	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. ปฏิบัติตนในการร่วมกันรักษาสิ่ง ของส่วนรวมด้วยความเต็มใจ	ตรวจจาก แบบสังเกตพฤติกรรม	คะแนนเต็ม 20 คะแนน ต้องได้คะแนนเฉลี่ย 14 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและ
ตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์
การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการ
เสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

ใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

เรื่อง การดูแลรักษาของส่วนรวม (2)

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์ผลดีของการร่วมกันรักษาสีของส่วนรวมได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์การกระทำของบุคคลในการร่วมกันรักษาสีของส่วนรวม

การกระทำ	ผลดีต่อตนเอง	ผลดีต่อส่วนรวม
1.....
2.....
3.....
4.....
5.....

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นการกระทำที่บันทึกไว้บนกระดานดำ และโน้ตงานใช้ เวลา 15 นาที
3. ให้ตัวแทนกลุ่มบันทึกผลจากการกระทำบนกระดานดำที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุก คนทำหน้าที่ของตนโดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....ประธาน
 ชื่อ - สกุล.....เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้รายงาน

**เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียน
ด้านการรู้จักดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม**

ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. เก็บอุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียนโดยที่ครูไม่ต้องบอกทุกครั้ง	เก็บอุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียนเสมอโดยที่ครูไม่ต้องบอกบางครั้ง	เก็บอุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียนในบางครั้ง	เก็บอุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียนเมื่อครูบอกให้เก็บ
2. ใช้และดูแลโต๊ะเก้าอี้ของห้องเรียนให้สะอาดไม่มีรอยขีดเขียนและไม่พังชำรุดโดยที่ครูไม่ต้องบอก	ใช้และดูแลโต๊ะเก้าอี้ของห้องเรียนให้สะอาดไม่มีรอยขีดเขียนและไม่พังชำรุดโดยครูบอกให้ดูแล	ใช้และดูแลโต๊ะเก้าอี้ของห้องเรียนให้สะอาดไม่มีรอยขีดเขียนแต่พังชำรุดบ้างเล็กน้อย	ใช้โต๊ะเก้าอี้ของห้องเรียนแล้วมีรอยขีดเขียนและพังชำรุด
3. อาสาเข้าทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลห้องปฏิบัติการหรือห้องพิเศษ ของโรงเรียนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	อาสาเข้าทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลห้องปฏิบัติการหรือห้องพิเศษ ของโรงเรียนเมื่อครูแนะนำ	อาสาเข้าทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลห้องปฏิบัติการหรือห้องพิเศษ ของโรงเรียนบางครั้ง	อาสาเข้าทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลห้องปฏิบัติการหรือห้องพิเศษ ของโรงเรียนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
4. ดูแลสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆในโรงเรียนโดยที่ครูไม่ต้องบอกทุกครั้ง	ดูแลสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆในโรงเรียนโดยที่ครูไม่ต้องบอกบางครั้ง	ดูแลสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆในโรงเรียนโดยที่ครูบอกบางครั้ง	ดูแลสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆในโรงเรียนโดยต้องการสิ่งตอบแทน
5. เฝ้าระวังรักษาสิ่งของส่วนรวม เมื่อชำรุดรีบแจ้งครูทุกครั้ง	เฝ้าระวังรักษาสิ่งของส่วนรวม เมื่อชำรุดแจ้งครูบางครั้ง	เฝ้าระวังรักษาสิ่งของส่วนรวม เมื่อชำรุดไม่แจ้งครู	เฝ้าระวังรักษาสิ่งของส่วนรวม เมื่อชำรุดรีบแจ้งครูเพราะต้องการสิ่งตอบแทน

การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
เกณฑ์คะแนน	18-20	15-17	10-14	ต่ำกว่า 10

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้ 14 คะแนนขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษาค้นคว้าด้วยตัวนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่องการช่วยเหลือสังคม (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การช่วยเหลือสังคม คือ การเสียสละแรงกาย ทรัพย์สินของ ตลอดจน ความคิดในการ
ช่วยกิจการงานของสังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้
2. บอกประโยชน์ของการช่วยเหลือสังคมได้

เนื้อหา

การช่วยเหลือสังคมเป็นหน้าที่ของคนในสังคมที่จะต้องดูแลช่วยเหลือ ชุมชนที่ตนอาศัย
อยู่ซึ่งสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่นการเสียสละแรงกาย ทรัพย์สินของ ตลอดจนความคิดใน
การช่วยกิจการงานของสังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ขั้นแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้

- ใครเคยช่วยเหลืองานในหมู่บ้านบ้าง
- นักเรียนไปช่วยงานเองหรือมีคนบอกให้ไป
- นักเรียนคิดว่าการช่วยเหลืองานเหล่านั้น คืออย่างไร ไม่ใช่อะไร

2.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3. ชั้นปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 ครูให้นักเรียนดูภาพการช่วยเหลือสังคม แล้วสนทนาเกี่ยวกับการกระทำในภาพว่ามีผลดีอย่างไร

3.2 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
- ใบงาน

3.3 ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันยกตัวอย่าง บุคคลที่ช่วยเหลืองานสังคม ส่วนรวม แล้วบันทึกการกระทำ ข้อดีของการกระทำ ข้อเสียของการกระทำ ตามความคิดของสมาชิกในกลุ่ม ลงในใบงานใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากการอภิปรายของแต่ละกลุ่มแล้วนำเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.5 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.6 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นลักษณะของช่วยเหลือสังคมตามทัศนะของนักเรียน

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการตัดสินใจของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่นักเรียนเลือกตัดสินใจถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มใดอยู่ในชั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในชั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลชั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดจากการศึกษากรณีตัวอย่าง

4.3 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพการช่วยเหลือสังคม

2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
5. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. บอกประโยชน์ของการช่วยเหลือสังคมได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันยกตัวอย่างบุคคลช่วยเหลือสังคม อภิปรายวิเคราะห์การกระทำ ใช้เวลา 15 นาที
3. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุก คนทำหน้าที่ของตนโดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....	ประธาน
ชื่อ - สกุล.....	เลขานุการ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้อ่าน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้กระตุ้นเตือน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้ตรวจสอบ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	เวลา 14 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่องการช่วยเหลือสังคม (2)	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การช่วยเหลือสังคม คือ การเสียสละร่างกาย ทรัพย์สินของ ตลอดจนความคิดในการช่วยกิจการงานของสังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ประโยชน์ของการช่วยเหลือสังคม ว่าส่งผลดีต่อตนเอง ชุมชน และประเทศชาติอย่างไรบอกประโยชน์ของการช่วยเหลือสังคมได้
2. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีความมีน้ำใจช่วยเหลือสังคม

เนื้อหา

การช่วยเหลือสังคมเป็นหน้าที่ของคนในสังคมที่จะต้องดูแลช่วยเหลือ ชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ซึ่งสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่นการเสียสละร่างกาย ทรัพย์สินของ ตลอดจนความคิดในการช่วยกิจการงานของสังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ชั้นแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1. ครูสนทนาทบทวนที่เรียนในชั่วโมงที่ผ่านมา กับนักเรียนเกี่ยวกับการช่วยเหลือสังคม

2.2. นักเรียนกลุ่มเดิมในชั่วโมงที่แล้วซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่ม

ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3. ชั้นปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 ครูให้นักเรียนดูภาพการช่วยเหลือสังคมมาให้นักเรียนดูแล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้น

3.2 นักเรียนรับเอกสารต่อไปนี้เป็นเพื่อไปปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้

- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
- ใบงาน
- ภาพข่าวการช่วยสังคม

3.3 ให้ทุกกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์การกระทำในข่าวที่ได้รับมา (แต่ละกลุ่มจะได้รับข่าวคนละเรื่องกัน) ว่าการช่วยเหลือสังคมในข่าวนั้นๆ มีประโยชน์ อย่างไร ต่อชุมชน และประเทศชาติ โดยบันทึกลงในใบงาน ใช้เวลา 15 นาที

3.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากการอภิปรายของแต่ละกลุ่มแล้วนำเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.5 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนที่เสนอผลงาน

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประโยชน์ของการช่วยเหลือสังคม รวมทั้งผลของการกระทำที่นักเรียนบันทึกไว้ โดยถ้าครูพบว่าการวิเคราะห์ของกลุ่มใดอยู่ในชั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในชั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลชั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบงาน
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
5. ภาพข่าวการช่วยสังคม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ประโยชน์ของการช่วยเหลือสังคม ว่าส่งผลดีต่อตนเอง ชุมชน และประเทศชาติอย่างไร	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความมีน้ำใจช่วยเหลือสังคม	ตรวจจาก แบบสังเกตพฤติกรรม	คะแนนเต็ม 12 คะแนน ต้องได้คะแนนเฉลี่ย 8 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันอภิปรายอภิปรายถึงประโยชน์ของการช่วยเหลือสังคมใช้เวลา 15 นาที
3. สรุป บันทึกการอภิปรายลงในใบงาน
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10
เรื่องการช่วยเหลือสังคม (2)
จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์ประโยชน์ของการช่วยเหลือสังคม ว่าส่งผลดีต่อตนเอง ชุมชน และประเทศชาติอย่างไร

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างแผนที่ความคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของการช่วยเหลือสังคม โดยออกแบบตกแต่งระบายสีตามความคิดสร้างสรรค์

ประ โยชน์ของการ
ช่วยเหลือสังคม

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตน โดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....ประธาน
 ชื่อ - สกุล.....เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

**เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
ด้านการให้ความช่วยเหลือสังคม**

ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. ช่วยเหลือกิจการงานของโรงเรียนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	ช่วยเหลือกิจการงานของโรงเรียนเสมอ	ช่วยเหลือกิจการงานของโรงเรียนบางครั้ง	ช่วยเหลือกิจการงานในโรงเรียนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
2. บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ	บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้อื่นบางครั้ง	บริจาคสิ่งของหรือเงินช่วยเหลือผู้อื่นเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
3. อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนทุกครั้งโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนบางครั้ง	อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนโดยผู้อื่นชักชวน	อาสาช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนโดยต้องการสิ่งตอบแทน

การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
เกณฑ์คะแนน	10-12	8-9	6-7	ต่ำกว่า 6

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้ 8 คะแนนขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่องการช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ (1) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ คือ การเสียสละด้าน แรงกาย กำลังความคิดในการช่วยงานสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อคนในสังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้
2. บอกประโยชน์ของการช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ได้

เนื้อหา

การช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ เป็นหน้าที่ของคนในสังคมที่จะต้องดูแลช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ซึ่งสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่นการเสียสละแรงกาย กำลังความคิดในการช่วยกิจการงานสาธารณะประโยชน์ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชื่นแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ชื่นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้

- ใครเคยล้างลานพระพุทธรูปหน้าเสาธงบ้าง ,ใครเคยล้างห้องน้ำในโรงเรียน หรือ อ่างล้างมือ บ้าง
- นักเรียนไปทำเองหรือมีคนบอกให้ไปทำ
- นักเรียนคิดว่าการช่วยเหลืองานเหล่านั้นนั้น ดีอย่างไร ไม่ดีอย่างไร

2.3 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3. ขั้นปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 ครูให้นักเรียนดูภาพการช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์เช่น ภาพ คนร่วมกันกวาดลานวัด คนช่วยกันขุดลอกคูคลอง คนช่วยกันสร้างศาลาพักผ่อนของหมู่บ้าน เป็นต้น แล้วสนทนาเกี่ยวกับการกระทำในภาพ ว่ามีผลดีอย่างไร

3.2 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
- ใบงาน

3.3 ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันยกตัวอย่างบุคคลที่ช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ แล้วบันทึกการกระทำ ข้อดีของการกระทำ ข้อเสียของการกระทำ ตามความคิดของสมาชิกในกลุ่ม ลงในใบงานใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากการอภิปรายของแต่ละกลุ่มแล้วนำเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.5 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.6 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นผลดี ผลเสีย ของการช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ในทัศนะของนักเรียน

4. ขั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่ถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการนำเสนอของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขึ้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.3 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ขั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพการช่วยเหลือสังคม
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
 2. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. บอกประโยชน์ของการช่วยงาน สาธารณะประโยชน์ได้	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันยกตัวอย่างบุคคลที่ช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์แล้วบันทึกการกระทำ ข้อดีของการกระทำ ข้อเสียของการกระทำ ตามความคิดของสมาชิกในกลุ่ม ลงในใบงานใช้เวลา 15 นาที
3. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

2. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตน โดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....	ประธาน
ชื่อ - สกุล.....	เลขานุการ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้อ่าน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้กระตุ้นเตือน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้ตรวจสอบ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่องการช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ (2) เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ คือ การเสียสละด้าน แรงกาย กำลังความคิดใน
การช่วยงานสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อคนในสังคมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้
2. บอกประโยชน์ของการช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ได้

เนื้อหา

การช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ เป็นหน้าที่ของคนในสังคมที่จะต้องดูแลช่วยเหลือ
เพื่อนมนุษย์ซึ่งสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่นการเสียสละแรงกาย กำลังความคิดในการช่วย
กิจการงานสาธารณะประโยชน์ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชัน้แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ชัน้ นำเข้าสู่บทเรียน

2.1. ครูสนทนากับทวนที่เรียนในช่วงที่ผ่านมก กับนักเรียนเกี่ยวกับการช่วยงานสาธารณะ
ประโยชน์ ว่าใครเคยทำบ้าง

2.2. นักเรียนกลุ่มเดิมในช่วงที่ผ่านมก แล้วซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่ม
ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาท
สมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3. ชั้นปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 ครูให้นักเรียนดูภาพการช่วยงานสาธารณะประโยชน์ มาให้นักเรียนดูแล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกประโยชน์ที่คิดว่าได้รับจากการกระทำนั้น

3.2 นักเรียนรับเอกสารต่อไปนี้เป็นเพื่อไปปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้

- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
- ใบงาน
- ภาพข่าวการช่วยงานสาธารณะประโยชน์

3.3 ให้ทุกกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์การกระทำในข่าวที่ได้รับมา (แต่ละกลุ่มจะได้รับข่าวคนละเรื่องกัน) ว่าการช่วยเหลือสังคมในข่าวนั้นๆ มีประโยชน์ อย่างไร ต่อชุมชน และประเทศชาติ โดยบันทึกลงในใบงาน ใช้เวลา 15 นาที

3.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากการอภิปรายของแต่ละกลุ่มแล้วนำเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.5 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนที่เสนอผลงาน

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประโยชน์ของการช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์รวมทั้งผลของการกระทำที่นักเรียนบันทึกไว้ โดยถ้าครูพบว่าการวิเคราะห์ของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขึ้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบงาน
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
5. ภาพข่าวการช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ประโยชน์ของการช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์ว่าส่งผลดีต่อตนเองชุมชน และประเทศชาติอย่างไร	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีความมีน้ำใจช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์	ตรวจจาก แบบสังเกตพฤติกรรม	คะแนนเต็ม 12 คะแนน ต้องได้คะแนนเฉลี่ย 8 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษาข่าวการช่วยเหลือสังคม จากหนังสือพิมพ์
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันสร้างแผนที่ความคิดในใบงาน
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

เรื่องการช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์(2)

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์ประโยชน์ของการช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์ ว่าส่งผลดีต่อตนเองชุมชน และประเทศชาติอย่างไร

คำชี้แจง ให้นักเรียนสร้างแผนที่ความคิดเกี่ยวกับผลดีของการช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ โดยออกแบบตามความคิดสร้างสรรค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงโน้ตบุ๊กผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตน โดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....ประธาน
 ชื่อ - สกุล.....เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล.....ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล.....ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

**เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
ด้านการให้ความช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์**

ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. อาสาช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์ของโรงเรียนโดยไม่มีหวังสิ่งตอบแทน	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์ของโรงเรียนเสมอ	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์ของโรงเรียนบางครั้ง	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์ในโรงเรียนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
2. อาสาช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์ของชุมชนทุกครั้งโดยไม่มีหวังสิ่งตอบแทน	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์ของชุมชนบางครั้ง	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์ของชุมชนโดยผู้อื่นชักชวน	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์ของชุมชนโดยต้องการสิ่งตอบแทน
3. สนใจแนะนำให้ผู้อื่นเห็นความสำคัญของงานสาธารณประโยชน์และมีแนวคิดที่จะร่วมงานสาธารณะประโยชน์ระดับประเทศ	สนใจแนะนำให้ผู้อื่นเห็นความสำคัญของงานสาธารณประโยชน์	สนใจแนะนำให้ผู้อื่นเห็นความสำคัญของงานสาธารณประโยชน์บางครั้ง	แนะนำให้ผู้อื่นเห็นความสำคัญของงานสาธารณประโยชน์ตามแบบอย่างเพื่อน

การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
เกณฑ์คะแนน	10-12	8-9	6-7	ต่ำกว่า 6

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้ 8 คะแนนขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เวลา 14 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 เรื่องผู้มีน้ำใจ (1)

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ
ซำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การมีน้ำใจเป็นสิ่งสำคัญ ในสังคมที่มีคนอาศัยอยู่ร่วมกัน จำเป็นต้องมีน้ำใจซึ่งกันและกัน
เพื่อความสงบสุขของชุมชนหรือสังคมที่เราอาศัยอยู่

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้
2. วิเคราะห์ประโยชน์ของการมีน้ำใจได้

เนื้อหา

การมีน้ำใจเป็นสิ่งที่ทุกคนพึงมี และพึงปฏิบัติต่อเพื่อนมนุษย์ หากเรามีน้ำใจช่วยเหลือซึ่ง
กันและกัน สังคมก็จะมีแต่ความรัก ความหวังโย ปราศจากดีต่อกัน ไม่แก่งแย่งชิงดี หรือเกิด
ความแตกแยกในสังคม การพัฒนาบ้านเมืองถ้ามีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้วก็จะทำให้
ประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองทัดเทียมประเทศเพื่อนบ้าน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ชั้นแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูเล่านิทาน เรื่อง ช่างทำรองเท้าผู้อารีให้นักเรียนฟัง แล้วสนทนาซักถาม
เกี่ยวกับ ความมีน้ำใจของช่างทำรองเท้า

2.3 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่

มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3. ชั้นปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างพฤติกรรมการแสดงควมมีน้ำใจที่เคยพบเห็นในชีวิตประจำวัน ครูซักถามถึงผลดีตามความคิดของนักเรียนให้ช่วยกันแสดงความคิดเห็น

3.2 สมาชิกในกลุ่มส่งตัวแทนมารับเอกสาร ประกอบด้วย

- บัตรกำหนดงาน
- ใบงาน

3.3 ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันยกตัวอย่างบุคคลที่แสดงควมมีน้ำใจ ข้อดีของการกระทำ ข้อเสียของการกระทำนั้น ตามความคิดของสมาชิกในกลุ่ม ลงในใบงานใช้เวลา 15 นาที เมื่อหมดเวลาสำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้ว ครูดำเนินการดังนี้

3.7 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากการอภิปรายของแต่ละกลุ่มแล้วนำเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.8 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนกลุ่มที่เสนอผลงาน

3.9 เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเด็นผลดี ผลเสีย ของการมีน้ำใจในทัศนะของนักเรียน

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูช่วยสรุปเหตุผลในการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม และซักถามอภิปรายให้เหตุผลที่ถูกต้องสมบูรณ์ โดยถ้าครูพบว่าเหตุผลในการนำเสนอของกลุ่มใดอยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสม ครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขึ้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานคุณธรรมเรื่องช่างทำรองเท้าผู้อารี
2. บัตรกำหนดงาน
3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

5. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย ในการกระทำของบุคคลได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. บอกประโยชน์ของการมีน้ำใจได้	ตรวจจาก แบบบันทึกผลงานกลุ่ม	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการปรับปรุงและแก้ไข

นิทานคุณธรรม

เรื่อง ช่างทำรองเท้าผู้อารี

ในเมืองเล็กๆแห่งนี้ มีร้านทำรองเท้าอยู่ร้านหนึ่ง ชายเจ้าของร้านเป็นผู้มีใจอารี และมีฝีมือในการทำรองเท้าเป็นอย่างมาก และไม่ว่ารองเท้าคู่นั้นจะขาดวันเพียงใด เขาก็จะสามารถซ่อมให้กลับมาใช้งานเหมือนเดิมได้ และเขาก็คิดราคาไม่แพง หากใครไม่มีเงินจริงๆเขาก็ซ่อมให้ฟรีๆ ดังนั้น เขาจึงเป็นที่รักใคร่ของคนในเมืองและต่างเมืองที่ต่างพากันมาใช้บริการของเขาอยู่เสมอ ทุกครั้งที่เขาลงมือทำรองเท้า ไม่ว่าจะเป็นการตัดใหม่หรือซ่อม เขาคิดเสมอว่ากำลังทำรองเท้าของตัวเอง เหตุนี้เขาจึงทุ่มเทกายใจและความสามารถทั้งหมดในการทำอย่างดีที่สุด

วันหนึ่งขณะที่เขากำลังนั่งตัดรองเท้าคู่อี้อยู่หนึ่ง ได้มีชายชราคนหนึ่งแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าเก่าๆขาดๆเดินเข้ามาในร้านเขา พร้อมกับเอ่ยว่า "พ่อหนุ่ม...ช่วยตัดรองเท้าให้ข้าสักคู่ได้ไหม" ช่างทำรองเท้ามองชายชราด้วยความรู้สึกสงสาร และตอบไปว่า "ได้สิ เชิญลงนั่งก่อน" "เจ้าคิดราคาเท่าไรล่ะพ่อหนุ่ม" ชายชราเอ่ยถาม "ฉันไม่คิดเงินหรอกจะตัดรองเท้าให้ฟรีๆเพราะถ้าพ่อฉันอยู่ก็คงอายุเท่าลูกนี้ละถือเสียว่าฉันตัดรองเท้าให้ลูกสักคู่เหมือนตัดรองเท้าให้พ่อสักคู่แล้วกัน" ชายชราไม่ได้พูดอะไร เพียงแต่ยิ้มและพยักหน้า พร้อมกับยื่นเท้าให้ช่างทำรองเท้าวัดขนาด เมื่อตะวันตกดินรองเท้าคู่อีใหม่ของชายชราก็เสร็จเรียบร้อย ชายหนุ่มยื่นรองเท้าให้ชายชรา ที่รับมาสวมในทันที "ขอบใจนะพ่อหนุ่มเจ้าช่างเป็นคนที่มีน้ำใจอารี ข้าเองก็ยากจนไม่มีอะไรที่จะตอบแทนเจ้าได้ นอกเสียจากหนึ่งวัวผืนนี้...จำไว้ว่าถ้าเมื่อใดที่เจ้าต้องการตัดรองเท้าคู่อีใหม่ให้ตัวเอง จงนำหนึ่งวัวผืนนี้มาตัดรองเท้าเถิด มันจะช่วยให้เจ้าสบายขึ้นบ้าง" พูดจบชายชราก็ส่งหนึ่งวัวให้กับช่างทำรองเท้าแล้วเดินจากไป

หลายปีผ่านไป ชายหนุ่มก็ยังตรากตรำทำงานอย่างหนัก ต่อมาไม่นานชายหนุ่มก็ต้องไปหาหมอยังต่างเมือง ด้วยอาการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานอย่างหนัก เขาจึงได้ตัดรองเท้าคู่อีใหม่ให้ตนเอง และไม่ลืมที่จะใช้หนึ่งวัวที่ชายชราให้ไว้รองเท้าคู่อีใหม่ของเขาช่างสวยงามมาก เมื่อเขาทดลองสวมใส่ ปรากฏว่ามันมีความนุ่มนวลและเบา楚楚จังใช้ปุ๋ยเมฆมาทำรองเท้า "โอ...มันช่างแสนวิเศษอะไรอย่างนี้" ชายหนุ่มอุทาน และเมื่อเขาใส่รองเท้าเดินออกไปนอกบ้าน เขารู้สึกเหมือนว่าเท้าของเขามีได้ติดดิน และแต่ละก้าวที่ย่างออกไปนั้นมันช่างเป็นก้าวที่ยาวเหลือเกิน เขารู้สึกตกใจและประหลาดใจมาก แต่เมื่อเขาได้ลองทำดูหลายๆครั้งก็แน่ใจว่าเขาได้ผืน รองเท้าคู่อีใหม่ที่ทำให้เป็นเช่นนั้น เขาหวนนึกถึงคำพูดของชายชรา และรู้ทันทีว่าเทพยดาได้แปลงตัวมาในร่างชายชรายากจน เพื่อช่วยเหลือเขาในยามเดือดร้อนนั่นเอง ชายหนุ่มจึงกำลงกราบเทพยดาด้วยความซาบซึ้งในบุญคุณ ความมีน้ำใจเอื้ออารี และตั้งใจดีที่จะทำสิ่งดีๆให้กับผู้อื่นนั้น เมื่อมีอยู่ในบุคคลใดแล้ว สุดท้ายย่อมนำสิ่งดี ๆ มาสู่ผู้นั้นเสมอ

ที่มา: นิทานคุณธรรม, 2552, หน้า 2

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันยกตัวอย่างบุคคลที่แสดงความมีน้ำใจ ข้อดีของการกระทำ ข้อเสียของการกระทำนั้น ตามความคิดของสมาชิกในกลุ่ม ใช้เวลา 15 นาที
3. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนทีละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จัดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจัดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตน โดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล.....	ประธาน
ชื่อ - สกุล.....	เลขานุการ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้อ่าน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้กระตุ้นเตือน
ชื่อ - สกุล.....	ผู้ตรวจสอบ
ชื่อ - สกุล.....	ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	เวลา 14 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 เรื่องผู้มีน้ำใจ (2)	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ส.2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

สาระสำคัญ

การมีน้ำใจเป็นสิ่งสำคัญ ในสังคมที่มีคนอาศัยอยู่ร่วมกัน จำเป็นต้องมีน้ำใจซึ่งกันและกัน เพื่อความสงบสุขของชุมชนหรือสังคมที่เราอาศัยอยู่

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ยกตัวอย่างการกระทำเกี่ยวกับมีน้ำใจและบอกประโยชน์ของการกระทำนั้นได้
2. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีน้ำใจ

เนื้อหา

การมีน้ำใจเป็นสิ่งที่ทุกคนพึงมี และพึงปฏิบัติต่อเพื่อนมนุษย์ หากเรามีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สังคมก็จะมีแต่ความรัก ความห่วงใย ปราศจากอคติต่อกัน ไม่แก่งแย่งชิงดี หรือเกิดความแตกแยกในสังคม การพัฒนาบ้านเมืองถ้ามีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้วก็จะทำให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองทัดเทียมประเทศเพื่อนบ้าน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ชัน้แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ชัน้ นำเข้าสู่บทเรียน

2.1. ครูสนทนาทบทวนที่เรียนในชั่วโมงที่ผ่านมา กับนักเรียนเกี่ยวกับการมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น

2.2. นักเรียนกลุ่มเดิมในชั่วโมงที่แล้วซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ภายในกลุ่ม

ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มกำหนดบทบาทสมาชิกภายในกลุ่มลงในแบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

3. ชั้นปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 ครูสนทนาซักถามนักเรียนดังนี้

- เคยแสดงความมีน้ำใจต่อผู้อื่นหรือไม่
- ถ้าเคย ทำอย่างไร
- ทำแล้วรู้สึกอย่างไร

3.2 นักเรียนรับเอกสารต่อไปนี้เป็นเพื่อไปปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้

- บัตรกำหนดงาน
- แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
- ใบงาน

3.3 ให้นักเรียนทุกกลุ่มยกตัวอย่างการกระทำที่แสดงความมีน้ำใจ และบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำนั้น ที่มีต่อตนเอง ต่อชุมชน และประเทศชาติ โดยบันทึกลงในใบงาน ใช้เวลา 15 นาที

3.5 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเสนอเหตุผลของกลุ่มจากการอภิปรายของแต่ละกลุ่มแล้วนำเสนอผลงานกลุ่มละ 5 นาที

3.6 ให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนที่เสนอผลงาน

4. ชั้นสรุป

4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประโยชน์ของการมีน้ำใจ รวมทั้งผลของการกระทำที่นักเรียนบันทึกไว้ โดยถ้าครูพบว่าการวิเคราะห์ของกลุ่มได้อยู่ในขั้นที่เหมาะสมก็ช่วยสนับสนุนและทำให้เกิดความกระจ่างชัดเจนแก่นักเรียนทั้งหมด ถ้ากลุ่มใดใช้เหตุผลในขั้นที่ไม่เหมาะสมครูอภิปรายเหตุผลของนักเรียนว่ายังไม่ดี ไม่เหมาะสมอย่างไร พร้อมทั้งเสนอเหตุผลขั้นใหม่ที่คิดว่าเหมาะสม

4.2 ครูวิจารณ์การทำงานของแต่ละกลุ่มและชมเชยกลุ่มที่ปฏิบัติงานดี

5. ชั้นประเมินผล

ครูให้นักเรียนที่เป็นคณะกรรมการประเมินผลงานร่วมกันประเมินผลชิ้นงานและพฤติกรรม ซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยครูเป็นผู้ร่วมประเมินด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบงาน
2. บัตรกำหนดงาน

3. แบบบันทึกผลงานกลุ่ม
4. แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

การวัดผลประเมินผล

สิ่งที่ประเมิน (จุดประสงค์การเรียนรู้)	วิธีวัด/เครื่องมือ	เกณฑ์การตัดสิน
1. ยกตัวอย่างการกระทำเกี่ยวกับมี น้ำใจและบอกประโยชน์ของการ กระทำนั้นได้	ตรวจจาก ใบงาน	คะแนนเต็ม 10 คะแนน ต้องได้ 7 คะแนนขึ้นไปจึงผ่าน
2. มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีน้ำใจ	ตรวจจาก แบบสังเกตพฤติกรรม	คะแนนเต็ม 12 คะแนน ต้องได้คะแนนเฉลี่ย 8 คะแนน ขึ้นไปจึงผ่าน

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินโดยคณะกรรมการประเมินผลของห้องเรียนประกอบด้วย ครูผู้สอนและ
ตัวแทนนักเรียน 4 คน รวม 5 คน

เกณฑ์การตัดสินผลการผ่านจุดประสงค์

นักเรียนต้องได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จึงจะผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้
คณะกรรมการร่วมกันประเมิน หากมีผู้ที่ไม่ผ่านในจุดประสงค์ใดให้กรรมการเสนอแนะการ
ปรับปรุงและแก้ไข

บัตรกำหนดงาน

1. ให้นักเรียนทุกกลุ่มกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มยกตัวอย่างการกระทำเกี่ยวกับมีน้ำใจและบอกประโยชน์ของการกระทำนั้นได้โดยบันทึกลงในใบงาน ใช้เวลา 15 นาที
3. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่มใช้เวลากลุ่มละ 5 นาที

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14

เรื่องการช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ยกตัวอย่างการกระทำเกี่ยวกับมีน้ำใจและบอกประโยชน์ของการกระทำนั้นได้
 คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างการกระทำเกี่ยวกับมีน้ำใจและบอกประโยชน์ของการกระทำนั้น
 ลงในตารางข้างล่างนี้

การกระทำ	ประโยชน์
1	
2.	
3.	

บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

1. ประธาน วางแผนดำเนินงาน แบ่งงานให้เพื่อน ดำเนินการอภิปราย กระตุ้นให้เพื่อนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นทุกคน
2. เลขานุการ จดบันทึกเรื่องที่เพื่อนอภิปราย และจดบันทึกลงในบันทึกผลงานกลุ่ม
3. ผู้กระตุ้นเตือนให้กำลังใจและกระตุ้นให้เพื่อนทำงานให้เสร็จทันเวลา ดูแลให้ทุกคนทำหน้าที่ของตน โดยไม่ออกนอกเรื่อง
4. ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานกลุ่มโดยการสรุปเรื่องที่อภิปรายทั้งหมดให้เพื่อนฟังอีกครั้ง
5. ผู้รายงาน ออกไปเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
6. ผู้อ่าน อ่านเอกสารที่ได้รับให้เพื่อนในกลุ่มฟัง

แบบบันทึกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุ ชื่อ - สกุล ของผู้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดให้

ชื่อ - สกุล..... ประธาน
 ชื่อ - สกุล..... เลขานุการ
 ชื่อ - สกุล..... ผู้อ่าน
 ชื่อ - สกุล..... ผู้กระตุ้นเตือน
 ชื่อ - สกุล..... ผู้ตรวจสอบ
 ชื่อ - สกุล..... ผู้รายงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

**เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
ด้านความมีน้ำใจ**

ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
1. บริจาคสิ่งของช่วยผู้เดือดร้อนทุกครั้ง โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนเสมอ	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนบางครั้ง	อาสาช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ในโรงเรียนเพราะต้องการสิ่งตอบแทน
2. แบ่งปันขนมหรืออาหารให้เพื่อนๆ ทุกครั้งที่ตนเองมีรับประทาน	แบ่งปันขนมหรืออาหารให้เพื่อนๆ บางครั้งที่ตนเองมีรับประทาน	แบ่งปันขนมหรืออาหารให้เพื่อนๆ บ้างแต่น้อยครั้ง	ไม่แบ่งปันขนมหรืออาหารให้เพื่อนๆ แม้ตนเองจะมีมาก
3. ช่วยครูทำงานทุกครั้งโดยที่ครูมิได้บอกให้ทำ	ช่วยครูทำงานบางครั้งโดยที่ครูมิได้บอกให้ทำ	ช่วยครูทำงานทุกครั้งโดยที่เพื่อนบอกให้ช่วย	ช่วยครูทำงานโดยหวังสิ่งตอบแทน

การตัดสินคุณภาพ

ระดับคุณภาพ	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
เกณฑ์คะแนน	10-12	8-9	6-7	ต่ำกว่า 6

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้ 8 คะแนนขึ้นไป

ภาคผนวก ค
แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานที่ 2.1

เรื่อง การปฏิบัติตนเป็นคนดี

คำชี้แจง ให้นักเรียน ทำเครื่องหมาย × ลงในข้อที่มีคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อสอบวิเคราะห์ความสำคัญ

1. โรงเรียนจัดน้ำดื่มไว้ให้ทุกคนในโรงเรียนดื่ม และมีแก้วน้ำสวยงามไว้ให้ด้วย สมประสงค์ชอบแก้วน้ำใบนั้นมาก ตอนกลับบ้านในตอนเย็นจึงหยิบแก้วน้ำกลับบ้านไปด้วย สมประสงค์ขาดหลักธรรมในการอยู่ร่วมกันของพลเมืองดีในข้อใด

ก. ปัญญาธรรม

ข. การวชิธรรม

ค. สามัคคีธรรม

ง. ปัญญาธรรม และ การวชิธรรม

2. การวชิธรรมเป็นหลักธรรมในการอยู่ร่วมกันของพลเมืองดี ตรงกับข้อใด

ก. นำทิพย์ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

ข. สมใจมีความกตัญญูต่อพ่อแม่

ค. วิโรจน์ทำงานร่วมกับเพื่อนจนสำเร็จ

ง. สุกดาช่วยงานในชุมชนเสมอ

3. การกระทำใดที่แสดงถึงหลักธรรมในการอยู่ร่วมกันของพลเมืองดี ด้านสามัคคีธรรม

ก. ปรีดาไม่เบียดเบียนผู้อื่น

ข. กำพลทำเวรจนเสร็จ

ค. ยุพา บริจาคเงินช่วยคนตาบอด

ง. กิ่งแก้วและเพื่อนๆ ช่วยกันกวาดห้อง

4. ข้อใดเป็นประโยชน์ของความเมตตากรุณา

ก. ช่วยให้คนพ้นทุกข์

ข. ทำให้เป็นที่รักของคนทั่วไป

ค. ช่วยให้สบายใจ

ง. ทำให้สุขภาพจิตดี

5. ความเสียสละส่งผลดีต่อสังคมอย่างไร

ก. ช่วยให้สังคมสงบสุข

ข. ช่วยให้สังคมมีความเป็นอยู่ที่ดี

ค. ช่วยให้สังคมพัฒนา

ง. ช่วยให้สังคมทันสมัย

6. ข้อใดเป็นการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม

ก. พิมพ์ใจเป็นเวรจึงไปรดน้ำต้นไม้ในโรงเรียน

ข. บุญช่วยเก็บเศษกระดาษในบริเวณที่รับผิดชอบ

ค. ประเวศน์เช็ดทำความสะอาดโทรทัศน์ ในห้องเรียน

ง. ปรีดาล้างแก้วให้ครูเพราะได้กินขนมทุกครั้ง

7. หากในสังคมทุกคนมีการดูแลช่วยเหลือกันสังคมนั้นจะเป็นอย่างไร

ก. มีความร่ำรวย

ข. มีสิ่งอำนวยความสะดวก

ค. มีคนอยู่หนาแน่น

ง. มีความสงบสุข

ง. ผลเสียเพราะทำให้เด็กเสียนิสัยและจะทำได้ทำอีก

14. โชคชัยเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุด โชคชัยเห็นหนังสือการ์ตูนเล่มหนึ่งซึ่งเป็นหนังสือที่โชคชัยชอบมาก ขณะที่กำลังจะเปิดอ่านเสียงออกดสัญญาณเข้าเรียนดังขึ้น โชคชัยจึงหยิบหนังสือเล่มนั้นใส่กระเป๋าออกมาจากห้องสมุด การกระทำของโชคชัยจะเกิดผลอย่างไรต่อโรงเรียน

- ก. ไม่มีผลอะไรเพราะเป็นหนังสือการ์ตูน
- ข. การประเมินโรงเรียนไม่ผ่านเพราะมีนักเรียนขาดคุณธรรม
- ค. โรงเรียนเสียชื่อเสียงเพราะมีนักเรียนนิสัยไม่ดี
- ง. หนังสือของโรงเรียนลดน้อยลง ต่อไปจะไม่มีหนังสือให้อ่าน

15. วัดถ้ำนารายณ์จัดงานประเพณีลอยกระทง ในปีนี้ วัดได้ขอความร่วมมือจากนักเรียนให้ช่วยทำกระทงเพื่อจะนำไปจำหน่ายเพื่อหารายได้เข้าวัด สารภี ไม่อยากทำจึงชวนเพื่อน ในห้องลงไปเล่นที่สนามเด็กเล่น การกระทำเช่นนี้จะเกิดผลตามข้อใดมากที่สุด

- ก. สารภีถูกรุทำโทษ
- ข. วัดไม่มีกระทงจำหน่าย
- ค. วัดมีกระทงจำหน่ายไม่เพียงพอ
- ง. เพื่อนๆจะไม่คบสารภีต่อไป

16. น้ำท่วมในหมู่บ้าน ชาวบ้านได้ไปอาศัยวัดอยู่ แต่สถานที่ไม่เพียงพอ ผู้ใหญ่บ้านจึงไปขอที่โรงเรียนให้ชาวบ้านได้เข้าพักในอาคารอเนกประสงค์ การช่วยเหลือของโรงเรียนส่งผลดีอย่างไรมากที่สุด

- ก. ชาวบ้านมีที่อยู่อาศัยชั่วคราว
- ข. ชาวบ้านได้รับแจกอาหาร
- ค. ชาวบ้านมีเพื่อนปรึกษาหารือ
- ง. ชาวบ้านมีน้ำและไฟฟ้าใช้

17. โรงเรียนจะมีงานประจำปีเพื่อหารายได้เป็นทุนการศึกษาแก่เด็กยากจน โรงเรียนจัดให้มีการละเล่นอย่างหนึ่งคือสอยดาว นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต้องมาพับดาวที่โรงเรียนในวันเสาร์นี้ กมลทิพย์และวิโรจน์ชักชวนกันไปเล่นเกมไม่มาช่วยงานโรงเรียน การกระทำอย่างนี้มีผลกระทบในเรื่องใดมากที่สุด

- ก. งานสอยดาวไม่เสร็จ
- ข. งานของโรงเรียนล่าช้า
- ค. งานประจำปีต้องงด
- ง. งานประจำปีไม่มีคนมาเที่ยว

18. "ปรีดาเป็นคนรักธรรมชาติ บ้านเขาอยู่ใกล้ชายทะเล ซึ่งปัจจุบันชายหาดที่สวยงามจะมีเศษขยะเต็มไปหมด วันนี้เทศบาลนครฯให้ช่วยกันทำความสะอาดบริเวณชายหาดแห่งนี้ปรีดาก็ไปร่วมกิจกรรมครั้งนี้อย่างแข็งขัน" จากเรื่องนี้ ปรีดาทำเพื่ออะไร

- ก. เพื่อให้ชายหาดกลับมาสวยงามดังเดิม
- ข. เพื่อจะได้หารายได้จากนักท่องเที่ยว
- ค. เพื่อทำตามนโยบายของเทศบาล
- ง. เพื่อให้บ้านของเขาน่าอยู่

19. ประภิตไม่มาเรียนเพราะบ้านของประภิตไฟไหม้หมด วันนี้คุณครูมาบอกให้เพื่อนๆช่วยกันบริจาคเงินและสิ่งของช่วยเพื่อน ทุกคนช่วยกันบริจาคทั้งโรงเรียน แม้จะไม่มากแต่ก็สามารถช่วยเหลือเบื้องต้นได้ จากเหตุการณ์นี้ ถ้านักเรียนเป็นประภิตน่าจะรู้สึกอย่างไร

ก.เฉยๆ เพราะมีคนช่วยมากมาย

ข. ดีใจเพราะมีครูและเพื่อนคอย
ช่วยเหลือ

ค.เฉยๆเพราะเงินไม่มาก

ง. ดีใจเพราะตนเองฐานะยากจน

20. มะลิมาโรงเรียนในตอนเช้าทุกวันและเห็นเด็กกอนุบาลคนหนึ่งจะข้ามถนนคนเดียวเสมอ มะลิจึงพาเด็กคนนั้นข้ามถนนมาพร้อมกับตนเองทุกครั้ง ถ้าไม่มีมะลิพาข้ามถนนเด็กคนนั้นจะเป็น
เช่นไร

ก. อาจจะถูกรถชนได้

ข. อาจจะยืนคอยตำรวจจราจร

ค. อาจต้องข้ามถนนคนเดียว

ง. อาจต้องคอยครูเพื่อพาข้ามถนน

ข้อสอบวิเคราะห์เชิงหลักการ

21. ข้อใดต่อไปนี้อาจจัดว่าเป็นคุณธรรมของพลเมืองดีในด้านปัญญาธรรม

ก. นิยามักมาสายในวันที่เป็นเวร

ข. ประวิช ช่วยเพื่อนทำเวรเสมอ

ค. กอบกุลไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน

ง. สมปองรู้จักถ่อมตนไม่อวด

22. คุณธรรมของพลเมืองดีทั้ง 3 ประการ มีประโยชน์ต่อสังคมไทยอย่างไร

ก. ช่วยให้คนมีกินมีใช้

ข. ช่วยให้คนดูแลช่วยเหลือกัน

ค. ช่วยให้สังคมสงบสุข

ง. ช่วยให้สังคมเป็นที่ยอมรับของชนกลุ่มอื่น

23. ประภาเห็นรังนกตกจากต้นไม้ และในรังมีลูกนกอยู่ด้วย 2 ตัว ประภาสงสารนกจึงให้พ่อนำ
รังนกขึ้นไปไว้ที่เดิม จากเหตุการณ์ประภาเป็นคนเช่นไร

ก. เป็นคนไม่เกรงใจพ่อ

ข. เป็นคนมีความเมตตากรุณา

ค. เป็นคนรักสัตว์

ง. เป็นคนมีจิตอาสา

24. ถ้าในชุมชนขาดความเมตตากรุณา ชุมชนนั้นจะเป็นเช่นไร

ก. คนจะยากจน

ข. ไม่มีความรักและความสามัคคีกัน

ค. ชุมชนจะไม่พัฒนา

ง. ชุมชนจะเจ็บเหงา

25. ลักษณะของคนที่มีความเสียสละเป็นอย่างไร

ก. ไม่เห็นแก่ตัวมีจิตใจเอื้อเฟื้อ

ข. มีคนนับหน้าถือตา

ค. มีเพื่อนมาก

ง. ชอบทำบุญ

26. หากเราไม่ช่วยกันดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวมจะเกิดผลอย่างไร

ก. คนที่ใช้งานจะทะเลาะกัน

ข. สิ่งของจะเสียหายทันที

ค. สิ่งของจะชำรุดใช้การได้ไม่นาน

ง. สิ่งของจะมีคนมาขโมยไปใช้

27. ในฐานะที่เราเป็นนักเรียนและเป็นคนในสังคมเราควรที่จะให้การช่วยเหลือสังคมได้อย่างไรบ้าง

ก. เป็นผู้นำในการช่วยเหลือทุกครั้ง

ข. ช่วยเป็นบางครั้ง

ค. ช่วยทุกเวลาและทุกเรื่อง

ง. ช่วยตามกำลังและความสามารถของเรา

28. หากทุกคนในชุมชนให้การช่วยเหลือสังคมจะส่งผลดีอย่างไร
- ก. สังคมจะพัฒนาได้รวดเร็ว
ข. สังคมจะอุดมสมบูรณ์
ค. สังคมจะสงบสุข
ง. สังคมมีคนเพิ่มมากขึ้น
29. ทุกคนในชุมชนไม่สนใจช่วยเหลืองานสาธารณะประโยชน์ชุมชนนั้นจะเป็นเช่นไร
- ก. ชุมชนนั้นจะเจียบเหงา
ค. ชุมชนนั้นจะมีคนไปอยู่น้อย
ข. ชุมชนนั้นจะพัฒนาไปอย่างช้าๆ
ง. ชุมชนนั้นจะไม่เจริญ
30. ลักษณะของคนมีน้ำใจจะเป็นเช่นไร
- ก. มีเพื่อนมาก
ข. เห็นใจผู้อื่นเสมอ
ค. เป็นผู้ให้และผู้รับที่ดี
ง. เสียสละให้ผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

เฉลย

1. ก	2. ข	3. ง	4. ข	5. ก	6. ค	7. ง
8. ข	9. ง	10. ค	11. ง	12. ค	13. ค	14. ง
15. ค	16. ก	17. ข	18. ก	19. ข	20. ก	21. ค
22. ค	23. ข	24. ข	25. ก	26. ค	27. ง	28. ก
29. ค	30. ง					

แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานที่ 2.1

เรื่อง การปฏิบัติตนเป็นคนดี

คำชี้แจง ให้นักเรียน ทำเครื่องหมาย × ลงในข้อที่มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อสอบวิเคราะห์ความสำคัญ

- ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน จะเกิดผลดีอย่างไรต่อสังคม

ก. สังคมจะอุดมสมบูรณ์	ข. สังคมจะก้าวหน้า
ค. สังคมจะมีความสุข	ง. สังคมจะมีแต่ความร่ำรวย
- โรงเรียนจัดน้ำดื่มไว้ให้ทุกคนในโรงเรียนดื่ม และมีแก้วน้ำสวยงามไว้ให้ด้วย สมประสงค์ชอบแก้วน้ำใบนั้นมาก ตอนกลับบ้านในตอนเย็นจึงหยิบแก้วน้ำกลับบ้านไปด้วย สมประสงค์ขาดหลักธรรมในการอยู่ร่วมกันของพลเมืองดีในข้อใด

ก. ปัญญาธรรม	ข. คารวธรรม
ค. สามัคคีธรรม	ง. ปัญญาธรรม และ คารวธรรม
- คารวธรรมเป็นหลักธรรมในการอยู่ร่วมกันของพลเมืองดี ตรงกับข้อใด

ก. น้ำทิพย์ไม่เอาเปรียบผู้อื่น	ข. สมใจมีความกตัญญูต่อพ่อแม่
ค. วิโรจน์ทำงานร่วมกับเพื่อนจนสำเร็จ	ง. สุดาช่วยงานในชุมชนเสมอ
- การกระทำใดที่แสดงถึงหลักธรรมในการอยู่ร่วมกันของพลเมืองดี ด้านสามัคคีธรรม

ก. บริดาไม่เบียดเบียนผู้อื่น	ข. กำพลทำเวรจนเสร็จ
ค. युพา บริจาคเงินช่วยคนตาบอด	ง. กิ่งแก้วและเพื่อนๆ ช่วยกันกวาดห้อง
- ข้อใดเป็นประโยชน์ของความเมตตากรุณา

ก. ช่วยให้คนพ้นทุกข์	ข. ทำให้เป็นที่รักของคนทั่วไป
ค. ช่วยให้สบายใจ	ง. ทำให้สุขภาพจิตดี
- ความเสียสละส่งผลดีต่อสังคมอย่างไร

ก. ช่วยให้สังคมสงบสุข	ข. ช่วยให้สังคมมีความเป็นอยู่ที่ดี
ค. ช่วยให้สังคมพัฒนา	ง. ช่วยให้สังคมทันสมัย
- ข้อใดเป็นการดูแลรักษาสิ่งของส่วนรวม

ก. พิมพ์ใจเป็นเวรจึงไปรดน้ำต้นไม้ในโรงเรียน	
ข. บุญช่วยเก็บเศษกระดาษในบริเวณที่รับผิดชอบ	
ค. ประเวศน์เช็ดทำความสะอาดโทรทัศน์ในห้องเรียน	
ง. บริดาล้างแก้วให้ครูเพราะได้กินขนมทุกครั้ง	

8. หากในสังคมทุกคนมีการดูแลช่วยเหลือกันสังคมนั้นจะเป็นอย่างไร

- ก. มีความร่ำรวย
ข. มีสิ่งอำนวยความสะดวก
ค. มีคนอยู่หนาแน่น
ง. มีความสงบสุข

9. “พ่อของวินัยป่วยเป็นอัมพาต อยู่ที่บ้านเช่าที่วินัยซื้อใจกลับมาให้พ่อรับประทานแต่เช้าเพราะต้องออกไป ช่วยชาวบ้านตัดกิ่งไม้ข้างทางเพื่อให้คนและรถสัญจรไปมาสะดวก วินัยตัดกิ่งไม้จนเสร็จแต่เมื่อดูเวลาจึงเห็นว่าเลยเวลาเที่ยงมานานแล้วซึ่งพ่อต้องหิวแน่นอน” จากเรื่องนี้ สิ่งที่วินัยทำดีคืออะไร

- ก. การดูแลพ่อของวินัย
ข. การช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์
ค. การที่พ่ออดข้าวได้
ง. การตั้งใจทำงาน

10. จากเรื่องในข้อ 9 การกระทำที่ไม่ดี คือข้อใด ควรแก้ไขอย่างไร

- ก. การดูแลพ่อ ควรซื้ออาหารกลางวันไว้ให้
ข. การดูแลพ่อ ควรฝากอาหารกับคนข้างบ้านให้อาหารเที่ยงแก่พ่อแทนเรา
ค. การดูแลพ่อ แก้ไขโดยไม่ควรรไปร่วมตัดต้นไม้
ง. การตัดกิ่งไม้จนเลยเวลา ควรดูเวลาและไปให้ข้าวพ่อก่อน

ข้อสอบวิเคราะห์ความสัมพันธ์

11. มะลิมาโรงเรียนในตอนเช้าทุกวันและเห็นเด็กกอนุบาลคนหนึ่งจะข้ามถนนคนเดียวเสมอ มะลิจึงพาเด็กคนนั้นข้ามถนนมาพร้อมกับตนเองทุกครั้ง ถ้าไม่มีมะลิพาข้ามถนนเด็กคนนั้นจะเป็นเช่นไร

- ก. อาจจะถูกรถชนได้
ข. อาจจะยืนคอยตำรวจจราจร
ค. อาจต้องข้ามถนนคนเดียว
ง. อาจต้องคอยครูเพื่อพาข้ามถนน

12. ข้อใดเป็นคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันของพลเมืองดีในด้านการวธรรมมากที่สุด

- ก. แก้วช่วยแม่เก็บกวาดบ้านนานกว่าปกติเพราะเป็นวันหยุดเรียน
ข. แดงช่วยพ่อหาปลาขายในตลาด
ค. ปิ่นดูแลแม่ที่ป่วยเพราะพ่อไปต่างจังหวัด
ง. ป้องรับจ้างเสิร์ฟอาหารหลังเลิกเรียนเป็นคำรักษาพยาบาลพ่อที่ป่วยอยู่

13. “หลังเลิกเรียนนิวัติเห็นนักเรียนชั้น ป.1 ยืนร้องไห้อยู่คนเดียว นิวัติสอบถามจึงทราบว่าพ่อไม่มารับและเกิดความกลัว นิวัติจึงอาสาเป็นเพื่อน” การกระทำของนิวัติน่าจะส่งผลต่อนักเรียนคนนั้นอย่างไรมากที่สุด

- ก. ทำให้พ่อมารับเร็วขึ้น
ข. ทำให้หยุดร้องไห้
ค. ทำให้สบายใจและหายกลัว
ง. ทำให้มีเพื่อนเล่น

14. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 200 คน ยืนเข้าแถวคอยรับประทานอาหารกลางวันจากแม่ครัวของโรงเรียน มีเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คนหนึ่งมายืนต่อแถวท่าทางหิวมาก นุกุลเป็นนักเรียนที่เข้าคิวอยู่คนหนึ่ง จึงเสียสละที่ให้น้องมายืนแทน การกระทำของนุกุลส่งผลดีหรือเสียอย่างไร

- ก. ผลดีเพราะเด็กคนนั้นจะได้แบ่งขนมให้นุกุลบ้าง
- ข. ผลเสียเพราะทำให้เด็กเคยตัว ขาดวินัย
- ค. ผลดี เพราะการเสียสละทำให้นักเรียนในโรงเรียนอยู่กันอย่างสงบสุข
- ง. ผลเสียเพราะทำให้เด็กเสียนิสัยและจะได้ทำอีก

15. โชคชัยเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุด โชคชัยเห็นหนังสือการ์ตูนเล่มหนึ่งซึ่งเป็นหนังสือที่โชคชัยชอบมาก ขณะที่กำลังจะเปิดอ่านเสียงออกดสัญญาณเข้าเรียนดังขึ้น โชคชัยจึงหยิบหนังสือเล่มนั้นใส่กระเป๋าออกมาจากห้องสมุด การกระทำของโชคชัยจะเกิดผลอย่างไรต่อโรงเรียน

- ก. ไม่มีผลอะไรเพราะเป็นหนังสือการ์ตูน
- ข. การประเมินโรงเรียนไม่ผ่านเพราะมีนักเรียนขาดคุณธรรม
- ค. โรงเรียนเสียชื่อเสียงเพราะมีนักเรียนนิสัยไม่ดี
- ง. หนังสือของโรงเรียนลดน้อยลง ต่อไปจะไม่มีหนังสือให้อ่าน

16. วัดสำนารายณ์จัดงานประเพณีลอยกระทง ในปีนี้ วัดได้ขอความร่วมมือจากนักเรียนให้ช่วยทำกระทงเพื่อจะนำไปจำหน่ายเพื่อหารายได้เข้าวัด สารภี ไม่อยากทำจึงชวนเพื่อน ในห้องลงไปเล่นที่สนามเด็กเล่น การกระทำเช่นนี้จะเกิดผลตามข้อใดมากที่สุด

- ก. สารภีถูกครูทำโทษ
- ข. วัดไม่มีกระทงจำหน่าย
- ค. วัดมีกระทงจำหน่ายไม่เพียงพอ
- ง. เพื่อนๆจะไม่คบสารภีต่อไป

17. น้ำท่วมในหมู่บ้าน ชาวบ้านได้ไปอาศัยวัดอยู่ แต่สถานที่ไม่เพียงพอ ผู้ใหญ่บ้านจึงไปขอที่โรงเรียนให้ชาวบ้านได้เข้าพักในอาคารอเนกประสงค์ การช่วยเหลือของโรงเรียนส่งผลดีอย่างไรมากที่สุด

- ก. ชาวบ้านมีที่อยู่อาศัยชั่วคราว
- ข. ชาวบ้านได้รับแจกอาหาร
- ค. ชาวบ้านมีเพื่อนปรึกษาหารือ
- ง. ชาวบ้านมีน้ำและไฟฟ้าใช้

18. โรงเรียนจะมีงานประจำปีเพื่อหารายได้เป็นทุนการศึกษาแก่เด็กยากจน โรงเรียนจัดให้มีการละเล่นอย่างหนึ่งคือสอยดาว นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต้องมาพับดาวที่โรงเรียนในวันเสาร์นี้ กมลทิพย์และวิโรจน์ชักชวนกันไปเล่นเกมไม่มาช่วยงานโรงเรียน การกระทำอย่างนี้มีผลกระทบในเรื่องใดมากที่สุด

- ก. งานสอยดาวไม่เสร็จ
- ข. งานของโรงเรียนล่าช้า
- ค. งานประจำปีต้องงด
- ง. งานประจำปีไม่มีคนมาเที่ยว

19. "ปรีดาเป็นคนรักธรรมชาติ บ้านเขาอยู่ใกล้ชายหาด ซึ่งปัจจุบันชายหาดที่สวยงามจะมีเศษขยะเต็มไปหมด วันหนึ่งเทศบาลนครจึงให้ช่วยกันทำความสะอาดบริเวณชายหาดแห่งนี้ปรีดาก็ไปร่วมกิจกรรมครั้งนี้อย่างแข็งขัน" จากเรื่องนี้ ปรีดาทำเพื่ออะไร

- ก. เพื่อให้ชายหาดกลับมาสวยงามดังเดิม ข. เพื่อจะได้หารายได้จากนักท่องเที่ยว
ค. เพื่อทำตามนโยบายของเทศบาล ง. เพื่อให้บ้านของเขาน่าอยู่

20. ประกิตไม่มาเรียนเพราะบ้านของประกิตไฟไหม้หมด วันนี้คุณครูมาบอกให้เพื่อนๆ ช่วยกันบริจาคเงินและสิ่งของช่วยเพื่อน ทุกคนช่วยกันบริจาคทั้งโรงเรียน แม้จะไม่มากแต่ก็สามารถช่วยเหลือเบื้องต้นได้ จากเหตุการณ์นี้ ถ้านักเรียนเป็นประกิตน่าจะรู้สึกเช่นไร

- ก. เฉยๆ เพราะมีคนช่วยมากมาย ข. ดีใจเพราะมีครูและเพื่อนคอยช่วยเหลือ
ค. เฉยๆ เพราะเงินไม่มาก ง. ดีใจเพราะตนเองฐานะยากจน

ข้อสอบวิเคราะห์เชิงหลักการ

21. ลักษณะของคนมีน้ำใจจะเป็นเช่นไร

- ก. มีเพื่อนมาก ข. เห็นใจผู้อื่นเสมอ
ค. เป็นผู้ให้และผู้รับที่ดี ง. เสียสละให้ผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

22. ข้อใดต่อไปนี้จะจัดว่าเป็นคุณธรรมของพลเมืองดีในด้านปัญญาธรรม

- ก. นิยามักมาสายในวันที่เป็นเวร ข. ประวิช ช่วยเพื่อนทำเวรเสมอ
ค. กอบกุลไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตน ง. สมปองรู้จักต่อมตนไม่โอ้อวด

23. คุณธรรมของพลเมืองดีทั้ง 3 ประการ มีประโยชน์ต่อสังคมไทยอย่างไร

- ก. ช่วยให้คนมีกินมีใช้ ข. ช่วยให้คนดูแลช่วยเหลือกัน
ค. ช่วยให้สังคมสงบสุข ง. ช่วยให้สังคมเป็นที่ยอมรับของชนกลุ่มอื่น

24. ประภาเห็นรังนกตกจากต้นไม้ และในรังมีลูกนกอยู่ด้วย 2 ตัว ประภาสงสารนกจึงให้พ่อนำรังนกขึ้นไปไว้ที่เดิม จากเหตุการณ์ประภาเป็นคนเช่นไร

- ก. เป็นคนไม่เกรงใจพ่อ ข. เป็นคนมีความเมตตากรุณา
ค. เป็นคนรักสัตว์ ง. เป็นคนมีจิตอาสา

25. ถ้าในชุมชนขาดความเมตตา กรุณา ชุมชนนั้นจะเป็นเช่นไร

- ก. คนจะยากจน ข. ไม่มีความรักและความสามัคคีกัน
ค. ชุมชนจะไม่พัฒนา ง. ชุมชนจะเจ็บบาง

26. ลักษณะของคนที่มีความเสียสละเป็นอย่างไร

- ก. ไม่เห็นแก่ตัวมีจิตใจเอื้อเฟื้อ ข. มีคนนับหน้าถือตา
ค. มีเพื่อนมาก ง. ชอบทำบุญ

ภาคผนวก ง
แบบวัดจิตสาธารณะของนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แบบวัดจิตสาธารณะของนักเรียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มุ่งถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักเรียน ในการตอบคำถามแต่ละข้อนั้นโปรดพิจารณาว่า นักเรียนมีนิสัย ความรู้สึกหรือความประพฤติ เหมือนกับข้อเท็จจริง ในข้อความหรือไม่แล้วตอบตามความเป็นจริงคำตอบของนักเรียนจะไม่มีถูกหรือผิดเพราะแต่ละคนย่อมมีนิสัยความรู้สึก หรือพฤติกรรมไม่เหมือนกัน

2. คะแนนจากการตอบคำถามของนักเรียนครั้งนี้ ไม่มีผลต่อคะแนนในการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ขอให้นักเรียนตอบด้วยความสบายใจ ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุดและโปรดทำเครื่องหมายให้ครบทุกข้อ

3. ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน โดยเลือกคำตอบช่องใดช่องหนึ่ง เพียงช่องเดียวเท่านั้นตามลักษณะนิสัย ความรู้สึกหรือความคิด หรือการปฏิบัติ ซึ่งจะมีให้เลือก 5 ระดับ คือ จริงมากที่สุด จริงมาก ส่วนใหญ่จริง จริงบางครั้ง และจริงน้อยมาก โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง เพียงช่องใดช่องหนึ่งเท่านั้น

ที่	ข้อความ	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	ส่วน ใหญ่ จริง	จริง บาง ครั้ง	จริง น้อย มาก
1	ถ้าเห็นโรงเรียนมีเศษกระดาษขำฟเจ้าจะเก็บทุกครั้งโดยไม่ต้องให้ใครบอก					
2	ถ้าเพื่อนที่เป็นเวรห้องเรียนมาสายขำฟเจ้าจะช่วยโดยไม่ต้องให้ครูบอก					
3	เมื่อแบ่งงานกันทำแล้วงานยังเหลือขำฟเจ้าจะอาสาทำเองจนเสร็จ					
4	เมื่อครูรับสมัครผู้ดูแลทำความสะอาดอาคารอเนกประสงค์ขำฟเจ้าจะสมัครด้วยทุกครั้ง					
5	ขำฟเจ้าจะเปิดหน้าต่างห้องเรียนทุกครั้งถ้ามาถึงห้องเรียนก่อนเพื่อนๆ					
6	ถ้ามีงานบุญที่วัดขำฟเจ้าจะไปร่วมและช่วยเหลือเสมอ					
7	หากมีการพัฒนาวัดหรือชุมชนขำฟเจ้าจะไปช่วยทุกครั้ง					
8	ขำฟเจ้าสมัครเข้าเป็นกรรมการช่วยงานกิจกรรมของโรงเรียนทุกครั้ง					
9	หากมีกิจกรรมของโรงเรียนและมีการจัดสถานที่ขำฟเจ้าจะเข้าไปช่วยเหลือคุณครูจัดเสมอ					
10	เมื่อถึงขยะเต็มขำฟเจ้าจะนำถึงขยะไปที่ทิ้งแม้ว่าจะไม่ใช่เวร					
11	เมื่อมีเจ้าหน้าที่มาบอกบุญหรือขอรับบริจาคเงินและสิ่งของขำฟเจ้าจะทำบุญหรือบริจาคช่วยเหลือเสมอ					
12	เมื่อเพื่อนทำการบ้านไม่เสร็จขำฟเจ้าจะเข้าไปช่วยแนะนำและอธิบายให้เพื่อนเข้าใจจนเพื่อนทำเสร็จ					
13	เพื่อนลืมนำเงินมาโรงเรียนขำฟเจ้าจะแบ่งเงินของขำฟเจ้าให้เพื่อนเพื่อนำไปซื้ออาหารรับประทานหรือหาวิธีช่วยเหลือให้เพื่อนมีอาหารรับประทาน					
14	เมื่อเกิดอุทกภัยและมีเจ้าหน้าที่มาขอรับบริจาคเพื่อช่วยผู้ประสบภัยขำฟเจ้าจะบริจาคเงินและสิ่งของช่วยเหลือเสมอ					

ที่	ข้อความ	จริง มาก ที่สุด	จริง มาก	ส่วน ใหญ่ จริง	จริง บาง ครั้ง	จริง น้อย มาก
15	ข้าพเจ้าจะให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียนทุกครั้งที่เพื่อนลืมนำมา					
16	ถ้าเพื่อนพลาดหวังในสิ่งใดข้าพเจ้าจะพูดให้กำลังใจให้เขาต่อสู้ใหม่					
17	เมื่อเห็นครูถือของมาพะรุงพะรังข้าพเจ้าจะรีบเข้าไปช่วยครูถือทันที					
18	ข้าพเจ้าจะอาสาช่วยเหลืองานโรงเรียนทุกครั้งโดยที่ครูไม่ต้องเรียกใช้					
19	เพื่อนเขาเจ็บเดินมาโรงเรียนข้าพเจ้าจะช่วยถือกระเป๋าและอุปกรณ์การเรียนให้					
20	ข้าพเจ้าจะปิดเก็บเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องคอมพิวเตอร์หลังใช้แล้วทุกครั้ง					
21	ถ้าข้าพเจ้ามีเงินจะบริจาคให้กับวงดนตรีคนตาบอดเมื่อเขามาแสดงในโรงเรียน					
22	ในการเล่นที่สนามเด็กเล่นข้าพเจ้าจะเล่นอย่างระวังหากเห็นสิ่งของชำรุดจะแจ้งให้ครูทราบเสมอ					
24	ข้าพเจ้ายกเก้าอี้และช่วยเพื่อนปิดหน้าต่างห้องเรียนก่อนกลับบ้านเสมอ					
25	เวลานั่งเก้าอี้เรียนข้าพเจ้าจะไม่โยกและนั่งเก้าอี้ 2 ขา					
26	เมื่อเห็นน้ำหรือไฟเปิดทิ้งไว้ข้าพเจ้าจะปิดทุกครั้ง					
27	ข้าพเจ้าไม่เคยดิ่งหรือแกะเอกสารจากป้ายนิเทศที่ครูจัดไว้ให้ศึกษาถ้าหากเห็นหลุดชำรุดจะช่วยติดซ่อมให้					
28	ข้าพเจ้าไม่เคยทิ้งเศษกระดาษหรือสิ่งของให้เป็นที่สกปรกในบริเวณโรงเรียน					
29	อย่างล้างหน้าในห้องน้ำสกปรกข้าพเจ้าจะทำการล้างโดยไม่ต้องให้ใครบอกให้ทำ					
30	ข้าพเจ้าจะเก็บและจัดเอกสารในตู้หนังสือของห้องเรียนเมื่อเห็นว่าไม่เป็นระเบียบ					

ภาคผนวก จ

รายนามผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปราโมทย์ จันทร์เรือง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพชรสุดา เพชรใส อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. ดร. นารีรัตน์ สุวรรณวารี อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. ดร. เนติ เฉลยวาเรศ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. ดร. อนันต์ เตียวต้อย ผู้อำนวยการสำนักงานประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์ ศาลายา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๓๑๘/๕๒

วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผศ.ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้
๒. แบบทดสอบ

ด้วยนางวรางคณา หุ่นสุวรรณ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การทดลองสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยมี ผศ.ดร.วิไล ทองแม่ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผศ.วรรณวิไล นันทมานพ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้าง เครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โค้รขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไสว)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๓๑๙/๕๒

วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอลาอนุมัติเป็นผู้อยู่ควบคุมตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผศ.ดร.เพชรสุดา เพชรใส

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้
๒. แบบทดสอบ

ด้วยนางวรางคณา หุ่นสุวรรณ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การทดลองสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเรื่องการปฏิบัติคนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยมี ผศ.ดร.วิไล ทองแม่ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผศ.วรรณวิไล นันทมานพ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้าง เครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โค้รขอลาอนุมัติจากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนใส)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๓๒๐/๕๒

วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.นารินทร์ สุวรรณวาริ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้
๒. แบบทดสอบ

ด้วยนางวรางคณา หุ่นสุวรรณ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การทดลองสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยมี ผศ.ดร.วิไล ทองแม่ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผศ.วรรณวิไล นันทมานพ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร้ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ ย่อนไสว)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๓๒๐/๕๒

วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.เนติ เฉลยวาเรศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้
๒. แบบทดสอบ

ด้วยนางวรางคณา หุ่นสุวรรณ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การทดลองสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยมี ผศ.ดร.วิไล ทองแผ่ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผศ.วรรณวิไล นันทมานพ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร้ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนใส)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ ศษ ๐๕๔๙.๐๒/ ๑๐๒๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ดร.อนันต์ เคียงต๋อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้
๒. แบบทดสอบ

ด้วยนางวรางคณา หุ่นสุวรรณ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การทดลองสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยมี ผศ.ดร.วิไล ทองแผ่ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผศ.วรรณวิไล นันทมานพ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร้ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนใส)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คณะครุศาสตร์

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒ . ๐-๓๖๔๒-๒๖๐๗-๙ ถึง ๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐ Email : education@tru.ac.th

ศร ๐๕๔๕.๐๖๑ ๑๑๐๐

โรงเรียนอนุบาลลำพูน
รับ 480
วันที่ 21 ก.ค. 52
เวลา 09.50 น.
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ☒ มุกกิด ☐
ถนนราชมงคล ☒ ทั่วไป ☐

อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลลำพูน

ด้วยนางวรางคณา พุ่มสุวรรณ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการทดลองสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยมี ผศ.ดร.วิไล ทองแผ่ เป็นประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผศ.วรรณวิไล นันทมานพ เป็นกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางวรางคณา พุ่มสุวรรณ ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในสังกัดของท่านเพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา

ณ โอกาสนี้

เรียน ผอ. รว. ลำพูน
 - ขอเรียนขอใช้...
 ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) วรางคณา พุ่มสุวรรณ
 ๒๗๖๕๕ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไฉว)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

- ส่งไปรษณีย์
 - เน้น ๓๐๕๐๓ ลพ
 ๘/๖

29 ก.ค. 52

วิมลธรรม
A

ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ – สกุล	นางวรางคณา หุ่นสุวรรณ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 15 มิถุนายน 2502
ที่อยู่ปัจจุบัน	103 หมู่ 5 ตำบลลำনারายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอนุบาลลำনারายณ์ ตำบลลำনারายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2528 ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (สังคมศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2552 ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี